

อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็น
ตัวแปรคั่นกลาง

THE INFLUENCE OF CREATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS ON THE
ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN LEARNING SCIENCE UNDER THE SECONDARY

พัฒนารุดา พรทวีชัยเขตต์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2567

อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนิเทศศาสตร์
ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็น
ตัวแปรคั่นกลาง

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

THE INFLUENCE OF CREATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS ON THE
ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN LEARNING SCIENCE UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SAMUT PRAKAN WITH TEACHER
COMPETENCY AS AN MEDIATOR VARIABLE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of MASTER OF EDUCATION
(M.Ed.(Educational Administration))
Faculty of Education, Srinakharinwirot University
2024
Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง

ของ

พัฒนรัชดา พรวิชัยเขตต์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล)

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรามรณ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศมภ์ ภูติอริยวัฒน์)

ชื่อเรื่อง	อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง
ผู้วิจัย	พัฒนบุดา พรทวีชัยเขตต์
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีศิลป์ กุลนภาดล

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ 3) ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 210 คน ซึ่งได้มาจากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie Morgan.1970:608) นำไปสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยกำหนดให้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้น จากนั้นนำไปสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .06 ถึง 1.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .85 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์เส้นทาง ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร 3) อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ สมรรถนะครู โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ , สมรรถนะครู , ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

Title	THE INFLUENCE OF CREATIVE LEADERSHIP OF ADMINISTRATORS ON THE ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN LEARNING SCIENCE UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE SAMUT PRAKAN WITH TEACHER COMPETENCY AS AN MEDIATOR VARIABLE
Author	PANCHUDA PONWADECHKAD
Degree	MASTER OF EDUCATION
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Taweetil Koolnaphadol

The purposes of this research were to: 1) study the level of creative leadership of school administrators, teacher competencies, and student achievement in secondary schools in Samut Prakan Province; 2) examine the relationship between the creative leadership of school administrators, teacher competencies, and student achievement in secondary schools in Samut Prakan Province; and 3) investigate the influence of creative leadership on science learning achievement among students under the jurisdiction of the Samut Prakan Secondary Education Service Area Office, with teacher competencies as a mediating variable. The sample consisted of 210 science teachers under the Samut Prakan Secondary Education Service Area Office. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table (Krejcie & Morgan, 1970:608) and was selected through stratified sampling, with school size as the stratification criterion, followed by simple random sampling. The data collection tool was a questionnaire using a 5-point scale with a content validity index ranging from 0.60 to 1.00 and an overall reliability coefficient of 0.85. The statistics for data were analyzed using mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and Path analysis. The finding of this research found that : 1) the levels of creative leadership of school administrators, teacher competencies, and student achievement in secondary schools in Samut Prakan Province were found to be high in all aspects; 2) the relationships between the creative leadership of school administrators, teacher competencies, and student achievement in secondary schools in Samut Prakan Province were statistically significant at the 0.05 level for all variables studied, with Pearson's correlation coefficients indicating significant correlations; and 3) the influence of creative leadership on science learning achievement among students, with teacher competency as a mediating variable, was found to be significant. Science learning achievement was influenced both directly and indirectly by two causal variables: creative leadership and teacher competencies, with statistical significance at the 0.001 level.

Keyword : Creative Leadership Teacher Competencies Science Learning Achievement

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องด้วยได้รับความอนุเคราะห์และความกรุณาเป็นอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาเสียสละเวลา ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อปริญญานิพนธ์

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล อาจารย์ ดร. ชไมพร ดิสถาพร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรกฤษณ์ ไปณะทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีระภาพ เพชรมาลัยกุล ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นคณะกรรมการพิจารณาและสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ และขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนาคดล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์ศม์ ภูติอริยวัฒน์ ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นคณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อให้ปริญญานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจนทำให้การจัดทำปริญญานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษาและการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่มอบวิชาความรู้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริการศึกษาด้วยความเมตตาขอบคุณเพื่อนนิสิต ป.โท รุ่น 27 ทุกคนที่คอยสนับสนุน ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจเป็นอย่างดีเสมอมาขอบคุณครอบครัวที่ส่งเสริมให้โอกาสทางการศึกษา สร้างแรงบันดาลใจและเป็นกำลังใจสำคัญในการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แห่งนี้

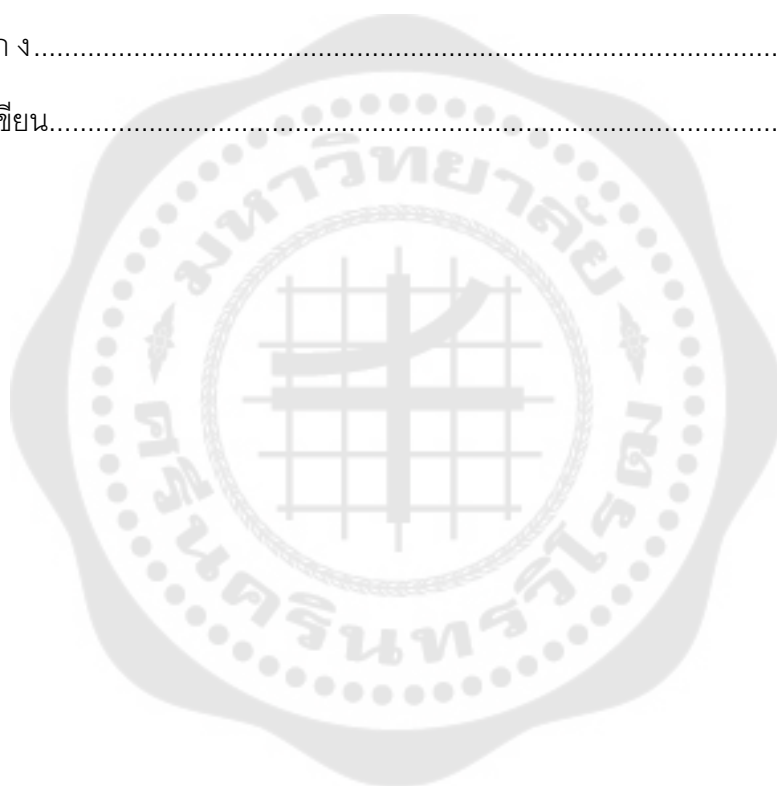
พัฒนัฐดา พรทวีชัยเขตต์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
กรอบแนวคิด	12
สมมติฐานของการวิจัย.....	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1.บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	16
2.ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	18
2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ.....	18
2.2 ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	21
2.3 แนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์.....	24
2.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	26

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ	44
3.1 ความหมายสมรรถนะ	44
3.2 องค์ประกอบสมรรถนะ	45
3.3 ประเภทสมรรถนะ	49
3.4 สมรรถนะครู	53
4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	61
4.1 ความหมายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	61
4.2 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	64
4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	70
5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อสมรรถนะครู	75
6. สมรรถนะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	78
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	80
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	91
1.การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	91
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	93
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	94
5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	95
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	97
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	98
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	109
สรุปผลการวิจัย	109
อภิปรายผล	112

ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	122
ภาคผนวก.....	131
ภาคผนวก ก	132
ภาคผนวก ข	134
ภาคผนวก ค	148
ภาคผนวก ง.....	159
ประวัติผู้เขียน.....	165

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	92
ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	99
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรทั้งหมด	101
ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว.....	102
ตาราง 5 ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	104
ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลของตัวแปรในโมเดลอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ	107

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ภาพประกอบ 2 โมเดลอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผ่านทางสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ	106

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

วิทยาศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงและยุคปัจจุบัน ในอนาคตต่อไป เพราะวิทยาศาสตร์มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กับทุกคนทั้งรวมไปถึงในชีวิตประจำวัน การงานและอาชีพต่างๆ เทคโนโลยีและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มนุษย์ได้ใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต ล้วนแต่เป็นความทางรู้วิทยาศาสตร์ที่มีผสมผสานกับความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ และศาสตร์อื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง วิทยาศาสตร์ยังช่วยให้นักวิทยาศาสตร์พัฒนากระบวนการวิธีคิดอย่างสร้างสรรค์และมีความเป็นเหตุเป็นผล คิดวิเคราะห์ วิจัย และ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ สามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมีวิจารณญาณ สามารถตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่หลากหลายและที่เป็นประจักษ์พยานและสามารถตรวจสอบได้ ดังนั้นทุกคนจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในด้านความรู้วิทยาศาสตร์ เพื่อที่จะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติและเทคโนโลยีที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นรวมถึงสามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุ มีผล และสร้างสรรค์ อย่างมีคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ.2552)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ซึ่งเป็นกฎหมายการศึกษาของชาติ ให้ระบุจุดมุ่งหมายและหลักการ ในการบริหารและจัดการศึกษา คือ ในหมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการ มาตราที่ 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และในมาตราที่ 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีรวมทั้งความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน มาตราที่ 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้

จากการประเมินการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์จากโครงการ PISA (Programme for International Student Assessment) ที่ดำเนินการโดยองค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development ;OECD) ซึ่งประเมินสมรรถนะในการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริงของเยาวชนอายุ 15 ปี เพื่อสำรวจนักเรียนอายุ 15

ปี จากทั่วโลก ทุก ๆ สามปีที่กำลังจะจบการศึกษาภาคบังคับ โดยการประเมินความรู้และทักษะสำคัญหลัก ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตและการทำงานในอนาคต (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2561:1) เมื่อพิจารณาผลการประเมินของนักเรียนในปี พ.ศ.2552 พ.ศ.2555 และ พ.ศ.2558 พบว่านักเรียนไทยได้คะแนนเฉลี่ย 425,444 และ 421 คะแนนตามลำดับ ซึ่งในปี พ.ศ.2558 ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยนานาชาติ (OECD) ที่มีค่า 493 คะแนน และมีระดับสมรรถนะการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ในระดับที่ 2 จาก 6 ระดับ ในคะแนนระหว่าง 409-484 คะแนนนั้น หมายความว่า แต่ผลการประเมินชี้ว่า นักเรียนไทยยังอ่อนด้อยในทางวิทยาศาสตร์ นักเรียนยังไม่แสดงออกว่ามีการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ แต่แสดงออกเพียงว่านักเรียนมีส่วนร่วมในสถานการณ์ที่คุ้นเคย หรือการลงข้อสรุปจากการสำรวจตรวจสอบที่ไม่ซับซ้อน และสามารถให้เหตุผลและการตีความแบบตรงไปตรงมาจากการสืบ สอบทางวิทยาศาสตร์หรือการแก้ปัญหาทางเทคโนโลยี (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2561) จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ (Trends in International Mathematics and Science Study :TIMSS) ที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในทุก ๆ 4 ปี ซึ่งเป็นการประเมินความรู้ตามเนื้อหาของหลักสูตร โดยกำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ และการให้เหตุผล เมื่อพิจารณาผลการประเมินวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในปี พ.ศ.2550 พ.ศ. 2554 และ พ.ศ. 2558 พบว่านักเรียนไทยได้คะแนนเฉลี่ย 471, 451 และ 456 คะแนนตามลำดับ ซึ่งเป็นคะแนนต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยนานาชาติที่มีค่า 500 คะแนน และมีระดับความสามารถทางการเรียนวิทยาศาสตร์อยู่ในระดับที่ 1 จาก 5 ระดับในคะแนนระหว่าง 400 - 474 คะแนน หมายความว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังมีระดับความสามารถทางการเรียนวิทยาศาสตร์ในระดับต่ำซึ่งเป็นระดับที่นักเรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่บ้าง และมีนักเรียนที่มีได้คะแนนต่ำกว่า 400 อยู่เป็นจำนวนมาก (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2560 : 31-33) นอกจากนี้ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (Ordinary National Education Test : O-NET) ที่จัดทดสอบความรู้และความคิดของนักเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาผลการทดสอบระดับชาติในรายวิชาวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2557 ถึง 2560 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.68 37.63 34.99 และ 32.28 ตามลำดับ (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ) ซึ่งจากการประเมินมีคะแนนเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 50

ผลการประเมินทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติ พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ และการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในชีวิตจริงของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์และสามารถนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้การจัดการเรียน การสอนวิชาวิทยาศาสตร์ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสมรรถภาพ คือ เก่ง มีคุณภาพ ดี เป็นผู้ที่มีความสุขกายและจิตดี และ สุข เพื่อเป็นคนที่มองกว้างคิดไกล ใฝ่รู้ เชิดชู คุณธรรม (พิมพันธ์ เดชะคุปต์, 2544) โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องให้นักเรียนสร้างความรู้ ด้วยตนเอง กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจ มีความอยากรู้อยากเห็น และใช้กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ในการแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อสร้างความรู้ที่มีความหมายจากประสบการณ์ตรง ของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับ แนวคิดการสร้างความรู้ ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และสืบค้นด้วยตนเองซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถ สร้างความรู้ด้วยความเข้าใจและความหมาย และสามารถสร้างความรู้ใหม่ที่เชื่อมโยงจากความรู้ เดิม (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข, 2550)

ซึ่งจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และ เทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579 จึงต้องจัดการศึกษา ให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนากำลังคนของประเทศให้ก้าวหน้าและทันต่อกระแส อาชีพในสังคมปัจจุบัน ที่มีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งการพัฒนาครูจำเป็น อย่างยิ่งในยุคที่มีข้อมูลข่าวสารที่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้รูปแบบการจัดการเรียน การสอน รวมไปถึงการแสวงหาความรู้แตกต่างไปจากเดิม จากการศึกษาที่มีครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้สู่ ผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียวไปสู่ระบบการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ผู้เรียนแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ ด้วยตนเองเพิ่มมากขึ้น ท่ามกลางสภาวะดังกล่าวสิ่งที่ท้าทายครูผู้สอนในการจัดการองค์ความรู้ ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครูจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา สมรรถนะให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรม ในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการขององค์การบริหารการศึกษา ตั้งแต่ โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ (ธิดิสุตา แก้วหาญ และ ทนงค์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ, 2564) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่กล่าวว่า การศึกษาจึงมี ความจำเป็นในการสร้างคนพัฒนาสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มี คุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การที่ครูจะมีสมรรถนะมากน้อยหรือไม่เพียงใดนั้น ผู้บริหารสถานศึกษานับได้ว่าเป็นกุญแจสำคัญที่จะทำให้เกิดผลดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของครู อาจารย์ และบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย ((พิษณุ พิพรรธคุณ และ อำนวย มีราคา, 2566)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นภาวะผู้นำอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีซึ่งมีลักษณะหรือพฤติกรรมในการนำผู้อื่นและประสานงานผู้อื่นด้วยการสร้างแรงบันดาลใจ สร้างแรงจูงใจ สร้างบรรยากาศในการคิดนอกกรอบ โดยใช้วิธีการใหม่ ๆ นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเพราะช่วยสร้างสรรค์ความแปลกใหม่สร้างนวัตกรรม แนวคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น แสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงาน และสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการคิดริเริ่มเพื่อใช้ในการเพิ่มศักยภาพของตนเองและทีมงานได้อย่างสร้างสรรค์และต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้บุคลากรได้เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกลโดยใช้ความสามารถในการจูงใจ การร่วมมือประสานงานและนำบุคคลอื่น ๆ ทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและความยืดหยุ่น ด้วยวิธีการใหม่ ๆ อย่างท้าทายและสร้างสรรค์ โดยอาศัยปัจจัยทางด้าน 1) สภาพแวดล้อมที่ดีให้อิสระในการคิดและพร้อมสนับสนุนความคิดใหม่ ๆ 2) การสร้างแรงจูงใจภายใน ด้วยการมีความคาดหวัง มุ่งมั่น ท่วมเทเพื่อให้ประสบความสำเร็จในงาน 3) ความรู้เชิงลึกด้วยการมีความรู้แนวกว้างและลึก มีทักษะในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ (ธิดิสุตา แก้วหาญ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไชนะ. 2564) ดังนั้น ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานหรือดำเนินกิจกรรมในวิชาชีพครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ ซึ่งความล้มเหลวของบุคลากร และองค์กรนั้น มีความเกี่ยวเนื่องจากภาวะผู้นำมีความเกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงต่อการทำงานร่วมกันของบุคคลในองค์กร ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความเข้าใจในหลักการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากจำนวนโรงเรียนมัธยมในจังหวัดสมุทรปราการ ในปีการศึกษา 2566 มีจำนวน 25 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 28,292 คน มัธยมศึกษาตอนปลาย 22,701 คน รวมทั้งสิ้น 50,993 คน จำนวน 1,371 ห้อง มีครู 2,275 คน ค่าเฉลี่ยและ T-Score ของผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของโรงเรียนรหัส 1011 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2563-2564 คะแนนเฉลี่ยรวม ของโรงเรียนรหัส 1011 อยู่ที่ 51.71 คะแนนในปี 2563 และ 51.78

คะแนนในปี 2564 แสดงให้เห็นว่า คะแนนเฉลี่ยรวมไม่เปลี่ยนแปลง T-Score เฉลี่ยรวม อยู่ที่ 51.72 คะแนนในปี 2563 และ 51.78 คะแนนในปี 2564 แสดงให้เห็นว่า T-Score เฉลี่ยรวมไม่เปลี่ยนแปลง ผลการทดสอบ O-NET ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนรหัส 1011 ปีการศึกษา 2563-2564 พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวมและ T-Score เฉลี่ยรวมไม่เปลี่ยนแปลง แต่คะแนนเฉลี่ยรายวิชามีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียน ระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 43.57 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 66.22 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 5.88 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียน ระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 41.83 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 63.57 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 6.15 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 48.39 โดยที่นักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 70.15 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 5.56 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 47.69 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 68.31 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 5.67 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 60.98 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 78.48 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 4.81 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียน ระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 57.21 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 74.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 5.62 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียน ระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 50.27 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 70.43 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 7.26 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียน ระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 47.40 โดยที่มึนักเรียน ได้ผลการเรียนระดับ 3 ขึ้นไป ร้อยละ 67.59 และมีจำนวนนักเรียนที่ได้ผลการเรียน 0, ร, มส ร้อยละ 5.65

การศึกษาเปรียบเสมือนรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศเยาวชนซึ่งเปรียบเสมือนอนาคตของชาติ จำเป็นต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาวิทยาศาสตร์ซึ่งมีความสำคัญต่อการต่อยอดความรู้ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์ เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ ประกอบด้วยบริบทที่หลากหลายทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อโอกาสและความท้าทายในมิติการจัดการศึกษา จากบริบทที่หลากหลาย ประชากรที่เติบโตอย่าง

รวดเร็ว ส่งผลต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มสูงขึ้น การจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เผชิญกับความท้าทายในการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ และลดความเหลื่อมล้ำ หนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษา คือ ภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมี สมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมี สมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลางซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือกลุ่ม งานต่างๆ ได้
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาวาระผู้นำในเชิงสร้างสรรค์ของตนเอง สมรรถนะครู เพื่อใช้ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สมุทรปราการ อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรปราการ 25 โรงเรียน แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 17 สถานศึกษาขนาด กลาง 5 แห่ง และสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์ในสังกัดมัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 210 คน โดยมาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan. 1970: 608) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (StratifiedRandomSampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นชั้นแล้วจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (SimpleRandomSampling) โดยวิธีจับสลาก

ตัวแปรที่ศึกษาซึ่งประกอบด้วย

1. ตัวแปรพยากรณ์ คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบด้วย
  - 1.1 การมีวิสัยทัศน์
  - 1.2 การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว
  - 1.3 การทำงานเป็นทีม
  - 1.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
  - 1.5 การมีความคิดสร้างสรรค์
2. ตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
  - 2.1.ความรู้ความจำ
  - 2.2.ความเข้าใจ
  - 2.3.การประยุกต์ใช้
  - 2.4.ด้านการวิเคราะห์
  - 2.5.การประเมินค่า
  - 2.6.ความคิดสร้างสรรค์
3. ตัวแปรคั่นกลาง คือ สมรรถนะครู ประกอบด้วย
  - 3.1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
  - 3.2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน
  - 3.3. การวัดและประเมินผล
  - 3.4. ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
  - 3.5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างแรงจูงใจที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา โดยการที่แสดงออกมาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานและสามารถจินตนาการคาดการณ์ถึงผลการปฏิบัติงานถึงความสำเร็จข้างหน้าอย่างมีวิสัยทัศน์โดยมองการไกลถึงองค์รวมซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในด้านความสามารถในการสร้างสรรค์และกระตุ้นความสร้างสรรค์ สามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เป็นตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร คือ 1.การมีวิสัยทัศน์ 2. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 3. การทำงานเป็นทีม 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5. การมีความคิดสร้างสรรค์

1.การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพอนาคตว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี น่าเชื่อถือเพื่อนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง เปิดรับสิ่งใหม่ มีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านหลักสูตร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างและกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา เพื่อความพร้อมและมีความสามารถต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

2.การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายมิติ เข้ากับทุกสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่าง เปิดกว้างรับความคิดใหม่ๆ อย่างอิสระ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา ปรับเปลี่ยนความคิดแผนงานได้ตลอดเวลาโดยไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์คอยอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้บุคลากรผู้ใต้บังคับบัญชาหาวิธีการใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายอำนาจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาที่สอดคล้องกับกฎและระเบียบทางราชการ

3.การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และต้องมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการประสานการทำงานร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งใจไว้ไปในแนวทางเดียวกันเป็นการพัฒนาศักยภาพของทีม

4.การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงถึงการเอาใจใส่ดูแล และเข้าใจความแตกต่างของผู้ตามแต่ละคน คอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน และให้โอกาสผู้ตามได้เติบโตอย่างเหมาะสม เป็นหลักการสำคัญที่ผู้นำควรยึดถือในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ตาม ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

5.การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการวางแผนงาน คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงาน มีวิธีการคิดได้หลายทิศทางและหลุดออกจากกรอบเดิม ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด มองตนเองและคนรอบข้างในแง่ดี มีความคิดเชิงบวก สามารถตัดสินใจได้ และมองเห็นความเชื่อมโยงกันของวัตรรอบตัว ทำให้สามารถแก้ปัญหายุ่งยากที่พบเจอในชีวิตประจำวันให้หมดไป

สมรรถนะครู หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานของบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์ เช่น อุบนิสัย ทัศนคติ บุคลิกภาพ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งจะสามารถวัดได้และต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานสูงจากบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการศึกษา ครอบคลุมกระบวนการตั้งเป้าหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน นำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์ อย่างเหมาะสม มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบและ เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย และใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาเครือข่าย การเรียนรู้ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง หลากหลาย

2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใฝ่รู้ โดยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน สามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้ รายภาค และตลอดภาคการศึกษาและสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รวมไปถึงการเลือกใช้ สื่อสร้างสื่อและมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้

3. การวัดและประเมินผล หมายถึง กำหนดแนวทางการประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ พัฒนาทักษะ การติดตามประเมินผลการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา โดยเน้นวัดทักษะการพูด การสนทนา และการคิดวิเคราะห์ มากกว่าแค่การเขียน ผู้สอนต้องออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์ นำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การทดสอบ และประเมินผล ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

4. ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมครูผู้เปี่ยมด้วยวินัยและความรับผิดชอบ ยึดมั่นปฏิบัติตนถูกต้องหลักกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพสม่ำเสมอ นำหลักครองตน ครองคน ครองงาน มาใช้ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ ประพฤติปฏิบัติตน รักษาวินัยศรัทธาในการประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น ส่งเสริม และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ ช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการต่อเนื่องที่บุคคลมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง เรียนรู้สิ่งใหม่ ฝึกฝนทักษะ และพัฒนาความรู้ความสามารถมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของทั้งบุคคลและองค์กร เป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลทุกอาชีพ ช่วยให้นักคนพัฒนาศักยภาพ บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ และส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดจากการเรียนรู้รายวิชาวิทยาศาสตร์ หรือสมรรถภาพทางสมองที่ได้จากการเรียน โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอนที่เกี่ยวกับผลสำเร็จ หรือคุณภาพผู้เรียนทางวิทยาศาสตร์ตามลำดับขั้นการเรียนรู้พุทธิพิสัยเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนรู้ของผู้เรียน 6 ขั้นตอน

1. ความรู้ ความจำ หมายถึง ความสามารถในการที่จดจำเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับไปแล้ว อันได้แก่ ความเข้าใจในข้อเท็จจริง แนวคิดหลักและทฤษฎีสำคัญ ที่ทำให้เกิดความรู้พื้นฐาน การสังเกต การจำแนก และสามารถถ่ายทอดออกมาโดยการพูด เขียน หรือกิริยาท่าทาง และสามารถนำข้อมูลจากความทรงจำมาใช้ได้ โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ทั้งด้านความหมาย ความสัมพันธ์ และความรู้ที่เป็นโครงข่ายระหว่างแนวคิด ทั้งหมดที่เรียน การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้โดยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมหรือใช้ความสามารถในการอธิบาย บรรยาย แปลความหมาย ขยายความ สรุปอ้างอิงจากข้อมูล (Data) ที่ผ่านการประมวล เป็นสารสนเทศ (Information) แล้ว เช่น กราฟ แผนภูมิ ตาราง โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน

3. การประยุกต์ใช้ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการนำเอาข้อเท็จจริง (Fact) ความคิด (Idea) หลักการ (Principle) กฎ (Law) วิธีการ หรือสูตรต่าง ๆ มาใช้ในการตอบคำถามหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน

4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและลึกซึ้ง โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ได้ข้อสรุปและหลักการที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้ วิเคราะห์ข้อสรุป ข้ออ้างอิง หรือหลักการต่าง ๆ เพื่อหาหลักฐานที่สนับสนุนหรือปฏิเสธข้อความนั้น การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวให้กระจ่างออกเป็นส่วนย่อย ๆ จนกระทั่งมองเห็นความสำคัญหาความสัมพันธ์และหลักการของเรื่องนั้นมาตอบคำถาม โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน

5. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้องใช้ในการตัดสินใจคุณค่า โดยต้องมีการตั้งเกณฑ์ในการประเมินและแสดงความเห็นในเรื่องนั้น ๆ ได้ การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการวินิจฉัยหรือตัดสินใจโดยใช้เหตุผลมาตอบคำถาม โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน

6. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของสติปัญญาในการสร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือสิ่งที่พบเห็น ในบริบทต่างๆ ผู้เรียนสามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ทำนายสถานการณ์ในอนาคต คิดวิธีแก้ไขปัญหา ผู้เรียนใช้ความสามารถในการสร้างสรรค์จะต้องสามารถสร้างสรรคงาน แผนงาน ผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่แปลกใหม่หรือมีการผสมผสานส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันได้รวมไปถึงการปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นและมีคุณภาพสูง โดยวัดจากการรับรู้ของผู้สอน

กรอบแนวคิด

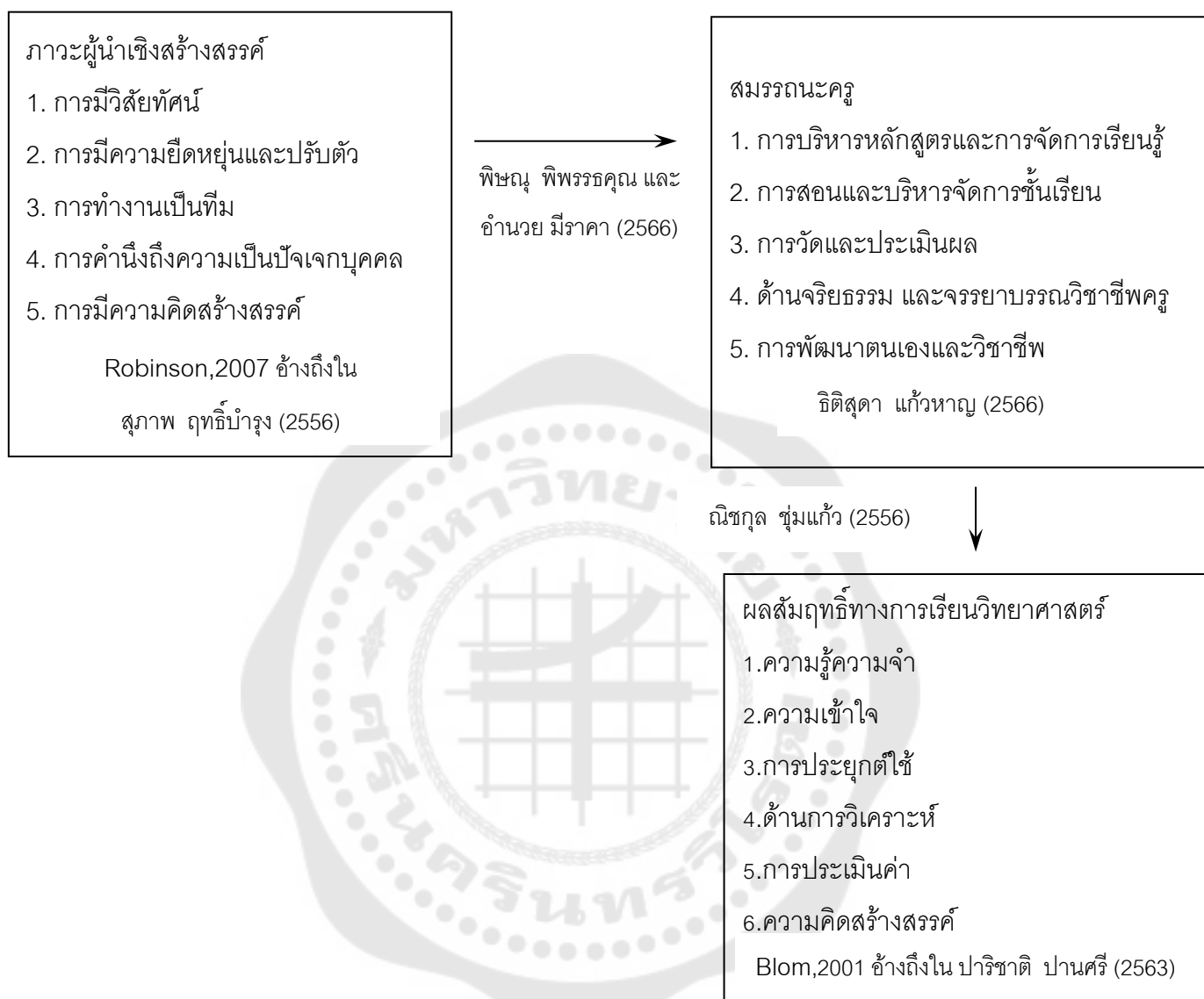
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษา อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรณะเป็นตัวแปรต้นกลาง จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

1.ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยยึดแนวคิดของ Robinson,2007 อ้างถึงใน นายสุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะพฤติกรรมเฉพาะ 6 คุณลักษณะ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 3) การทำงานเป็นทีม 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5.) การมีความคิดสร้างสรรค์

2.สมรณะครู ผู้วิจัยยึดแนวคิด ของ ธิติสุตา แก้วหาญ. 2564 ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน 3. การวัดและประเมินผล 4.การมีจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3.ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ผู้วิจัยยึดแนวคิดด้านพุทธิพิสัยของ Boom,2001 อ้างถึงใน ปาริชาติ ปานศรี (2563) ซึ่งมีลำดับขั้น 6 องค์ประกอบดังต่อไปนี้ 1.ความรู้ความจำ 2.ความเข้าใจ 3.การประยุกต์ใช้ 4.ด้านการวิเคราะห์ 5.ด้านการประเมินค่า 6.ความคิดสร้างสรรค์

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อสมรณะครู ตามกรอบแนวคิดของ พิชณุ พิพรรธคุณ และอำนาจ มีราคา (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรณะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2และ ศึกษาความสัมพันธ์ของสมรณะครูที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์โดยใช้ความสัมพันธ์ของ นิชกุล ชุ่มแก้ว (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรณะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสามารถเขียนแผนภาพประกอบแนวคิดการวิจัยได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ
2. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในทุกด้านส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากเอกสาร งานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาประกอบการวิจัยของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง ดังต่อไปนี้

1. บริบทการจัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.1 แนวคิดและความหมายของภาวะผู้นำ

2.2 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.3 แนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.4.1 การมีวิสัยทัศน์

2.4.2 การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว

2.4.3 การทำงานเป็นทีม

2.4.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2.4.5 การมีความคิดสร้างสรรค์

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สมรรถนะ

3.1 ความหมายสมรรถนะ

3.2 องค์ประกอบสมรรถนะ

3.3 ประเภทสมรรถนะ

3.4 สมรรถนะครู

3.4.1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

3.4.2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน

3.4.3. การวัดและประเมินผล

3.4.4. ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

3.4.5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
  - 4.1 ความหมายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
  - 4.2 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์
  - 4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อสมรรถนะครู
6. สมรรถนะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1.บริบทการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

องค์กรที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาสู่อนาคต ผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตนเอง เต็มศักยภาพ อย่างมีคุณภาพ

พันธกิจ

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร มีคุณธรรม จริยธรรม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)
2. ส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ
3. สนับสนุนสถานศึกษาและระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
4. ส่งเสริมระบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัด ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรักในสถาบัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
2. ผู้เรียนได้รับศึกษาที่เสมอภาค อย่างมีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะ
3. เด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กตกหล่น และเด็กออกกลางคัน ได้รับการช่วยเหลือให้ได้รับการศึกษา
4. ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และสถานศึกษา ได้รับการปกป้องดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคามต่างๆ
5. ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาจัดเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทางด้านสมรรถนะ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ
6. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์และตัวชี้วัด

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัยคุกคาม 9 รูปแบบ ได้แก่ ภัยยาเสพติด ภัยความรุนแรง ภัยพิบัติต่าง ๆ อุบัติเหตุ โรคอุบัติใหม่ ฝุ่น PM 2.5 การค้ามนุษย์ การคุกคามในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงอาชญากรรมไซเบอร์
2. ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลความปลอดภัยและสามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ
3. สถานศึกษา ได้รับการพัฒนาให้มีความปลอดภัย และจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. สถานศึกษา ได้รับการส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เพื่อความปลอดภัยของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 2 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับผู้เรียนทุกคนเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค จนจบการศึกษาภาคบังคับ
2. ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการส่งเสริมอย่างเสมอภาค
3. เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิการ ได้รับโอกาสทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ตามมาตรฐาน สอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ
3. สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน และสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. สถานศึกษามีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล

5. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาเป้าประสงค์เชิงกลยุทธ์

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ มีการนำระบบข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทพื้นที่

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบสถานศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด 25 โรงเรียน ครูในสังกัด 2,275 คน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่เสมอภาค อย่างมีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศรวมถึงการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

2.ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของภาวะผู้นำ

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ ผู้บริหารที่มีความสามารถในการชักนำให้บุคคลปฏิบัติตาม และมีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน

จรุณี แก้วเอียน (2557) กล่าวว่าภาวะผู้นำ หมายถึง การสื่อสารเพื่อให้เกิดกระบวนการเตรียมการสั่งการหรืออำนาจการเพื่อถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้ทราบถึงคุณค่าและศักยภาพของตนเองและมีมั่นใจด้วยตนเองตามวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

สุภาพร ภูสมที (2559) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างความยอมรับ เชื่อถือและมีอิทธิพลในการหลอม ชักจูงด้านความคิดความสนใจ ของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์กรให้หันไปทิศทางเดียวกันอย่างมีศิลปะ ไม่ให้เกิดความขัดแย้งในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

เชรินทร์ แสงสุข (2560) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใช้อิทธิพล กระตุ้น ชี้นำ ผลักดัน จูงใจให้บุคคลอื่นหรือกลุ่มบุคคลมีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ ตามต้องการ ซึ่งมีความสำเร็จขององค์กรเป็นเป้าหมาย โดยผู้นำสามารถกระทำให้คนส่วนมากซึ่งเป็นผู้ตามดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน และวิธีการที่กำหนดเพื่อบังคับให้เข้าสู่เป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปารัตน์ รัตนทองคง (2560) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ หมายถึง แบบพฤติกรรมหรือกระบวนการของผู้บริหารที่มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ที่จะเป็นไปในลักษณะของการสร้างแรงจูงใจความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ และความศรัทธาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้เกิดความร่วมมือของบุคคลภายในองค์กร ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ และบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

อรพรรณ เทียนคันฉัตร (2560) ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการหรือศักยภาพความสามารถของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลหรือกลุ่มคนมีความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์จูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม สู่การเปลี่ยนแปลงสามารถขับเคลื่อนองค์กรให้ปฏิบัติตามภารกิจตามแผนงานเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ขององค์กร

จิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะความสามารถ พฤติกรรม หรือ กระบวนการที่บุคคลสามารถชี้นำหรือมีอิทธิพลจูงใจให้บุคคลหรือองค์กรอื่นปฏิบัติตามหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่องค์กรวางไว้

แก้วมณี ปัทมะ (2564) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนความรู้ความสามารถและเทคนิควิธีการต่าง ๆ ของผู้นำในการสร้างศรัทธาและโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์กรหรือของผู้นำได้อย่างไม่มีเงื่อนไข

ณัฐฐ์ ช่วยงาน (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การขับเคลื่อนและผลักดันภาวะผู้นำให้เกิดผลลัพธ์ที่ต้องการพึงพาอาศัยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถประคับประคององค์กรไปสู่ทิศทางที่ต้องการได้เป็นแน่ ผู้นำสามารถแสดงความเป็นผู้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร

ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งใช้อิทธิพลของตนในการกระตุ้นชี้นำผลักดันให้บุคคลกรอื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่นที่มีความเต็มใจโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์การเป็นเป้าหมาย

นคร ชูสอนสาย (2565) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง คุณลักษณะ พฤติกรรม กระบวนการ ที่ผู้นำสามารถมีอิทธิพลต่อผู้อื่น ให้ค้นหาหนทางที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดโดยกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจสร้างความปรารถนาทำให้เกิดความเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธาการยอมรับ เพื่อให้ร่วมมือการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

ณรงค์ข จันทรสัย (2556) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคล ๆ หนึ่ง ใช้ความสามารถ ในการจูงใจ กระตุ้น ชี้นำบุคคลอื่นให้มีความกระตือรือร้นปฏิบัติงานด้วยความยินดีเต็มใจ ให้ความร่วมมือร่วมแรงในการทำงาน เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือองค์การ

จินตนา แส่นภูวา (2566) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่คนมีอิทธิพลต่อกลุ่มเพื่อให้ดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์การ กระบวนการที่ผู้นำใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มโดยผู้นำใช้วิธีจูงใจให้บุคลากรหรือกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้ตามร่วมกันโดยใช้กระบวนการสื่อความหมาย เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินการ

วีระเทพ พัดพรม (2566) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของผู้นำเป็นผู้มีอิทธิพลในการชักนำ การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างแรงบันดาลใจ ให้บุคคลปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ โดยจะดูได้จากประสิทธิผลของงาน เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้อิทธิพลสามารถจูงใจให้บุคคลทำตาม เพื่อจะได้นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์การตามที่กำหนดไว้

ละอองดาว เซา์ชอบ (2566) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นำใช้อิทธิพลและอำนาจที่มีของตน เพื่อกระตุ้นชี้นำหรือโน้มน้าวให้บุคคลอื่นเกิดความเต็มใจกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือของกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่มีร่วมกัน โดยผู้นำมีลักษณะเป็นเหมือนตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อนวัตกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

Yulk, 2006 อ้างถึงใน กรรฐภัฏ ศรีมา (2564) ภาวะผู้นำ คือ พฤติกรรมส่วนตัวของผู้นำที่มีอิทธิพลต่อผู้ตามในการชี้นำอย่างมีวิสัยทัศน์ และลดความยุ่งยากของภารกิจในกลุ่มเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน

กล่าวโดยสรุปภาวะผู้นำ คือ กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน โดยอาศัยความสามารถ พฤติกรรม ที่มีอิทธิพลโน้มน้าว จูงใจ ให้กระทำ ระหว่างผู้นำและผู้ตาม เพื่อกระตุ้นซึ่งกันและกันให้เกิดความเต็มใจ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้บุคคลหรือผู้อื่น คล้อยตามด้วยความเต็มใจมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กรหรือของกลุ่มงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่มีร่วมกัน

2.2 ความหมายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

สุภาพ ฤทธิบำรุง (2556) ความหมาย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถของผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำทีมหรือสร้างแรงจูงใจในการนำบุคคลอื่นๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ มีการกำหนดทิศทางขององค์กรและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพและมีทักษะการบริหารจัดการอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการปรับตัวในกระบวนการทำงานต่างๆ ในองค์กรและสร้างบรรยากาศที่ดีในที่ทำงาน

กรรฐภักดิ์ ศรีมา (2564) ความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ มีความคิดอย่างสร้างสรรค์ สามารถกำหนดภาพความสำเร็จในอนาคตได้ มีความสามารถในการจูงใจ หรือกระตุ้นผู้อื่นให้เกิดความคิดแปลกใหม่อย่างสร้างสรรค์

แก้วมณี ปัทมะ (2564)กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารในการนำองค์การสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการตอบสนองเชิงจินตนาการมีการไตร่ตรองอย่างละเอียดในประเด็นต่างๆ อย่างมีวิสัยทัศน์ และมีกระบวนการต่างๆ อย่างมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการใช้ทักษะในการโน้มน้าว หรือภาษาในการสื่อสารเพื่อให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเชื่อมั่น และพร้อมที่จะปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ เต็มตามความสามารถ ทั้งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มีความคิดสร้างสรรค์

มะนาพี อินนุชชี (2564) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำที่แสดงออกมาในการจูงใจหรือนำบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อกระตุ้นและสนับสนุนกระบวนการทำงานเป็นทีม อย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

ณัฐ ช้วยงาน (2565)กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การแสดงปฏิกิริยาที่มีการตอบสนองต่อจินตนาการ โดยการใช้ไตร่ตรองอย่าง และตรงประเด็นอย่างท้าทาย เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการมอง การคิด ที่แตกต่างกัน เป็นการส่งเสริมและสร้างโอกาสให้กับผู้เกี่ยวข้อง

ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การที่ผู้นำมีพฤติกรรมในการสร้างแรงจูงใจด้วยการใช้กระบวนการที่แสดงออกมาด้วยความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน และสามารถจินตนาการถึงผลการปฏิบัติงานและความสำเร็จข้างหน้าไว้ ทั้งเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มองการณ์ไกล มองภาพในองค์กรรวมและสามารถแสดงออกมาเพื่อให้บุคคลในองค์กรเกิดความเลื่อมใส และสามารถปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจเต็มศักยภาพ ที่ตั้งไว้เกิดการพัฒนาดังกล่าวได้อย่างมีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

นคร ชูสอนสาย (2565)กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างวิสัยทัศน์ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้เห็นภาพแห่งความสำเร็จ และมุ่งพัฒนาการทำงานปฏิบัติงานต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิมเพื่อความเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์แก้ปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานความเป็นเหตุและผล มีกระบวนการในการทำงานเป็นทีม

นงคินุช จันทรสัย (2556)กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการจูงใจบุคคลอื่นอย่างมีวิสัยทัศน์ สามารถคิดนอกกรอบ ได้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีกระบวนการและแนวทางใหม่ ๆ ในการบริหาร มีความสามารถในการปรับตัวและยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานต่าง ๆ ให้องค์กรให้มีความคล่องตัวและสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

สุกัญญา สายลวด (2564) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมและความสามารถที่แสดงออกในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ อย่างมีจินตนาการ เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างสร้างสรรค์และเพิ่มประสิทธิภาพในสถานศึกษา

จินตนา แสนภูวา (2566)กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของผู้นำในการใช้กระบวนการต่าง ๆ ในการจูงใจให้บุคคลอื่นร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อบรรลุตามเป้าหมายแผน หรือวัตถุประสงค์ เปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ สามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้องค์กรผู้ร่วมงาน ร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

วีระเทพ พัดพรม (2566) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถพิเศษของผู้นำที่แสดงออกถึงขั้นตอนการการทำการกิจกรรมต่าง ๆ และแสดงถึงความสามารถในแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีความสามารถในการจูงใจผู้อื่นอย่างมีวิสัยทัศน์ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร

ละอองดาว เชาว์ชอบ (2566) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการจูงใจบุคคลอื่น ๆ อย่างมีวิสัยทัศน์พร้อมทั้งกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ อย่างสร้างสรรค์ในการบริหาร ที่ยืดหยุ่นเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมถึงการส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้งานประสบความสำเร็จและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน

Basadur (2004) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ คือ การนำบุคคลอื่นผ่านกระบวนการการทำงานร่วมกัน โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาอย่างละเอียดถี่ถ้วนโดยหาแนวทางใหม่ ๆ เป็นกระบวนการที่จำเป็นที่จะต้องให้การสื่อสารให้ถูกต้องร่วมกัน เป็นลำดับขั้นตอนจากกระบวนการ เชิงสร้างสรรค์

Robinson,2007 อ้างถึงในสุภาพ ฤทธิบำรุง (2556) กล่าวว่าแนวคิดของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 1) การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้บริหารที่มองเห็นภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง 2) คำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ถึงความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อความเติบโตในหน้าที่การงานและรวมถึงการพัฒนาศักยภาพของผู้ตามให้สูงขึ้น รวมทั้งยังมีการทั้งสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ 3) การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว เป็นความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 4) การทำงานเป็นทีมเป็นการนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกันและมีเป้าหมายร่วมกัน 5) การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นกระบวนการคิดที่แปลกใหม่และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์

สรุปได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมในการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถสร้างแรงจูงใจที่ตอบสนองความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา โดยการที่แสดงออกมาเป็นผู้ที่มีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานและสามารถจินตนาการคาดการณ์ถึงผลการปฏิบัติงานถึงความสำเร็จข้างหน้าอย่างมีวิสัยทัศน์โดยมองการณ์ไกลถึงองค์รวมซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพและส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ในด้านความสามารถในการสร้างสรรค์และกระตุ้นความสร้างสรรค์

2.3 แนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ และนำบุคคลอื่นๆ ด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่ๆ อย่างท้าทายและยืดหยุ่น รวมทั้งสนับสนุนการทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับการติดต่อประสานงาน กับบุคคลอื่น และโดยทั่วไปแล้วภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางด้านวิธีการใหม่ๆ ขององค์กร และความท้าทายที่สลับซับซ้อนมากกว่าการคงสภาพที่เป็นอยู่แบบเดิม (แก้วมณี ปัทมะ, 2564)

ปัจจัยที่ทำให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพมาอย่างยาวนาน ซึ่งในแต่ละยุคสมัยจะมีแนวคิดที่ใกล้เคียงกัน โดยโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพแวดล้อมมีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ด้านการบริหารจัดการองค์การเปลี่ยนแปลงไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ ทำให้การแก้ไขปัญหามาในรูปแบบเก่าๆ ไม่ได้ผลเท่าที่ควร ซึ่งแนวคิดภาวะผู้นำแบบเดิมแม้ว่าจะมีความสำคัญและจำเป็น แต่ก็ยังไม่เพียงพอที่จะนำมาอธิบายเกี่ยวกับภาวะผู้นำรุ่นใหม่และการศึกษาของไทยได้ ปัจจุบันจึงได้มีความพยายามในการพัฒนาแนวคิดภาวะผู้นำให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น ภาวะผู้นำแบ่งออกเป็น 4 ทฤษฎี คือ (ณัฐฐ์ ช่างงาน, 2565)

1. ทฤษฎีคุณลักษณะของผู้นำ (Trait theory) พื้นฐานของทฤษฎีนี้ เชื่อว่าภาวะผู้นำที่ดีจะต้องมีบุคลิกภาพที่เป็นลักษณะเด่นในแต่ละบุคคล เช่น ความรู้ อุนิสัยที่จะเกิดขึ้นเฉพาะผู้ที่มีลักษณะเหมาะสมเท่านั้น มีลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ ความเฉลียวฉลาด การสร้างความสัมพันธ์ทางด้านสังคม และด้านทัศนคติ

2. ทฤษฎีผลกระทบระหว่างบุคคลและสถานการณ์ (Personal and situation theory) นักทฤษฎีได้เริ่มต้นศึกษาเกี่ยวกับความซับซ้อนมากขึ้นของภาวะผู้นำ ทฤษฎีนี้มีแนวคิดที่ว่าคุณลักษณะของผู้นำจะต้องมีความสัมพันธ์กับเหตุการณ์ จึงจะทำให้เกิดภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

3. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์และความคาดหวัง (Interaction and expectation theory) แนวความคิดของทฤษฎีนี้เน้นเรื่องกลุ่มบุคคลเป็นสำคัญ ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าภาวะผู้นำเกิดจากพฤติกรรมของกลุ่มและความคาดหวังของกลุ่มที่เชื่อว่าบุคคลใดจะนำกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายได้ดีที่สุด สมาชิกคนหนึ่งคนใดของกลุ่มอาจจะเป็นผู้นำได้ หากบุคคลนั้นมีลักษณะเหมาะสมเป็นผู้ริเริ่มบทบาทนำกลุ่ม ซึ่งสรุปได้ว่าการเป็นผู้นำเป็นได้หลายแบบขึ้นอยู่กับมุมมอง และกระบวนการที่แตกต่างรวมถึงการปฏิสัมพันธ์ที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันเพื่อให้ถึงจุดมุ่งหมายการ

เป็นผู้นำก็เหมือนกับพฤติกรรมอื่นๆ ซึ่งเกิดจากบุคคลและระบบสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงของการปฏิสัมพันธ์อยู่เสมอ

4. ทฤษฎี 3 ปัจจัย (Three factors of leadership theory) ทฤษฎีภาวะผู้นำนั้นมีความสำคัญสำหรับกระบวนการเป็นผู้นำ ที่มีพฤติกรรมของผู้นำในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของกลุ่มที่มีประสิทธิภาพนั้นย่อมจะสัมพันธ์กับปัจจัยอย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นการผสมผสานศาสตร์และศิลป์ในการทำงานและบริหารงาน โดยมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้นำจะต้องอธิบายถึงเป้าหมายและวิธีการทำงานให้สำเร็จอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ผู้นำจะต้องสามารถวิเคราะห์ความต้องการและแรงบันดาลใจของผู้ตามได้อย่างสร้างสรรค์ตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ด้วยแนวทางหรือวิธีการใหม่อย่างทำทนาย (นคร ชูสอนสาย, 2565)

ภาวะผู้นำแบบสร้างสรรค์ เป็นแนวคิดอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าหนึ่งโรงเรียนสามารถมีผู้นำได้หลายคน อาจจะขึ้นอยู่กับบทบาทการใช้ภาวะผู้นำในลักษณะต่าง ๆ ดังนั้นบทบาทของผู้นำจึงไม่ได้มีความจำเพาะเจาะจง แต่ผู้บริหารเท่านั้น แต่หน้าที่ของผู้บริหาร คือการสร้างโอกาสการเรียนรู้ให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาตนเองเข้าสู่การเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ ตลอดจนกระตุ้นครูอาจารย์มีความสร้างสรรค์ในการเรียนการสอน เป็นต้น มีแนวคิดเกี่ยวกับหลักการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้ (ณรงค์สุข จันทรสัย, 2556)

1. การเรียนรู้แบบทีม โดยมีการคิดแบบหวังผล และมีการร่วมมือร่วมใจในแก้ปัญหา
2. การมีมุมมองว่าครูเป็นผู้นำ โดยผู้นำทั้งหลายเหล่านี้ต้องมีทักษะที่เหมาะสม
3. การมีความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงาน โดยอยู่บนพื้นฐานของการไว้วางใจซึ่งกัน
4. ผู้นำควรกระตุ้นให้กำลังใจ และสนับสนุนความคิดริเริ่มและคิดนวัตกรรมใหม่ ๆ
5. ผู้นำควรให้ความสำคัญต่อกระบวนการ มากกว่างานเอกสาร

สามารถสรุปได้ว่า ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ สนับสนุนให้เกิดการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และกระตุ้นให้ผู้อื่นมีความคิดสร้างสรรค์ พยายามคิดหาแนวทางใหม่ ๆ มองหาโอกาสจากปัญหา ตั้งใจฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น เปิดใจรับฟังทั้งความคิดเห็นที่ตรงกันและขัดแย้ง ผูกพันทักษะการคิดสร้างสรรค์ หาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหา กล้าที่จะริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เสนอแนวทางใหม่ ๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง เป็นตัวอย่างที่ดีให้กับผู้อื่น กระตุ้นให้มุ่งมั่นตั้งใจทำงาน ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน ทุ่มเทให้กับงาน และไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค

2.4 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบด้วยกันจากการศึกษาแนวคิดและ งานวิจัยของนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล 3) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

กรรฐภักดิ์ ศรีมา (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3) ด้านการมีความ ยืดหยุ่นและปรับตัว 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ 2) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 3) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล 4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 5) ด้านการมีจินตนาการ

มะนาพี อินนุญชี (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) จินตนาการ 2) ความยืดหยุ่น 3) วิสัยทัศน์ 4) การทำงานเป็นทีม

ณัฐกิตติ์ บุญแก่ง (2565) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงได้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้าน จินตนาการ 2) ด้านความยืดหยุ่น 3) ด้านวิสัยทัศน์

ละอองดาว เชาว์ชอบ (2566)กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ความยืดหยุ่นและการปรับตัว 2) วิสัยทัศน์ 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การทำงานเป็นทีม

Ash and Persall, 2001 อ้างถึงใน สุกัญญา สายลวด (2564)ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มี 10 ด้าน ได้แก่

1. ผู้นำการเรียนรู้แบบทีม
2. ผู้นำของผู้นำ
3. ผู้นำการสร้างควมไว้วางใจ
4. ผู้นำที่สร้างความคิดสร้างสรรค์
5. ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับคนและกระบวนการทำงาน
6. ผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อลูกค้า
7. ผู้นำการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมการสร้างเครือข่าย

8. ผู้นำการสร้างสัมพันธภาพ และความใกล้ชิด

9. ผู้นำการบริหารความเสี่ยง

10. ผู้นำที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

Maxwell, 2012 อ้างถึงใน จิตติภูมิ เทพคำ (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ประกอบด้วย

1. โน้มน้าวให้บุคคลในองค์กรเกิดการเปลี่ยนแปลง
2. ชอบความท้าทาย
3. ไม่ชอบอยู่นิ่ง
4. มีการสร้างทีมภายใน
5. มีพรสวรรค์

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นผู้วิจัยใช้แนวคิดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ Robinson, 2007 อ้างถึงใน สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2566) เป็นหลักของกรอบแนวคิดในการศึกษา ครั้นนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบได้ดังนี้

2.4.1 วิสัยทัศน์

เป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการมองภาพในอนาคตหรือจุดหมายหรือจุดหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมาย ดังนี้

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคต ที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ที่สอดคล้องกับ จุดหมายขององค์กร สามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติอย่างมีขอบเขตและทิศทางที่จะนำองค์กรไปสู่ เป้าหมายความสำเร็จโดยวัดได้ความสำเร็จของงาน

ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง (2559) ได้สรุปไว้ว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นเลิศ คนที่มีวิสัยทัศน์จะเป็นคนที่มองการณ์ไกล และปรับเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ๆตลอดเวลา

หทัยกานต์ เลขานุกิจ (2563) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การมองภาพในอนาคตอย่างชัดเจนโดยจะอยู่ในความคิด ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจในสภาพ บริบท ร่องรับกับการเปลี่ยนแปลงของอนาคต ผู้ที่มีวิสัยทัศน์ จะมองการณ์ไกล เปิดรับประสบการณ์ใหม่ มองภาพแบบองค์รวม สามารถกำหนดแผนปฏิบัติงานได้ชัดเจนทั้งแผนระยะสั้น แผนระยะยาว

กรรฐฎ ศรีมา (2564) กล่าวว่า วิสัยทัศน์คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมองภาพในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงขององค์กร และสามารถมองเห็นวิธีการทิศทาง ขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่การเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์เพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ รู้จักแสวงหาวิธีการใหม่ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความคิดไตร่ตรอง รอบคอบในการวางแผนงาน

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) การมีวิสัยทัศน์ เป็นความสามารถของผู้นำในการคาดการณ์หรือวางแผนงานในอนาคต มีความคิดความคาดหวังที่จะพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า สนับสนุนในด้านทักษะและกระบวนการอย่างเต็มที่ เพื่อให้เห็นภาพผลสำเร็จขององค์การอย่างเต็มศักยภาพ

ทวีสันต์ วิชัยวงษ์ (2564) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกของผู้นำทางการศึกษา ถึงการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล นำความรู้จากประสบการณ์มาใช้ในการบริหารงานในสถานศึกษา และส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีแนวคิดเชิงสร้างสรรค์อย่างมีวิสัยทัศน์

ณัฐฐิตติ์ บุญเก่ง (2565) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในการสื่อสารด้วยรูปแบบใหม่ต่าง ๆ ที่ถูกต้องมองถึงภาพอนาคตว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดีมีการไตร่ตรองทางความคิดก่อนนำไปสู่การตัดสินใจวางแผน และมีแนวทางในการดำเนินงานชัดเจนเป็นขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดเป้าหมายขององค์กรสู่ความเป็นเลิศให้แก่บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างและกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อความพร้อมและมีความสามารถต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายสู่แนวทางการปฏิบัติ ทั้งยังสามารถใช้ความรู้ความสามารถในการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา

นคร ชูสอนสาย (2565) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดภาพแห่งความสำเร็จ ในการบริหารจัดการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดเป้าหมายขององค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จในยุคชีวิตวิถีใหม่ ปรับปรุงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ ของสถานศึกษา เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารกล้าตัดสินใจในสถานะที่มีความเสี่ยงสูง ปรับวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ผลักดันให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่

ณรงค์ชัย จันทรสัย (2556) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง กระบวนการคิดและการมองภาพรวมที่เป็นไปได้ในอนาคตที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ รอบคอบ ในการวางแผน มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพแวดล้อม องค์การ สร้างความเชื่อมั่น มองการณ์ไกล มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต ยอมรับฟังความคิดเห็น คิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มองเห็นสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สถานการณ์ทุกมิติอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ สะท้อนให้เห็นถึงจุดหมายปลายทางและทิศทางที่จะก้าวไปในอนาคตและการเป็นแบบอย่างที่ดี

วีระเทพ พัดพรม (2566)กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุกด้านต่าง ๆ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างถูกต้องสอดคล้องกับสถานการณ์ เพื่อนำมากำหนดภาพอนาคตของสถานศึกษาว่าต้องการก้าวหน้าไปในทิศทางใด สร้างแรงบันดาลใจและความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน เพื่อให้หน่วยงานของตนเองได้รับการพัฒนาการในทางที่ดีขึ้น

จินตนา แสนภูวา (2566)กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์ หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของโรงเรียน สามารถวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อม ภายนอกและภายในโรงเรียนสู่ระบบการศึกษา มีโอกาสได้เสนอแนะวิสัยทัศน์ให้กับเพื่อนร่วมงาน มีแนวคิดในการนำวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้จริง เป็นผู้นำ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการเรียนรู้และสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษานักเรียนไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น องค์ประกอบวิสัยทัศน์ มีดังนี้

1. การมีความมุ่งมั่น หมายถึง มีความตั้งใจในการปฏิบัติทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ
2. การมีความท้าทาย หมายถึง การปฏิบัติงานที่ใหม่ที่ยากกว่าเดิม ต้องมีความเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าที่จะฝ่าฟันอุปสรรคไปให้ถึงจุดหมาย
3. การมีเป้าหมาย หมายถึง ระดับหรือมาตรฐานผลการปฏิบัติงานที่คาดหวังที่องค์กรกำหนดไว้สำหรับเปรียบเทียบเพื่อวัดความก้าวหน้าความสำเร็จขององค์กร

ละอองดาว เซาร์ชอบ (2566)กล่าวว่า วิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร และสามารถมองเห็นวิธีการปฏิบัติงานขององค์กรที่มีทิศทางและขอบเขตที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จขององค์กร มีการตั้งเป้าหมายที่ท้าทายและเข้าใจวัฒนธรรมองค์กร

Robinson, 2007 อ้างถึงในจิตติภูมิ เทพคำ (2564) กล่าวว่า การมีวิสัยทัศน์เป็นความสามารถของผู้บริหารที่ประกอบไปด้วยตัวบ่งชี้การสร้างและการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ผู้บริหารจะต้องเตรียมและใช้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้มีข้อมูลข่าวสารให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้พัฒนาองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้า

Northouse, 2012 อ้างถึงใน กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โปตาพล, และ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2556) ได้ให้ความหมายของวิสัยทัศน์ไว้ในหนังสือ Introduction to leadership: Concepts and practice ไว้ว่า วิสัยทัศน์หมายถึง การมองภาพในอนาคตที่เป็นภาพที่เป็นไปได้และชัดเจน วิสัยทัศน์จะเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศมีคุณลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้ 1) ภาพในอนาคต (picture) ที่ดีกว่าปัจจุบันที่เป็นอยู่ 2) การเปลี่ยนแปลง (change) เป็นการกระทำบางสิ่งด้วยแนวทางใหม่ ๆ 3) ค่านิยม (value) การนำไปสู่ค่านิยมที่เป็นบวกขององค์กร 4) เป้าหมาย (map) การกำหนดเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาวที่ชัดเจน และ 5) ความท้าทายเป็นการท้าทายต่อปัญหาและสิ่งใหม่ ๆ เพื่อให้ก้าวข้ามและดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สามารถสรุปได้ว่าวิสัยทัศน์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถมองถึงภาพอนาคตว่าการทำงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี นำเชื่อถือเพื่อนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง เปิดรับสิ่งใหม่ มีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านหลักสูตร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สนับสนุนให้นักวิชาการในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างและกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อความพร้อมและมีความสามารถต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

2.4.2 ความยืดหยุ่น

การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ มีความคิดนอกกรอบและสามารถมองถึงปัญหาพร้อมทางออกของปัญหาหลายแง่มุม สามารถรับฟังปัญหาที่แตกต่างเปิดใจให้กว้างรับสิ่งใหม่ๆ มีนักวิชาการให้ความหมายดังนี้

ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง (2559) ความยืดหยุ่น หมายถึง การแสดงออกของภาวะผู้นำผู้บริหารที่แสดงถึงความสามารถในการคิดและมองปัญหาอย่างรอบด้าน และสามารถเปลี่ยนแปลงการคิดได้ตลอดเวลา รวมถึงการรับฟังความคิดเห็นใหม่ๆ อย่างอิสระ

รัฐภากร อัครจันทร์ (2560) ได้ให้ความหมายของความ ยืดหยุ่นว่าเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงความเข้าใจในตัวเองมากขึ้นพร้อมทั้งเข้าใจเพื่อนร่วมงาน รวมถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยพิจารณาอย่างรอบด้านไม่ยึดติดกับหลักเกณฑ์ใดหลักเกณฑ์หนึ่ง

หทัยกานต์ เลขานุกิจ (2563)กล่าวว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการคิด และการมองปัญหาที่เกิดขึ้น และสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างหลากหลายมิติ มีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ ปรับตัวตามเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว รับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ ยอมรับความเห็นต่างและให้อภัยผู้อื่น

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) สรุปได้ว่า การยืดหยุ่นและปรับตัวของผู้บริหาร เป็นความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างความอิสระและผ่อนคลายในการทำงานในองค์กร ไม่ให้ตึงเครียดจนเกินไป มีการสร้างบรรยากาศ ให้ขวัญกำลังใจแก่บุคลากร ในการทำงานอยู่เสมอ

กรรฐภักดิ์ ศรีมา (2564) กล่าวว่า ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรคิดหาวิธีการที่แปลกใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการอย่างหลากหลาย มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง และคล่องแคล่วในการทำงาน

แก้วมณี ปัทมะ (2564)กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเป็นความสามารถของผู้บริหารในการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำที่มีความมั่นใจในตนเอง ไม่ทำตามผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผล แสดงจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น สนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรคิดหาวิธีการที่แปลกใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้อย่างอิสระ กล่าวหาญเด็ดเดี่ยว ไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานด้วยการบูรณาการวิธีการทำงานอย่างหลากหลาย มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉงและคล่องแคล่วในการทำงาน

ณัฐฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565)กล่าวว่า ความยืดหยุ่น เป็นความสามารถในการคิดนอกกรอบ ไม่ตกอยู่ภายในกฎเกณฑ์หรือความเคยชินแบบเดิม มีความยืดหยุ่นทำให้สามารถมองเห็นมุมมองใหม่ ๆ เปลี่ยนไปพร้อมทั้งสามารถปรับเปลี่ยนความคิดได้ไม่ตายตัว ยินดีรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างหรือตรงกันข้ามได้

นคร ชูสอนสาย (2565)กล่าวว่า ความยืดหยุ่น เป็นการแสดงออกของผู้บริหารที่แสดงออกถึงการมีอิสระทางความคิดและการหาคำตอบอย่างไม่ตกอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์หรือความคุ้นเคย การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ การเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ ๆ อย่างอิสระ

นงศันุช จันทรสัย (2556)กล่าวว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง แสวงหาคำตอบได้อย่างอิสระ มีความคิดที่หลากหลายเปิดกว้าง รับความคิดเห็นใหม่ ๆ ปรับตัวได้ตามสถานการณ์ ไม่หวั่นไหวกับสิ่งรอบข้าง สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีการกระจายอำนาจการบริหารงานในองค์กรให้แก่ผู้ร่วมงาน เสริมสร้างให้เกิดความคล่องตัวอันจะนำไปสู่ความสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะสร้าง และรับสิ่งใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

มะนาฟี อินนุญชี (2564) กล่าวว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการใช้วิธีคิดและมุมมองต่าง ๆ พร้อมทั้งเตรียมการรับมือกับปัญหาที่หลายหลายทิศทาง และสามารถปรับเปลี่ยนความคิดวิธีการใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาองค์กร ซึ่งความสามารถในการคิดนอกกรอบอย่างเปิดกว้าง และมีการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง

จินตนา แสนภูวา (2566) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกมาอย่างมั่นใจในตนเอง และการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการทำงานอย่างเหมาะสม การเปิดกว้างรับสิ่งใหม่ ความคิดใหม่ ๆ ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจคิดหาแนวทางใหม่ ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็นและการใช้วิธีการที่หลากหลายในการแก้ปัญหาในองค์กร

วีระเทพ พัดพรม (2566)กล่าวว่า ความยืดหยุ่น หมายถึง การแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาถึงการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ และปรับเปลี่ยนแผนงาน มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา มีความสามารถในการคิดหรือแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ การที่ผู้นำสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างกันได้ มีความสามารถที่จะทำให้บรรยากาศในการทำงานโดยปราศจากความตึงเครียด จะส่งผลบุคลากรมีความสุขในการทำงาน

ละอองดาว เชาว์ขอบ (2566) สรุปได้ว่า ความยืดหยุ่นและการปรับตัว หมายถึง ความสามารถในการคิดและมองปัญหาพร้อมทางออกของปัญหาที่ละหลายมุมมอง มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ต่าง ๆ มีการเปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ ๆ อย่างอิสระ และมีความคล่องตัวในการทำงาน

Robinson, 2007 อ้างถึงในจิตติภูมิ เทพคำ (2564) กล่าวว่า การมีความยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่างเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี และมีการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร นำไปสู่ความมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เป็นตัวกำหนดตัวบ่งชี้ที่มีความยืดหยุ่น คือ ความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์ต่าง ๆ

Rapone, 2011 อ้างถึงในณัฐกริตติ บุญเก่ง (2565) อธิบายว่าความยืดหยุ่นเป็นการตอบสนองต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นช่วยให้การจัดการกับเหตุการณ์หรือปัญหานั้นๆ ได้เป็นอย่างดี

สามารถสรุปได้ว่า ด้านการมีความยืดหยุ่น หมายถึง เป็นพฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายมิติ เข้ากับทุกสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่แตกต่าง เปิดกว้างรับความคิดเห็นใหม่ๆ อย่างอิสระ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่แตกต่างของผู้ได้บังคับบัญชา ปรับเปลี่ยนความคิดแผนงานได้ตลอดเวลาโดยไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์คอยอำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้บุคลากรผู้ได้บังคับบัญชา หาวิธีการใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงานมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายอำนาจแก่ผู้ได้บังคับบัญชาที่สอดคล้องกับกฎและระเบียบทางราชการ

2.4.3 การทำงานเป็นทีม

การดำเนินงานขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ให้มีประสิทธิภาพ บุคลากรในองค์กรร่วมมือกันดำเนินงานเพื่อให้ประสบผลสำเร็จร่วมกัน เพราะการทำงานเป็นทีม ถือว่าเป็นหัวใจหลักอีกประการหนึ่งของการทำร่วมกันในสถานศึกษาและองค์กร ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้ดังนี้

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำบุคคลมาทำงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในการมอบหมายงาน การตัดสินใจร่วมกันตัดสินใจในงานที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ภคินี ศรีสุไชย (2563) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบทีม หมายถึง การที่สมาชิกในองค์กรเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน สมาชิกในองค์กรจะมีอิทธิพลส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งกันและกันโดยปฏิสัมพันธ์แลกเปลี่ยนความรู้และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เป็นวินัยที่เกี่ยวข้องกับสติปัญญา อารมณ์ สังคม และจิตใจ โดยเริ่มจากตนเองและพัฒนาความรู้ร่วมกับผู้อื่นในทีม เป็นกระบวนการของการ

จัดการแนวคิดแนวปฏิบัติให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จที่ตั้งไว้ไปในทิศทางเดียวกัน พฤติกรรมการเรียนรู้แบบทีมเป็นการสื่อสารในการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยความเชี่ยวชาญในการสนทนา การอภิปราย การเรียนรู้แบบทีม เป็นความคิดอย่างหวังผล และการร่วมมือร่วมใจกันแก้ปัญหา ควรนำมาใช้แทนกลไกการควบคุม และการตัดสินใจจากเบื้องบน ตลอดจนการบังคับสั่งการให้ทำแบบเดียวกัน การทำงานเป็นทีมจึงเป็นการพัฒนาศักยภาพของทีมงานเพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามที่สมาชิกทุกคนต้องการอย่างแท้จริง

หทัยกานต์ เลขานุกิจ (2563)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การทำงานแบบกลุ่มมีการวางแผนการตัดสินใจร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน อาศัยความเข้าใจ ความสามัคคีของบุคลากร ผู้บริหารที่มีการทำงานเป็นทีม จะแสดงออกโดยการ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันทุกรูปแบบ เชื่อมมั่นในความสามารถของบุคลากร เป็นแบบอย่างการทำงานเป็นทีม สนับสนุนให้ทุกคนได้แสดงศักยภาพของตน

สุกัญญา สายลวด (2564) ผู้นำการเรียนรู้แบบทีม คือ ผู้นำที่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันเป็นทีมและเครือข่าย (Team Work and Networking) ตระหนักถึงความร่วมมือกัน การแบ่งปันการทำงาน และการแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งการเรียนรู้แบบทีมจะเน้นการทำงานร่วมกัน เริ่มตั้งแต่การเรียนรู้การช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามัคคีกัน โดยใช้เทคนิคของการสนทนา (Dialogue) การอภิปราย (Discussion) การบริหารทีมงาน และการบริหารโครงการเข้ามาช่วย เปรียบเสมือนการถ่ายทอดวิธีการปฏิบัติที่นำไปสู่ความสำเร็จ ระหว่างกันและกัน ทำให้เกิดพัฒนาการขึ้นในเวลาอันรวดเร็วและได้ประสิทธิผลสูงสุด

มะนาฟี อินนุญชี (2564) สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการให้บุคคลในองค์กรเข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยมีการบริหารแบบทีมงาน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิก มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน มีการมอบหมายงานและวางแผนร่วมกัน มีการสนับสนุนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการใช้ทักษะประสบการณ์การทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ทวีสันต์ วิชัยวงษ์ (2564)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคคลหลายหน่วยงานมาดำเนินงานร่วมกัน ซึ่งมีความสนใจในการทำงานนั้น เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพความหมายอย่างง่ายของการทำงานแบบทีม

1. ผลงานออกมาดีมีคุณภาพ การทำงานเป็นทีมช่วยให้มองเห็นเป้าหมายของงานแต่ละงานอย่างชัดเจน และรวมไปถึงเป้าหมายขององค์กรนั้นด้วยเมื่อเข้าใจเป้าหมายของงานแต่ละงาน ก็จะช่วยให้สมาชิกปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพิ่มผลผลิตของงาน การทำงานเป็นทีมจะช่วยเพิ่มผลผลิตของงานที่ดีและประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. ลดความขัดแย้งขององค์กร เนื่องจากสมาชิกต้องร่วมมือกันทำงาน เมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้นก็หาทางยุติปัญหา โดยรับฟังความคิดเห็นและหาทางออกที่ดีให้แก่สมาชิกในลักษณะสร้างสรรค์

4. สมาชิกรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเองจะช่วยให้สมาชิกมีความรับผิดชอบ และพร้อมที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลกันสมาชิกคนอื่น ๆ ในทีมงานได้

5. เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันระหว่างสมาชิก การทำงานกับคนที่รู้จักกันจะทำให้ได้เพื่อนร่วมงานที่ดีเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน บรรยากาศในการทำงานจะเต็มไปด้วยความสุข

6. พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ อันจะทำให้เกิดความพอใจในงาน ซึ่งส่งผลให้เกิดความคิดสร้างสรรค์งานอย่างเต็มศักยภาพ

นางคณัฐ จันทรัสัย (2556)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม เป็นการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา และครูเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ในโรงเรียน โดยรับผิดชอบและใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อให้เกิดผลสำเร็จในงานตามเป้าหมายของโรงเรียน ซึ่งมีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสาร หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาติดต่อสื่อสารกับบุคลากร ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ชี้แจงให้ผู้ร่วมงานเข้าใจวิธีการทำงานอย่างชัดเจน และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันเหตุการณ์ เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และรับฟังปัญหาการทำงานของผู้ร่วมงานที่เกิดขึ้น

2. การร่วมมือ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถจูงใจบุคลากร ในสถานศึกษาให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน ดำเนินการภายใต้ความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาลดความขัดแย้งในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา สนับสนุนให้ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษาแสดงศักยภาพการทำงานอย่างเต็มที่ และสนับสนุนการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงาน โดยไม่มีอคติหรือแบ่งพรรคแบ่งพวก

3. การประสานงาน หมายถึง ผู้บริหารมีมนุษยสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจที่ดีแก่บุคลากร สนับสนุนให้บุคลากรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน มีการวางแผนที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ และมีการประชุมเกี่ยวกับความก้าวหน้าหรือปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

4. การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรคิดแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ รับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งเสริมให้บุคลากรมีการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาในการทำงาน กระตุ้นแนวคิดใหม่ ๆ ให้แก่บุคลากรอยู่เสมอ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานไปศึกษาดูงานหรือร่วมประชุมสัมมนา เพื่อรับการถ่ายทอดความคิดใหม่ ๆ สนับสนุนให้ผู้ร่วมงานทำงานด้วยวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้ประสบผลสำเร็จ และมีการออกแบบงานใหม่ที่สร้างมูลค่าเพิ่มอยู่เสมอ

5. การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานคิดนอกกรอบ จูงใจให้บุคลากรใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต สนับสนุนให้บุคลากรยึดคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้มีการนำความรู้จากการอบรมศึกษาดูงานไปใช้ ในการพัฒนาคุณภาพงาน และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องในการทำงานของตนเองอยู่เสมอส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษายกระดับประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น

นคร ชูสอนสาย (2565)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทและเป้าหมายของการปฏิบัติงานร่วมกัน มอบความไว้วางใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานและมีความเชื่อมั่นในทีมงานว่าจะสามารถทำงานให้ บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้ มีทักษะการจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ใน ภาวะวิกฤตต่างๆ ส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

ณัฐ ช่างงาน (2565)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การสร้างทีมเพื่อดำเนินงาน และการตัดสินใจร่วมกันอย่างมีอิสระรับฟังความคิดเห็นของทีม สามารถส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคลในทีมมีความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยการให้บุคคลมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา

วีระเทพ พัดพรม (2566)กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง กระบวนการทำงานในองค์การ โดยมีสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ซึ่งมาทำงานร่วมกันเพื่อร่วมกันไปสู่จุดหมายเดียวกัน โดยบุคลากรในองค์การมีภาระหน้าที่รับผิดชอบแตกต่างกัน แต่ต้องขับเคลื่อนการทำงานไปพร้อม ๆ กัน การทำงานเป็นทีมจึงต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ ความสามัคคี การพึ่งพาอาศัยกัน การยอมรับ ความคิดเห็นของคนอื่น และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม

ต้องใช้การประสานงานเป็นหลักในการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม และหน่วยงานภายนอก การปฏิสัมพันธ์ที่ดีจะเป็นผลลัพธ์ที่ก่อให้เกิดความเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน เมื่อเกิดปัญหาสามารถจึงต้องร่วมกันแก้ไขและตัดสินใจได้ ดังนั้น องค์การใดที่มีผู้ปฏิบัติงานมีศักยภาพในการดำเนินงาน มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกันก็สามารถนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จได้

ละอองดาว เซาร์ชอป (2566) สรุปได้ว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคคลหลาย ๆ คนเข้ามารับผิดชอบงานร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกัน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก มีการติดต่อสื่อสารประสานงานกัน มีการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และพึ่งพาอาศัยกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางหรือแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและผู้ร่วมทีมมีความพอใจ ในการทำงานสูงสุด

สามารถสรุปได้ การทำงานเป็นทีม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และต้องมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการประสานการทำงานร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และสร้างผลงานที่มีคุณภาพได้

2.4.4 ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

ธวัชชัย หอมยามเย็น (2548)กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนเอาใจใส่ในความต้องการของบุคลากร โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล มุ่งพัฒนาบุคลากร และกระจายความรับผิดชอบมีความมั่นคงมีความรู้สึกเป็นตัวของตัวเองมีความรับผิดชอบและควบคุมตนเองได้

รุ่งนภา วิจิตรวงศ์ (2551)กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้นผู้นำจำคำนึงถึงความต่างของบุคคล โดยมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธกับบุคคล ดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคลโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและทำให้ผู้ตามรู้สึกว่ามีคุณค่าและมีความสำคัญ เพื่อความสัมฤทธิ์และความเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้

วนิชชัย แสงหม่น (2552)กล่าวไว้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) หมายถึง ระดับพฤติกรรมที่ผู้นำแสดงให้เห็นในการจัดการหรือทำงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคลในองค์กร มีการกระจายอำนาจโดยการมอบหมายงานให้ผู้ร่วมงาน โดยผู้นำจะมีคุณลักษณะสำคัญในด้านความเข้าใจความแตกต่างเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จที่ตั้งใจไว้

สร้อย ญา เกิดแก้ว (2553) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) คือ การที่ผู้นำสนใจในผู้ตามแต่ละคนอย่างใกล้ชิด ส่งเสริมพัฒนาผู้ตาม ตามความสนใจ ตลอดจนผู้นำปฏิบัติต่อ ผู้ตามอย่างเท่าเทียมกัน สนับสนุนให้ผู้ตามพัฒนาตนเองเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) หมายถึงพฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่ ถึงความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อความเติบโตในหน้าที่การงาน และสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และเปิดโอกาสให้บุคลากร ได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่างๆ ได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิผลและทันกับโลกสังคมในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

กรรฐภัฏ ศรีมา (2564) สรุปได้ว่า ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน และมีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของบุคคล นั้นๆ การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรได้ใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาวิธีการต่าง ๆ ได้ตามศักยภาพอย่างมีประสิทธิภาพ ทันกับโลกในยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) สรุปได้ว่า การคำนึงถึงปัจเจกบุคคลของผู้บริหารนั้น เป็นการคำนึงถึงความต่างระหว่างบุคคล คอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา รับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับบุคคล เกิดความเท่าเทียมในองค์กร และสามารถส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แก้วมณี ปัทมะ (2564) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) เป็นความสามารถของผู้นำที่ทราบความแตกต่างของผู้ตามทราบจุดเด่นจุดด้อยของผู้ตามและให้ความสนใจในความต้องการและความเจริญก้าวหน้าของผู้ตาม ซึ่งพฤติกรรมของผู้ผู้นำที่แสดงถึงการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สรุปได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การคำนึงถึงการพัฒนา (Development Orientation) ผู้นำต้องประเมินศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งในด้านความสามารถในการดำเนินงานในปัจจุบันและความรับผิดชอบที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ผู้นำมีการกำหนดแนวทางเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามและมอบหมายงานเพื่อช่วยพัฒนาความสามารถและตอบสนองแรงจูงใจของ

ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำจะต้องมีพฤติกรรมที่เน้นการพัฒนา มีการมอบหมายงานโดยการให้โอกาสทำงานที่ท้าทาย ด้วยวิธีการพัฒนาและยกระดับความสามารถและศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา

2. การเน้นความเป็นบุคคล (Individualized Orientation) โดยมีการนิเทศงานแบบห่าง ๆ กันมีการติดต่อกันแบบสองทาง ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเพื่อให้ลูกน้องได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง นอกจากนี้ผู้นำต้องมีความเอาใจใส่ต่อความแตกต่างระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา แต่ละคนโดยพยายามค้นหาว่าอะไรเป็นแรงจูงใจของผู้ใต้บังคับบัญชาแต่ละคน และมีวิธีการพัฒนาศักยภาพนั้นให้สูงสุดได้อย่างไร

3. การเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) คือการที่ผู้นำใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ที่มีมากกว่าร่วมกับสถานภาพการเป็นผู้บริหารที่จะช่วยเหลือให้คำปรึกษาสอนแนะนำงานให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

พัชราภรณ์ ลัมพ์คิน (2564) กล่าวว่า ความเป็นปัจเจกบุคคล คือพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารที่ปฏิบัติงานต่อผู้ร่วมงานด้วยความเสมอภาคและเท่าเทียมกันมีการช่วยเหลือจริงใจต่อกันและมีความยุติธรรม ส่งเสริมสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีเพื่อในการทำงานตามความถนัด ความสนใจและสมรรถนะครู สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้รับการสัมมนาอบรม เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ให้เกียรติ เคารพการตัดสินใจ เข้าใจข้อผิดพลาดของผู้ใต้บังคับบัญชา

อภิญา โยธายุทธ (2564) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (Individualized Consideration) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการดูแลเอาใจใส่เป็นกรณีพิเศษ โดยมองเห็นความต้องการและความเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้ผู้ตามสามารถเติบโตในหน้าที่งานและการพัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ยังเป็นการสนับสนุนและให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่ท้าทายความสามารถและเสริมความรู้สึกรักของบุคคลในคุณค่าของตนเอง เพื่อแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของความสามารถและความรู้ของบุคคลแต่ละคน ผ่านการมอบหมายงานที่เหมาะสมและการให้โอกาสในการใช้ความสามารถพิเศษอย่างเต็มที่ ทำให้สามารถพัฒนาวิธีการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงานในสถานการณ์ต่างๆ ในยุคปัจจุบัน การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลสามารถวัดได้จากตัวบ่งชี้ที่ระบุดังนี้ 1) การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) การมอบหมายงานที่เหมาะสม 3) การให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากร และ 4) การให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน

เกรียงไกร นามทองใบ (2564) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลนั้น ผู้นำจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคล ในฐานะเป็นผู้นำที่ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตาม โดยผู้นำจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการตามปัจเจกบุคคล เพื่อผลสัมฤทธิ์และความเติบโตของแต่ละคนในองค์กร ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น การประพฤติของผู้นำแสดงให้เห็นว่าเข้าใจและยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล

นคร ชูสอนสาย (2565) กล่าวว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ผู้นำจะเป็นโค้ชรวมถึงเป็นที่ปรึกษาของผู้ตามแต่ละคนเพื่อให้มีการพัฒนาผู้ตาม ผู้นำมีความจะเอาใจใส่เป็นพิเศษในความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อผลสัมฤทธิ์และการเติบโตของแต่ละคน ผู้นำจะพัฒนาศักยภาพของผู้ตามและเพื่อนร่วมงานให้สูงขึ้น มีความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลเช่น บางคนได้ร่ำรับกำลังใจมากกว่าบางคนได้รับการตัดสินใจด้วยตนเองมากกว่าบางคนมีมาตรฐานที่เคร่งครัดกว่าบางคนมีโครงสร้างงานที่มากกว่า

วีระเทพ พัดพรม (2566) กล่าวว่า การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้อำนวยการโรงเรียนที่แสดงออกถึงการมุ่งเน้นพัฒนาผู้ตามเป็นรายบุคคล ผู้นำจะปฏิบัติต่อผู้ตามแตกต่างกันไปตามความต้องการและความสามารถของผู้ตามในแต่ละคน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามแบบตัวต่อตัว กระจายความรับผิดชอบส่งเสริมให้ผู้ตามเกิดจินตนาการด้วยตัวเอง พัฒนาความเป็นผู้นำของผู้ตามและช่วยให้ได้รับข้อมูลในการตัดสินใจ

สามารถสรุปได้ว่า การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงการเอาใจใส่ ดูแล และเข้าใจความแตกต่างของผู้ตามแต่ละคน คอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน และให้โอกาสผู้ตามได้เติบโตอย่างเหมาะสม เป็นหลักการสำคัญที่ผู้นำควรยึดถือในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ตาม ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2.4.5 การมีความคิดสร้างสรรค์

ความคิดสร้างสรรค์ (creativity) เป็นคุณลักษณะพิเศษที่มีอยู่ในตัวมนุษย์แต่ละคน แต่จะมีความคิดสร้างสรรค์ที่มากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล ที่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้สูงขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินแผนงาน ซึ่งนักจิตวิทยานักการศึกษาและนักวิจัยได้อธิบายความหมายความคิดสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารที่หลายทิศทางจะนำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กร หรือสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความคิดของการมีความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคล่องในการคิดและประสบการณ์เดิม 3) ความยืดหยุ่นในการคิดและ 4) ความละเอียดอ่อนในการคิด

ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา (2557) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความคิดและการแสดงพฤติกรรมเพื่อแก้ปัญหาหรือสิ่งที่ได้รับรู้ จนเกิดกระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ และสามารถพัฒนาและทำให้เกิดซ้ำได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่เหมาะสม

พิภพ ก้านกำ (2558) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีกระบวนการทำงานที่มุ่งให้มีการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และสิ่งที่มีประโยชน์ที่จะเกิดผลดีต่อการทำงาน บูรณาการต่อยอดเชื่อมโยงสู่ความสำเร็จ และสามารถวัดได้จากตัวบ่งชี้การมีความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ความคล่องแคล่วในการคิด 2) ความยืดหยุ่นในการคิด 3) ความคิดริเริ่มสิ่งใหม่ และ 4) ความละเอียดในการคิด

บุญรดา ทองบุญศาสตร์ (2559) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดอย่างหลายทิศทางไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งแปลกใหม่ อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กรหรือสังคม เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม โดยตัวบ่งชี้ของการมีความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคล่องในการคิด 3) ความยืดหยุ่นในการคิด และ 4) ความละเอียดลออในการคิด

นราภรณ์ ฮอหริณทร์ (2559) ได้สรุปไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดอย่างสร้างสรรค์ บูรณาการต่อยอดเชื่อมโยงความรู้ที่มีสู่ความสำเร็จ มีกระบวนการทำงานที่มุ่งให้มีการพัฒนาสิ่งใหม่ๆ และสิ่งที่มีประโยชน์ที่จะเกิดผลดีต่อการจัดกิจกรรม

ภคินี ศรีสุไชย (2563) กล่าวว่า การคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดเชิงบวก เป็นการคิดที่ดีงามทั้งต่อตนเองและผู้อื่นเป็นการคิดและการกระทำในเชิงบวกเพื่อเสริมสร้างให้ดีขึ้นไม่ทำร้ายใครและเป็นการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่แตกต่างไปจากเดิมและใช้ประโยชน์ได้เหมาะสมกว่าสิ่งที่มีอยู่เดิม มีสติปัญญาไหวพริบดี โดยมีองค์ประกอบของความคิดสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ความคิดนั้นต้องเป็นสิ่งใหม่ (New) ใหม่ล่าสุด แหวกล้อมเดิมหรือความคิดต้นแบบ ไม่ได้ลอกเลียนแบบใครแม้กระทั่งความคิดเดิมของตนเอง

2. ใช้การได้ (Workable) ความคิดที่เกิดจากการสร้างสรรค์ ไม่ได้หยุดเพียงจินตนาการเพื่อฝัน แต่สามารถนำมาพัฒนาให้เป็นจริงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมตอบสนองวัตถุประสงค์ของการคิดได้เป็นอย่างดี

3. มีความเหมาะสม (Appropriate) แม้ว่าความคิดนั้นจะแปลกใหม่ เป็นความคิดต้นแบบ แต่ต้องผสมผสานองค์ประกอบของความมีเหตุผล ความเหมาะสมและคุณค่าภายใต้มาตรฐานที่ยอมรับกันทั่วไปบางประการ

สุกัญญา สายลวด (2564)ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงอย่างสร้างสรรค์ และสร้างสิ่งใหม่ ๆ ไม่ซ้ำแบบใคร โดยอาศัยประสบการณ์ที่มีอยู่และพัฒนาขึ้นเป็นความคิดใหม่ ๆ ที่ต่อเนื่องและมีคุณค่า มีความสามารถในการคิดหาคำตอบได้หลากหลาย คล่องแคล่วรวดเร็ว สุขุมรอบคอบ เชื่อมั่นในตนเอง สามารถปรับเปลี่ยนความคิดและการกระทำได้อย่างหลากหลายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างฉลาดและชำนาญ มองตนเองและคนรอบข้างในแง่ดี มีมุมมองทางบวก สามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

จิตติภูมิ เทพคำ (2564) การมีความคิดสร้างสรรค์ คือ การที่ผู้บริหารมีทัศนคติที่ดีแก่การทำงานในองค์กร คล่องแคล่วรวดเร็วและสุขุมรอบคอบ โดยผู้ได้บังคับบัญชาที่มีความคิดที่เป็นด้านบวกเสมอ มีจินตนาการสามารถคิดเปลี่ยนแปลง สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ คล่องแคล่วรวดเร็วและสุขุมรอบคอบ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรและการทำงานอย่างสูงสุด

เกรียงไกร นามทองใบ (2564)กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดหลายทิศทางที่นำไปสู่กระบวนการคิดในสิ่งที่แปลกใหม่อันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม องค์กรหรือสังคมเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิม โดยตัวบ่งชี้ของการมีความคิดสร้างสรรค์ คือ 1) ความคิดริเริ่ม 2) ความคล่องในการคิด 3) ความยืดหยุ่นในการคิด และ 4) ความละเอียดลออในการคิด

แก้วมณี ปัทมะ (2564)กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ เป็นความสามารถของผู้บริหารในการสร้างมโนภาพที่เด่นชัดไว้ในจิตใจ มีเหตุผล มีการแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจินตนาการและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการบริหารและส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน

กระตุ้นครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เกิดความกล้าที่จะริเริ่มสร้างสรรค์ความคิดใหม่ ๆ โดยการระดมสมองหรือวิธีการอื่นอยู่เสมอ

นคร ชูสอนสาย (2565) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือการนำเทคโนโลยีสมัยมาใช้ในการกระบวนการทำงานเพื่อกระตุ้นให้บุคคลในองค์กรมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดที่หลากหลาย และแปลกใหม่ ที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่สร้างสรรค์ ซึ่งมีความจำเป็นสำหรับทุกคนเพราะความคิดสร้างสรรค์ ช่วยแก้ปัญหาเดิมด้วยวิธีการใหม่

จินตนา แสนภูวา (2566) กล่าวว่า ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถคิดได้หลายทิศทางอย่างมีระบบ มีความคิด แนวทาง และทัศนคติใหม่ ๆ เข้าใจและมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้น โดยมีวิธีการค้นหาคำตอบที่ดีที่สุดให้กับปัญหา มีความสามารถในการบริหารมีความเฉลียวฉลาดไหวพริบดี เป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถบูรณาการวิธีการทำงานได้หลากหลาย โดยอาศัยการเชื่อมโยงความรู้ในการค้นหาแนวทางใหม่ๆ หรือวิธีการที่หลากหลายแตกต่างกัน มาใช้ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ มีทักษะการตัดสินใจที่รอบคอบโดยผ่านการคิด และแก้ปัญหาในการทำงานอย่างเป็นระบบบนพื้นฐานเหตุและผล ทำสิ่งใหม่อันก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยน การเปลี่ยนแปลง ให้เป็นไปในทางที่สร้างสรรค์

วีระเทพ พัดพรม (2566) กล่าวว่า การมีความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียนที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถในการคิดที่หลากหลายที่นำไปสู่กระบวนการคิดที่แปลกใหม่ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรส่วนรวม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้ดีขึ้น

ละอองดาว เชาว์ชอบ (2566) กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกอย่างหลากหลายที่นำไปสู่กระบวนการของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการคิดต่อสิ่งนั้น ๆ โดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดในสิ่งที่แปลกใหม่ต่อเนื่องกันไป อันก่อให้เกิดการริเริ่มการเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมองค์กรหรือสังคม เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นโดยอาศัยการบูรณาการเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิมเข้าด้วยกัน

สามารถสรุปได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการคิดริเริ่มสิ่งแปลกใหม่ ความสามารถในการวางแผนงานคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงาน มีวิธีการคิดได้หลายทิศทางและหลุดออกจากกรอบเดิม ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด มองตนเองและคนรอบข้างในแง่ดี มีความคิดเชิงบวก สามารถตัดสินใจ

ได้ และมองเห็นความเชื่อมโยงกันของวัตรรอบตัว ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่ยากที่พบเจอในชีวิตประจำวันให้หมดไป

3. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

3.1 ความหมายสมรรถนะ

ประสิทธิ์ สด้า (2564)กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมโดยรวมของตัวบุคคลที่แสดงออกทางพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของงานในหน้าที่ อาจเกิดจากอุปนิสัย แรงจูงใจ ทักษะ เอกลักษณ์เฉพาะตน บทบาททางสังคมหรือแหล่งรวมของความรู้ที่นำมาใช้สามารถสังเกต วัดประเมินและพัฒนาได้ส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามมาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่องค์การกำหนดไว้

สุทธิณี สุขคร (2564)กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคล เช่น ความรู้ ความสามารถ รวมทั้งทักษะและคุณลักษณะอื่น ๆ ซึ่งสามารถวัดและประเมินได้ซึ่งจะมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และเป้าหมายขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่ของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ลัคน์พัฒน์ ไมตรีแพน (2564) สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของบุคคลได้แก่ ความรู้ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ อันเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนด

กชพร มั่งประเสริฐ (2565)กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในระดับที่สามารถปฏิบัติงานใดงานหนึ่งได้สำเร็จ โดยใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะที่ตนเองมีอยู่ สมรรถนะเป็นความสามารถส่วนบุคคลในการทำงานให้สำเร็จได้ในระดับใดระดับหนึ่ง

วัชรพงศ์ โนนะนะ (2565) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะในทางพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ กระบวนการความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้อย่างโดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ กล่าวคือ สมรรถนะเป็นส่วนหนึ่งของผลงาน และเป็นพฤติกรรมที่นำไปสู่ผลงานที่ต้องการ ดังนั้นการประเมินสมรรถนะจึงเป็นการประเมินที่ต้องมีการสังเกตพฤติกรรมการทำงาน

ธงไชย ภูถนนวนอก (2565)กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะที่ตนเองมีอยู่ในการทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ จนประสบความสำเร็จระดับใดระดับหนึ่ง สมรรถนะแสดงออกทางพฤติกรรมการปฏิบัติที่สามารถวัดและ

ประเมินผลได้ สมรรถนะจึงเป็นผลรวมของความรู้ ทักษะ เจตคติ คุณลักษณะและความสามารถอื่น ๆ ที่ช่วยให้บุคคลหรือกลุ่มประสบความสำเร็จในการทำงาน

จิราพร ชันธิมา (2565)กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถหรือคุณลักษณะที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ เจตคติ ของแต่ละบุคคลที่แสดงออกมาสะท้อนเห็นได้จากพฤติกรรมการทำงานและผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายตามที่องค์กรกำหนดไว้ และสามารถที่จะพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นได้

กาญจนา ฮวดศรี (2566) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่มีอยู่และทำให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Jamilah Sulaiman and Siti Noor Ismail(2020) สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่องค์กรต้องการจากตัวบุคคลหรือข้าราชการ เพราะเชื่อว่า หากข้าราชการมีพฤติกรรมการทำงานในแบบที่องค์กรกำหนดจะส่งผลให้การทำงานให้มีประสิทธิภาพ

สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะพื้นฐานของบุคคล ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคล ได้แก่ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่มีประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์ เช่น อุปนิสัย ทัศนคติ บุคลิกภาพ หรือการมีผลงานที่โดดเด่นกว่าในการทำงาน เป็นต้น ซึ่งจะสามารถวัดได้และต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ขององค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคคลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถจำแนกความแตกต่างระหว่างบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานสูงจากบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานต่าง ๆ

3.2 องค์ประกอบสมรรถนะ

ณิชากุล ชุ่มแก้ว (2565)กล่าวว่า สมรรถนะมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 3) ด้านการวัดและ ประเมินผลการศึกษา 4) ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 5) ด้านการจัดการ เรียนรู้ และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

สุทธิณี สุขคร (2564) กล่าวว่า สมรรถนะมีองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่

1. แรงขับเคลื่อนภายใน (Motive) หมายถึง พลังภายในซึ่งอยู่ในส่วนลึกของคน ที่มีส่วนช่วยให้คนเกิดแรงจูงใจในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยความมุ่งมั่น และทุ่มเท ซึ่งพลังภายในนี้อาจจะมีเหตุปัจจัยหรือเกิดแรงบันดาลใจแตกต่างกัน เช่น บางคนมีแรงจูงใจในการต่อสู้ชีวิต เพราะลูกบางคนมีแรงจูงใจในชีวิตเพราะต้องการการยอมรับจากคนอื่น ฯลฯ พลังภายในนี้เป็น

ส่วนประกอบที่สำคัญมากของสมรรถนะ เพราะเปรียบเสมือนขุมพลังงานที่จะบ่งชี้ว่าคนอยากทำงานหรือไม่ และคนแต่ละคนมีไม่เท่ากัน แต่เป็นส่วนที่สามารถสร้างได้

2. อุปนิสัย (Trait) หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของคน ซึ่งลักษณะนิสัยใจคोनี้ มักจะเป็นสิ่งที่เกิดและอยู่กับคนมานาน เป็นสิ่งที่ค่อย ๆ สะสมมาเรื่อย ๆ จนกลายเป็นนิสัยประจำตัวของคน ๆ นั้นไปโดยอัตโนมัติ เช่น นิสัยไม่โห่ร้าย นิสัยใจอ่อน ฯลฯ องค์ประกอบในส่วนนี้เป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อการบริหารคนเพราะเป็นส่วนที่พัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงยากมาก ดังนั้นต้องอาศัย การควบคุมหรือป้องกันไม่ให้คนได้มีโอกาสนำเอานิสัยที่ไม่ดีออกมาใช้เท่านั้น

3. การรับรู้ตนเอง (Self-Image) หมายถึง ความเชื่อและทัศนคติที่มีต่อตัวเอง องค์ประกอบข้อนี้เป็นตัวกำหนดลักษณะพฤติกรรมของคนว่าควรจะแสดงออกอย่างไร เช่น บางคนชอบคิดว่าตัวเองไม่เก่ง ทำให้เกิดพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการขาดความเชื่อมั่นในตนเอง มักจะยกย่องคนอื่น และดูถูกตัวเอง ฯลฯ องค์ประกอบนี้ถึงแม้ว่าบางเรื่องจะอยู่กับคนมานาน แต่ก็พอที่จะปรับเปลี่ยนได้

4. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่คนมีอยู่และสามารถนำมาเชื่อมโยงกันออกมาเป็นองค์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ เช่น ความรู้ในงาน ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ฯลฯ ความรู้ถือเป็นองค์ประกอบที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนั้นองค์ประกอบในส่วนนี้จึงไม่จืดจางยั้งเพราะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

5. ทักษะ (Skills) หมายถึง ความสามารถในการลงมือปฏิบัติหรือแสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ฯลฯ ทักษะถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการทำงาน เพราะบางงานต้องการทักษะเฉพาะด้าน และทักษะมักจะต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้และฝึกฝนมากกว่าองค์ประกอบเรื่องความรู้

วัชรพงศ์ โนทะนะ (2565) ได้อธิบายไว้ว่า สมรรถนะ (Competency) เป็นสิ่งที่กำหนดรายละเอียดของพฤติกรรมการแสดงออกเป็นการตอบคำถามว่า ทำอย่างไรที่จะทำให้งานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ โดยแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อมูล หรือสิ่งที่เก็บสะสมมาจากการได้รับการศึกษา การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน รวมถึงประสบการณ์ที่ได้รับ

2. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้นโดยใช้ระยะเวลาเพื่อฝึกฝนปฏิบัติจนเกิดทักษะขึ้นมา และได้แบ่งทักษะออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการบริหารจัดการ และทักษะด้านเทคนิคเฉพาะ

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attributes) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ทักษะ แรงจูงใจ ความต้องการส่วนบุคคล และคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นจะเป็นสิ่งที่ติดตัวมา และไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาที่เปลี่ยนไป

จิราพร ชันธิมา (2565)กล่าวว่า แนวคิดของแมคเคิลแลนด์ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

1. ความรู้ (Knowledge) คือความรู้เฉพาะด้านของบุคคล
2. ทักษะ (Skill) คือสิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี เกิดจากการฝึกปฏิบัติเป็นประจำจนเกิดความชำนาญซึ่งทักษะที่เกิดขึ้นนั้น มาจากพื้นฐานความรู้
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Attribute) คือทัศนคติ ค่านิยม ที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง และความคิดเห็นหรือสิ่งที่เชื่อแสดงความเป็นตัวตน
4. บุคลิกลักษณะประจำตัวบุคคล (Traits) คือสิ่งที่อธิบายถึงตัวบุคคลนั้นทั้งลักษณะทางกายภาพและลักษณะภายในของบุคคล
5. แรงจูงใจ (Motives) คือสิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือความสำเร็จ

กชพร มั่งประเสริฐ (2565) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่บุคคลกระทำได้ดี และฝึกปฏิบัติจนชำนาญ เช่น ทักษะการอ่าน
2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความรู้เฉพาะด้านของบุคคล เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านการบริหาร
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนเอง (Self Concept) หมายถึง คนที่มีความมั่นใจในตนเอง เชื่อว่าตนเองสามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ถูกต้องและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ลุล่วงให้การทำงานประสบผลสำเร็จได้
4. บุคลิกประจำตัวบุคคล (Trait) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาจากพื้นฐานจิตใจรวมถึงพฤติกรรมในสภาวะเหตุการณ์ต่าง ๆ ช่วยสร้างความเชื่อมั่น น่าเชื่อถือ ไว้วางใจมีคุณลักษณะเป็นผู้นำ
5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/Attitude) หมายถึง แรงขับภายในที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่สิ่งที่เป็นเป้าหมาย เป็นสิ่งที่ส่งให้บุคคลที่มุ่งผลสำเร็จจะพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย และปรับปรุงวิธีการทำงานของตนเองตลอดเวลา

กาญจนา ฮวดศรี (2566) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ แบ่งเป็น 3 มุมมอง ได้แก่ KSA ซึ่งมีความหมายที่แตกต่างกันไปดังต่อไปนี้

1. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อมูลหรือสิ่งที่ถูกส่งสมมาจากการศึกษาทั้งในสถาบันการศึกษา สถาบันฝึกอบรม/สัมมนา หรือการศึกษาด้วยตนเอง รวมถึงข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ทั้งในสายวิชาชีพเดียวกันและต่างวิชาชีพ

2. ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่จะต้องพัฒนาและฝึกฝนให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ทักษะ จะถูกแบ่งเป็น 2 ด้านได้แก่

2.1 ทักษะด้านบริหาร/จัดการ (Management Skills) หมายถึง ทักษะในการบริหารทีมงาน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับระบบความคิดและการจัดการในการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะในการมีวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์ ซึ่งทักษะดังกล่าวจะแสดงออกถึงการจัดระบบความคิด เพื่อมองไปที่เป้าหมายในอนาคตว่าอยากทำหรือมีความต้องการอะไรในอนาคต

2.2 ทักษะด้านเทคนิคเฉพาะงาน (Technical Skill) หมายถึง ทักษะที่จำเป็นในการทำงานตามสายงานหรือกลุ่มงานที่แตกต่างไป เช่น งานจัดซื้อจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบและลักษณะงานที่แตกต่างไปจากงานผลิต ดังนั้นทักษะที่ต้องการของคนทำงานด้านจัดซื้อนั้นจะต้องแตกต่างไปจากงานด้านการผลิตเช่นเดียวกัน

3. คุณลักษณะส่วนบุคคล (Attribute) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก เจตคติ แรงจูงใจ ความต้องการส่วนบุคคล พบว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลนั้นจะเป็นสิ่งที่ติดตัวมาและไม่ค่อยจะเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาที่เปลี่ยนไป

ธิดิสุตา แก้วหาญ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไชนะ (2564) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบสมรรถนะ ประกอบด้วย 5 ลักษณะดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย การออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 2) การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน คือ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใฝ่รู้ รวมไปถึงการเลือกใช้ สื่อสร้างสื่อและมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน 3) การวัดและประเมินผล คือ การกำหนดแนวทางการประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ นำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 4) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู คือ การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และการสร้างเครือข่าย

ทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ 5) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ คือ เรียนรู้สิ่งใหม่ ผักผ่อนทักษะ และพัฒนาความรู้ความสามารถมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ และพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ

สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะมีหลากหลายแนวคิด ขึ้นอยู่กับมุมมองและบริบทของแต่ละบุคคล แต่ละองค์กร องค์ประกอบที่พบได้บ่อยทั่วไป ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคล องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่อการทำงานและความสำเร็จของบุคคล

3.3 ประเภทสมรรถนะ

ประสิทธิ์ สด้า (2564) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดความต้องการการพัฒนาสมรรถนะของครู ได้ร่วมกันพิจารณาโดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์สมรรถนะครู ประกอบด้วย เจตคติ ค่านิยม ความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตามภารกิจงานในสถานศึกษาและกำหนดรูปแบบสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (สค.บศ.) ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะคือ

- การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- การบริการที่ดี
- การพัฒนาตนเอง
- การทำงานเป็นทีม
- จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- การพัฒนาผู้เรียน
- การบริหารจัดการชั้นเรียน
- การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
- ภาวะผู้นำครู
- การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ลัคน์พัฒน์ ไมตรีแพน (2564)กล่าวว่า การพัฒนาสมรรถนะ และตัวบ่งชี้ของครูไทย โดยแบ่งออกเป็นสมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็นสมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งหน้าที่ประสบผลสำเร็จประกอบด้วย 5 สมรรถนะย่อย คือ

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Working Achievement Motivation) หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น เพื่อให้งานสำเร็จ ถูกต้องสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจที่จะปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้รับบริการ เช่น นักเรียน ครู ผู้ปกครองพึงพอใจ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self-Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ พร้อมกับติดตามศึกษาองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การร่วมมือร่วมใจ สนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างเพื่อนร่วมงาน และมีภาวะผู้นำ-ผู้ตามที่ดี

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การปฏิบัติตนถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ตามหลักจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง สมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง เช่น ผู้บริหาร ครูและ คณาจารย์เทคนิคทำให้สามารถปฏิบัติงานในสายงานนั้น ๆ ได้สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งสมรรถนะประจำสายงานของครูนั้นประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ที่ตรงกับจุดประสงค์จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน ทั้งคุณธรรม จริยธรรม ทักษะชีวิต สุขภาพ พลานามัย ความเป็นประชาธิปไตย รวมไปถึงระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง ความสามารถในการกำกับดูแลชั้นเรียน สร้างบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ จัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำชั้นและประจำวิชา

2.4 การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการคิดแยกแยะ และสรุปเป็นกฎเกณฑ์หลักการ สามารถรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน

2.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง พฤติกรรมของครูผู้สอนที่มีความเกี่ยวข้องส่วนบุคคลและเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน (Relationship & Collaborative–Building for Learning Management) หมายถึง การสร้างความร่วมมือ การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เพื่อดึงชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จิราพร ชันธิมา (2565)กล่าวว่า สมรรถนะสามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal competencies) หมายถึง สมรรถนะที่แต่ละคนมีความสามารถเฉพาะตัว เช่น การต่อสู้ป้องกันตัวของจาพนม นักแสดงชื่อดังในเรื่อง ต้มยำกุ้ง ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม นักกีฬาและศิลปินแม่ไม้มวยไทย เป็นต้น ลักษณะเหล่านี้ยากที่จะเลียนแบบหรือมีความพยายามสูงมาก

2. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job competencies) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลในตำแหน่งงานหรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักสำรวจ ก็ต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ ด้านตัวเลข การคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น

3. สมรรถนะองค์กร (Organization competencies) หมายถึง ความสามารถพิเศษเฉพาะองค์กรเท่านั้น เช่น บริษัท แนนชั่นเนล (ประเทศไทย) จำกัด เป็นบริษัทที่มีความสามารถในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า หรือบริษัท ฟอर्ड (มอเตอร์) มีความสามารถในการผลิตรถยนต์ หรือบริษัทที่ โอเอ(ประเทศไทย) จำกัด มีความสามารถในการผลิตสี

4. สมรรถนะหลัก (Core competencies) หมายถึง ความสามารถสำคัญที่บุคคลต้องมีหรือต้องทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น พนักงานเลขานุการสำนักงานต้องมี

สมรรถนะหลัก คือ การใช้คอมพิวเตอร์ได้ ติดต่อประสานงานได้ดี เป็นต้น หรือผู้จัดการบริษัทต้องมีสมรรถนะหลัก คือ การสื่อสาร การวางแผนการบริหารจัดการ

5. สมรรถนะในงาน (Functional competencies) หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่มีตามหน้าที่ที่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่อาจเหมือน แต่ความสามารถตามหน้าที่ต่างกัน เช่น ข้าราชการตำรวจเหมือนกัน แต่มีความสามารถต่างกัน บางคนมีสมรรถนะทางการสืบสวน บางคนมีสมรรถนะทางการปราบปราม เป็นต้น

นันทิณี นักดนตรี (2565)กล่าวว่า สมรรถนะประกอบด้วย 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มสมรรถนะหลัก (Core Competency) เป็นทักษะหลักที่ทุกตำแหน่งในองค์กรต้องมี เช่น มีความรู้เกี่ยวกับการสอน หรือการวัดผลและประเมินผล เป็นต้น

2. กลุ่มความสามารถด้านหน้าที่ (Functional Competency) เป็นความสามารถส่วนบุคคลแยกออกมาจากสมรรถนะหลัก เช่น หน้าที่รับผิดชอบการสอน การใช้เทคนิคการสอน

3. กลุ่มความสามารถด้านการจัดการ (Managerial Competency) เป็นทักษะของบุคคลระดับหัวหน้างาน หัวหน้าทีม หรือผู้บริหารระดับอาวุโส เช่น ทักษะการวางแผน และการจัดการทักษะการบริหารการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น

กาญจนา ฮวดศรี (2566)กล่าวว่า สมรรถนะ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ ประกอบด้วย

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ทุกคนในองค์กรจำเป็นต้องมีทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ บรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Function Competency) ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่คนในองค์กรที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ เพื่อให้งานสำเร็จและได้ผลลัพธ์ตามที่องค์กรต้องการ

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะเปรียบเสมือนทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการทำงาน เปรียบเสมือนกุญแจที่ช่วยให้เราไขประตูสู่ความสำเร็จ ได้แก่ สมรรถนะหลัก (Core Competency) และสมรรถนะประจำสายงาน (Function Competency) การพัฒนาทักษะและความสามารถให้ตรงกับประเภทของงานและระดับความรับผิดชอบ จะช่วยให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน โดยผู้วิจัยใช้แนวคิดสมรรถนะครูของ ธิติสุดา แก้วหาญ (2566) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การสอนและการบริหารจัดการชั้นเรียน 3) การวัดและประเมินผล 4) การมีจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 5) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

3.4 สมรรถนะครู

3.4.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ธนกฤต อึ้งน้อย (2563) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียน จัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ใช้บทเรียนและสื่อที่น่าสนใจ รวมถึงการพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ให้การแนะแนวในการเรียนรู้แก่นักเรียน อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน ร่วมเรียนรู้/ร่วมศึกษากับนักเรียน ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียน

ณภัค ยติกุลเกษร (2564) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการ คือ การสร้างและพัฒนาหลักสูตรการกระบวนกรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีที่หลากหลาย เพื่อพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิ์ สด้า (2564) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอน ปัจจุบันครูผู้สอนจะใช้วิธีสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Centered Method) เป็นการสอนที่ครูเป็นผู้สอน ครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นส่วนใหญ่จะต้องเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ทางการศึกษาคือการเปลี่ยนวิธีการสอนจากเดิม ครู-หนังสือ-นักเรียน เป็นวิธีการสอนแบบใหม่คือ นักเรียน-หนังสือเรียน-ครู ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะต้องปรับเปลี่ยนให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเองวิธีการที่ครูผู้สอนใช้สอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านความรู้และทักษะผ่านการทำงานวิธีการหนึ่งคือ การจัดการเรียนรู้เป็นแบบโครงการ (PBL : Project Based Learning) เป็นการกำหนดรูปแบบในการทำงานอย่างเป็นระเบียบ มีกระบวนการที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถผลิตชิ้นงาน หรือผลงานที่สัมพันธ์กับหลักสูตรและสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับชีวิตจริง ดังนั้น จึงต้องให้นักเรียนออกแบบโครงการด้วยตนเอง ดังนั้น ครูคือผู้มีบทบาทสำคัญที่ควรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงได้เรียนรู้กับเพื่อนและบุคคลอื่นนอกเหนือจากครู ครูต้องคอยให้คำแนะนำและคอยเสริมความรู้โดยที่ยังไม่บอกคำตอบให้กับนักเรียนโดยทันที เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนจะต้องปรับเปลี่ยนตนเองโดยครูจะต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ เปลี่ยนจากผู้สอน เป็นผู้ฝึก และทำหน้าที่อำนวยความสะดวก

ธงไชย ภูถนนวนอก (2565) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2560) มาตรฐานและตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์ สามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตร โดยการนำมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัดในหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การจัดทำรายวิชา คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

จิราพร ชันธิมา (2565) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ สมรรถนะที่ครูพึงมีสามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน เลือกใช้สื่ออุปกรณ์ที่เหมาะสมส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

กชพร มั่งประเสริฐ (2565) กล่าวว่า การออกแบบการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียน (Learning Design and Learners Development) หมายถึง การพัฒนาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน กำหนดแผนกิจกรรม

กาญจนา สวดศรี (2566) กล่าวว่า หลักสูตรและการเรียนการสอน มีความเข้าใจหลักสูตร กลาง โครงสร้างรายวิชา และเครื่องมือที่จำเป็นในแต่ละข้อที่ถูกลำมาสอน และสามารถจัดการกับองค์ความรู้เหล่านี้ได้ด้วยทักษะความสามารถในการรวบรวมองค์ความรู้แบบข้ามวิทยาการ สามารถนำความรู้ทั่ว ๆ ไป และหัวข้ออันเป็นส่วนของการศึกษาพิเศษมาปรับใช้ร่วมกันในการสอนแบบข้ามหลักสูตรได้ สามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาของหลักสูตรการเรียนแบบปกติ และแบบพิเศษให้สามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนเด็กแต่ละคน มีความรู้ในเรื่องของภาษา ความสามารถในการอ่านและการเขียน การสอนอ่านระบบเสียงในภาษา การรับรู้เสียงที่เปล่งออกมา การออกเสียง ความรู้ความเข้าใจทางภาษา ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา คลังคำศัพท์ ความสามารถในการอ่านและการเขียน และมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทางคณิตศาสตร์ สามารถใช้เครื่องมือประเมินทักษะการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันเพื่อการพัฒนาแก้ไข วินิจฉัยหาสาเหตุและบำบัดปัญหาทางด้านการอ่าน และสามารถระบุถึงรูปแบบของความผิดปกติได้ และเลือกใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสม

สามารถสรุปได้ว่า การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาการศึกษา มีการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ ครอบคลุมกระบวนการตั้งเป้าหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน นำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์ อย่างเหมาะสม มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบและ เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย

3.4.2 การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน

ธนกฤต อึ้งน้อย (2563)กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน สามารถใช้วิธีการที่หลากหลายในการรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน สร้างวินัยและปรับพฤติกรรมเชิงบวกแก่นักเรียนทุกคนได้ ใช้วิธีการที่หลากหลายสร้างความพร้อมในการรับรู้ของนักเรียนในระหว่างทำกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ณภัค ยติกุลเกตุ (2564)กล่าวว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนหมายถึง การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีความสุข และความปลอดภัย

กชพร มั่งประเสริฐ (2565)กล่าวว่า การจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดการบรรยากาศการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และปฏิบัติกิจกรรมผู้สอนสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศประจำทะเบียนและรายวิชาการใช้ทรัพยากรและนวัตกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งกำกับดูแลชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธงไชย ภูถนนวนอก (2565) กล่าวว่า การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน การมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ สามารถนำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้มาสู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้สอดคล้องกับตัวชี้วัด เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ช่วยฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาทักษะการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ และธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับ จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อ เทคโนโลยี วิธีประเมินผล แหล่งเรียนรู้ นำเรื่องที่เกี่ยวข้องชีวิตประจำวันมาประยุกต์ใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้

จิราพร ชันธิมา (2565)กล่าวว่า การบริหารจัดการในห้องเรียนสมรรถนะครูที่พึงมีมีภาวะผู้นำ สามารถบริหารจัดการในชั้นเรียนสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพในการประสานประโยชน์ นำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการบริหารจัดการ

กาญจนา ฮวดศรี (2566)กล่าวว่า การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนมีวิธีการและในการพัฒนาศักยภาพ โดยพิจารณาความสามารถ ความสนใจ สภาพแวดล้อมในการเรียน และปัจจัยทางด้านพื้นฐานทางการใช้ภาษาและทางวัฒนธรรมของเด็กแต่ละคน นำเทคโนโลยีมาปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ สามารถสื่อสารความหมายทดแทน เช่น ภาษามือ กลวิธีการรับรู้ผ่านการมอง และในเรื่องเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่อย่างหลากหลาย ปรับวิธีการแนวการสอนเพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านการสื่อสารและการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคมได้ดีขึ้น มีความสามารถในการพัฒนาและดำเนินการเรียนการสอนตามแผนที่วางไว้หรือในกรณีที่มีการ

เปลี่ยนแปลงการดำเนินการเพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงหรือข้อแตกต่างที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งในการร่วมมือกับครอบครัวและทีมผู้ร่วมงานด้วย มีความสามารถและทักษะความรู้แบบข้ามวิชา เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ กระบวนการแก้ไขปัญหา

สามารถสรุปได้ว่า เป็นการประพจน์ปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมครูผู้เปี่ยมด้วยวินัยและความรับผิดชอบ ยึดมั่นปฏิบัติตนถูกต้องหลักกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพสม่ำเสมอ นำหลักครองตน ครองคน ครองงาน มาใช้ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ ประพจน์ปฏิบัติตน รักษาวินัยศรัทธาในการประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น ส่งเสริม และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ ช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.3 การวัดและประเมินผล

ประสิทธิ์ สด้า (2564)กล่าวว่า การวัดประเมินผล การวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21 จะต้องเป็นการวัดที่เปลี่ยนไปจากเดิม กระบวนการเรียนการสอน การได้รับความรู้และการตรวจสอบความรู้คือกระบวนการเดียวกันและเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันในขณะที่มีการเรียนการสอน เกิดขึ้นการประเมินจะไม่เป็นเพียงแต่ในการทดสอบเท่านั้น แต่ยังมี การสังเกตนักเรียน ดูการทำงานของนักเรียน และประเมินไปถึงมุมมองของนักเรียนด้วย การวัดและ ประเมินผลสามารถทำได้ทุกที่ ทุกเวลาแล้วจะต้องวัดผลเพื่อการพัฒนาักเรียนอย่างแท้จริง เน้นวัดประเมินทักษะด้านการพูดและการสนทนามากยิ่งขึ้น นอกจากการเขียนเป็นตัวอักษร การวัดผลประเมินผลปากเปล่า ในลักษณะเช่นนี้ ผู้ประเมินสามารถจะรู้ได้ถึงคุณภาพ และคุณสมบัติของผู้ถูกประเมินได้อย่างชัดเจนที่เดียวนอกจากที่การวัดประเมินผลการเรียนรู้ ผู้สอนจะคำนึงถึงความสอดคล้องตามจุดประสงค์ ประเมินตามสภาพจริงวิธีการและเครื่องมือ สอดคล้องกัน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน นำผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องแล้วการวัดประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล โดยการวัดประเมินผล ครูผู้สอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจะต้องนำผลจากการวัดประเมินผลนั้น ไปใช้ในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน

ธงไชย ภูถนนวนอก (2565)กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผล สร้างเครื่องมือวัดผล และประเมินผล ที่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ การประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหา สะท้อนผลการวัดและประเมินผลไปยังผู้เรียน และนำผลการวัดและประเมินผลไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลอยู่บนข้อเท็จจริงและหลักการที่ถูกต้อง

กชพร มั่งประเสริฐ (2565)กล่าวว่า การประเมินและติดตามผลการจัดการเรียนรู้ (Assessing and Monitoring Learning Management) หมายถึง ความสามารถออกแบบ วางแผนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ลัดน์พัฒน์ ไมตรีแพน (2564)กล่าวว่า การทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุง (Engineering) เป็นขั้นการทดสอบและประเมินการใช้งานของชิ้นงานหรือวิธีการ โดยผลที่ได้อาจนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมที่สุด ขั้นตอนทดสอบและประเมินการใช้งานต้นแบบเพื่อแก้ปัญหา โดยผลที่ได้จากการทดสอบอาจนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาผลลัพธ์ให้มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหามากขึ้น การทดสอบและประเมินผลสามารถเกิดขึ้นได้มากกว่าหนึ่งครั้งในกระบวนการแก้ปัญหา

จิราพร ชันธิมา (2565)กล่าวว่า การวัดและประเมินผลได้ตามสภาพความเป็นจริงนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงหลักสูตร

สามารถสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลไม่ใช่แค่การวัดผลการเรียนเพื่อตัดสิน แต่เน้นการวัดเพื่อพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง เป็นการกำหนดแนวทางการประเมินและติดตามผู้เรียนโดยเน้นวัดทักษะการพูด การสนทนา และการคิดวิเคราะห์ มากกว่าแค่การเขียน ผู้สอนต้องออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์ นำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การทดสอบ และประเมินผล ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3.4.4 ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ธนกฤต อึ้งน้อย (2563)กล่าวว่า จรรยาบรรณทางวิชาชีพและจริยธรรมเปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมครูผู้เปี่ยมด้วยวินัย และความรับผิดชอบ นำทางชีวิตบนเส้นทางครูให้อยู่ภายใต้กรอบจรรยาบรรณสั่งสม คุณธรรม จนกลายเป็นแบบอย่างที่ดี แก่นักเรียน ปฏิบัติต่อลูกศิษย์ทุกคนด้วยความรัก และเมตตาอย่างเท่าเทียม เข้าใจและยอมรับความแตกต่าง ของแต่ละบุคคลทุ่มเทดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือแก้ไข และพัฒนานักเรียนอย่างเสมอภาค

ณภัค ยติกุลเกษร (2564)กล่าวว่า จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูคณะกรรมการส่งเสริมวิชาชีพครู ได้กำหนดว่าบุคคลที่ประกอบวิชาชีพครูควรมีความรัก ความเมตตาและความปรารถนาดี มีความเสียสละและอุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งควรมีลักษณะอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1. รอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลง และ พัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรอบรู้ในวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญา การศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษานโยบายการศึกษา แผนและ โครงการพัฒนา การศึกษา และจะต้องมีความรู้อย่างเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอนและวิธีประเมินผล การศึกษาในวิชาชีพหรือกิจการที่ตนรับผิดชอบ

2. สอนดี คือ จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน อีกทั้งสามารถให้บริการแนะแนวในด้านการเรียน การครองตนและการ รักษาสุขภาพ อนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของบ้านเมือง

3. มีคุณธรรม จรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพครู ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทาง วิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครูมีความ รับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อ สังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตาและความ ปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโต และ พัฒนาการในทุกด้าน

4. มุ่งมั่นพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้ และศึกษาหาความรู้ต่างๆ รู้จักเพิ่มพูนวิทยฐานะของตน คิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การ สอนและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วย

ประสิทธิ์ สด้า (2564)กล่าวว่า คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ จากการที่โลกพัฒนาไปทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง แต่สิ่งที่ไม่พัฒนาไปพร้อมด้วย คือ คุณธรรม จริยธรรม เพื่อการสอนนักเรียนให้เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมนั้น ครูผู้สอนจำเป็นต้องมี คุณธรรม จริยธรรมด้วยประกอบกับพุทธศาสนา คือศาสนาประจำชาติไทยซึ่งเป็นศูนย์รวมของจิตใจ เป็นที่รวมของกิจกรรม วิธีการต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต และจากศาสนานี้เองเป็นพื้นฐานของ คุณธรรมจริยธรรมและศีลธรรมของคนในด้านต่าง ๆ ดังนั้น คุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณใน วิชาชีพจึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นต่อครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมของครูใน ศตวรรษที่ 21 สามารถแยกออกได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. ความรักและความเมตตาต่อศิษย์ จากที่ในศตวรรษที่ 21 สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างมากทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยีต่างๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกแล้ว ในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกัน ดังนั้น ภาพความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความ มุ่งหวังนั้น จึงต้องอาศัยครูผู้สอนในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง ใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และมีความภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียนให้เติบโตองงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไปโดย ครูผู้สอนให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์อย่างเสมอ ภาคและเท่าเทียม

2. การเป็นต้นแบบ แบบอย่างที่ดี เป็นตัวอย่างที่ดี การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ นักเรียนสามารถสังเกตรับรู้ได้ เพื่อให้ผู้เรียนยึดถือและนำไปปฏิบัติตาม ครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จึงถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมด้วยการแสดงตนเป็นตัวอย่าง รวมทั้งการวางตนให้เหมาะสมเป็น แบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

กชพร มั่งประเสริฐ (2565)กล่าวว่า การมีจริยธรรมที่ดีงาม (Integrity) หมายถึง ความสามารถในการครองตน ครองคน ครองงาน ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรมและ จรรยาบรรณตามกฎหมาย เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม

กาญจนา สวดศรี (2566)กล่าวว่า การเรียนรู้วิชาชีพและการปฏิบัติทางจริยธรรม มีความรู้ ทางด้านพื้นฐานทางกฎหมายเพื่อการศึกษาพิเศษ ข้อกำหนดอันเป็นมาตรการปกป้องสิทธิของผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เหตุผลทางกฎหมายในการดำเนินโครงการแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูการศึกษาพิเศษ บทบาทหน้าที่และความ รับผิดชอบของครูการศึกษาปกติ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคลากรในการให้ความ

ช่วยเหลือดำเนินการทางการศึกษาพิเศษ ฉันทามติ ทศนคติที่อาจส่งผลต่อการสอนและการมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารกันระหว่างนักเรียนและครอบครัว

สามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่หล่อหลอมครูผู้เปี่ยมด้วยวินัยและความรับผิดชอบ ยึดมั่นปฏิบัติตนถูกต้องหลักกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพสม่ำเสมอ นำหลักครองตน ครองคน ครองงาน มาใช้ในการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ ได้แก่ ประพฤติปฏิบัติตน รักษาวินัยศรัทธาในการประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น ส่งเสริม และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ ช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.5 การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

ธนกฤต อึ้งน้อย (2563) กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ บุคคลที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง มุ่งมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ แสวงหาโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และสร้างเครือข่ายอยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงทักษะการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยมในวิชาชีพของตน ผักผ่อนทักษะการคิดวิเคราะห์และนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ

ศักดิ์รินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล (2563) กล่าวว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเสริมสร้างและการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ตนเอง การพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ และการพัฒนาตนเองให้ก้าวไปในทางที่ดีขึ้น จะเป็นก้าวสำคัญที่จะ ผลักดันให้ตนเองและองค์กรเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดขององค์กร

ประสิทธิ์ สด้า (2564)กล่าวว่า สมรรถนะของครูในการพัฒนาตนเองที่มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครูต้องมีความรู้และสามารถอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถเข้าใจได้ ได้รับการพัฒนาในเรื่องกลยุทธ์เทคนิคการสอนในบริบททางการศึกษาที่มีความแตกต่างเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน เหมาะสมรายวิชาและสภาพพื้นที่ของโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน มีความเป็นมืออาชีพในเรื่องค่านิยมและการจัดการ ซึ่งหมายรวมถึงค่านิยม และความเชื่อของครูที่มีต่อการศึกษา การสอน และการเรียนรู้ มีการพัฒนาตนเอง ซึ่งหมายรวมถึงการพัฒนาด้านลักษณะนิสัย แรงจูงใจ และการแสดงออก อันมีส่วนเกี่ยวข้องเนื่องกับการเรียนรู้และการปรับปรุงความเป็นมืออาชีพของตนเองและต้องมีภาวะผู้นำ

ลัดน์พัฒน์ ไผ่ตรีแพน (2564)กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและเพื่อนครู หมายถึง พฤติกรรมของครูใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่แสดงออกถึงความสนใจและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีการสนับสนุนและช่วยเหลือเพื่อนครูคนอื่นให้มีการพัฒนา

ตนเองด้วย โดยวัดได้จากองค์ประกอบ 1) มีวิสัยทัศน์พัฒนาตนเอง 2) เชื่อมมั่นในตนเองว่าพัฒนาได้ และ 3) เป็นครูผู้นำพัฒนาเพื่อนครู

กชพร มั่งประเสริฐ (2565)กล่าวว่า ครูที่ดีย่อมรู้จักสอดแทรกทักษะชีวิตในบทเรียน ทักษะชีวิตที่สำคัญที่ควรส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความมีจริยธรรม การรู้จักรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว การรู้จักเพิ่มพูนประสิทธิผลของตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ทักษะในการเข้าถึงคน ความสามารถในการชี้นำตนเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม

กาญจนา ฮวดศรี (2566)กล่าวว่า การพัฒนาตนเองและวิชาชีพเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย การออกแบบ หลักสูตรการพัฒนา จัดทำโครงการกิจกรรมการพัฒนา การเลือกวิธีการพัฒนา และการจัดหาสื่ออุปกรณ์ฯ การเลือกวิทยากรหรือสถาบันในการพัฒนา เป็นการเตรียมความพร้อมในการพัฒนา

สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการต่อเนื่องที่บุคคลมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง เรียนรู้สิ่งใหม่ ผักผ่อน ทักษะ และพัฒนาความรู้ความสามารถมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของทั้งบุคคลและองค์กร เป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลทุกอาชีพ ช่วยให้ผู้คนพัฒนาศักยภาพ บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ และส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

4.1 ความหมายเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

หนึ่งฤทัย แสงทอง (2562)กล่าวว่า คุณลักษณะความสามารถและประสบการณ์ของนักเรียนที่ได้จากการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยผ่านกระบวนการคิด การกระทำอย่างมีระบบ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ปณิกา ยิ้มพงษ์ (2563)กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถ ด้านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนหลังจากได้เรียนรู้ ซึ่งแสดงได้ด้วยคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

ปริญญนันต์ นวลจันทร์ (2563)กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางด้านเนื้อหา ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ และผลสัมฤทธิ์ทางด้านกระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่จะได้จากที่ไม่เคยกระทำได้ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียนการสอนซึ่งเป็นพฤติกรรมที่วัด

ได้ส่วนประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้จำแนกวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

นภัสวรรณ ศรีทรงเมือง (2563) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง การวัดความรู้ทางวิทยาศาสตร์โดยใช้เกณฑ์ความรู้ความจำความเข้าใจ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การนำความรู้และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ใช้เพื่อให้ได้ซึ่งความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง โดยผ่านขั้นตอนและวิธีการทางวิทยาศาสตร์

ปาริชาติ ปานศรี (2563) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ในแต่ละบุคคลและสามารถเชื่อมโยงเข้ากับสาระสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานและผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สามารถวัดได้โดยเครื่องมือทางจิตวิทยา หรือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

เบญจรัตน์ พิชพันธ์ (2563) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ด้านเนื้อหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการแสวงหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงศึกษาธิการได้ปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาวิทยาศาสตร์ให้เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถของนักเรียน โดยยึดจุดประสงค์ดังนี้

1. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการและทฤษฎีขั้นพื้นฐานของวิชาวิทยาศาสตร์
2. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในลักษณะขอบเขต และวงจำกัดของวิทยาศาสตร์
3. เพื่อให้มีเจตคติทางวิทยาศาสตร์
4. เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและอิทธิพลของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อมวลมนุษย์และสภาพแวดล้อม

5. เพื่อสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์

จามจุรี ภูมิ (2564) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความรู้ความสามารถทางการเรียนของผู้เรียนทั้งในด้านการศึกษาเล่าเรียนและการปฏิบัติในการเรียนรายวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องแรงต่างๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นความสำเร็จในการเรียนรู้ที่เกิดจากความถนัดทางการเรียน ความสามารถส่วนตัวที่จะเข้าใจการสอนของครูจากความพยายามในการเรียนของนักเรียน

ธัญชนก ทาระเนตร (2564) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ตรวจสอบความรู้ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ผู้เรียนได้รับการอบรมสั่งสอน เพื่อวัดให้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

พรทิพย์ สังเกต (2564) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นคุณลักษณะคลังความรู้ ความสามารถของตัวบุคคลอันที่ได้มาจากการเรียนการสอน หรือประสบการณ์ที่ผ่านมามีทั้งปวงที่บุคคลได้รับการเรียนการสอนทำให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพสมอง

ศรารักษ์ เกื่อนสิน (2564) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้อันพึงประสงค์ด้านสติปัญญารวมทั้งเป็นความรู้ในวิชาวิทยาศาสตร์ โดยการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์นั้นสามารถทำได้ โดยการประเมินทางด้านพุทธิพิสัย อันเป็นพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนในด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และประเมินค่า

ญวพร สุทธิศา (2565) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถ หลังจากได้รับการเรียนรู้ การฝึกอบรม ประสบการณ์ ว่าเรียนแล้วรู้เท่าใดมีความสามารถชนิดใด จะอาศัยเครื่องมือในการประเมินและวัดผลสิ่งที่ได้เรียนรู้นั้นด้วย

นรี ทองจิตต์ (2566) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถที่ผู้เรียน ได้รับการจากการเรียนการสอนโดยวัดได้จากการทดสอบในด้านต่างๆ หลังการเรียนรู้ คุณลักษณะ ความรู้ความสามารถที่แสดงถึงความสำเร็จที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติหรือทั้งสองอย่าง

สามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ วิเคราะห์ และนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ ซึ่งสามารถวัดได้จากหลายแง่มุม ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และวิธีการวัดผล ผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย ความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในด้านเนื้อหาวิทยาศาสตร์ รวมถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความรู้และความสามารถที่ได้รับจากการเรียนรู้ การฝึกอบรม และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ความสามารถที่ผู้เรียนได้รับการจากการเรียนการสอนนั้นแสดงถึงคุณลักษณะและความสำเร็จที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ

4.2 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวิทยาศาสตร์

หนึ่งฤทัย แสงทอง (2562) อธิบายองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้ความจำ หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ในการระลึกสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และ ทฤษฎี

2. ด้านความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอธิบาย จำแนกความรู้ได้เมื่อปรากฏในรูปแบบใหม่ โดยการแปลความหมายแล้วเปรียบเทียบหรือผสมผสานสิ่งใหม่ที่พบเห็นกับประสบการณ์เดิม

3. ด้านการนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนความรู้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ด้านการวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการแยกจำแนก องค์ประกอบที่สลับซับซ้อนออกเป็นส่วน ๆ ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนย่อยต่าง ๆ

5. ด้านการสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการรวบรวม หรือนำองค์ประกอบหรือส่วนต่างๆ เข้ามารวมกัน เป็นกระบวนการพิจารณาแต่ละส่วนย่อยๆ แล้วจัดรวมกันเป็นหมวดหมู่ ให้เกิดเรื่องใหม่หรือสิ่งใหม่ สามารถสร้างหลักการกฎเกณฑ์ขึ้นเพื่ออธิบายสิ่งต่างๆ ได้

6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการตัดสินใจ ตีราคาคุณภาพของสิ่งต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์หรือมาตรฐานเป็นเครื่องตัดสิน โดยประมวลจากความรู้ที่มี

เบญจรัตน์ พิษพันธุ์ (2563)กล่าวว่า จำแนกวัตถุประสงค์การเรียนรู้การสอนซึ่งมุ่งหวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้ความจำ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ในการระลึกสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้ว เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการ และ ทฤษฎี

2. ด้านความเข้าใจ (Comprchension) หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการอธิบาย จำแนกความรู้ได้เมื่อปรากฏในรูปแบบใหม่ โดยการแปลความหมายแล้วเปรียบเทียบหรือผสมผสานสิ่งใหม่ที่พบเห็นกับประสบการณ์เดิม

1. ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้านปัญญา คือความรู้และการคิดเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. ด้านจิตพิสัย (affective domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนของนักเรียนด้านความรู้สึกตัว ความสนใจ เจตคติ ความซาบซึ้ง การปรับตัว เป็นต้น

3. ด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนของนักเรียนด้านทักษะคือ ความชำนาญในการปฏิบัติและดำเนินงานเช่น การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและแม่นยำ

จามจุรี ภูมิ (2564)กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หมายถึง การวัดความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งบลูมได้จำแนกวัตถุประสงค์การเรียนการสอนที่มุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนของนักเรียนด้านปัญญา คือ ความรู้และการคิด เรียงตามลำดับดังนี้ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนด้านความรู้สึกความสนใจ เจตคติ ความซาบซึ้ง การปรับตัว เป็นต้น

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาการเรียนของนักเรียนด้านทักษะ คือ ความชำนาญในการปฏิบัติและดำเนินงาน เช่น การใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและแม่นยำ

ศรารักษ์ เกลื่อนสิน (2564)กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแนวทางเดียวกัน โดยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการสอบ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจนว่าจะนำผลการทดสอบไปใช้อย่างไร

2. การวิเคราะห์หลักสูตร เป็นกระบวนการแยกแยะความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยสิ่งสำคัญที่ควรต้องคำนึงถึงคือจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาที่ใช้ในการสร้างข้อสอบที่ต้องมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ต้องมีการกำหนดองค์ประกอบดังกล่าวอย่างชัดเจน

3. การออกแบบและการสร้างแบบทดสอบ เป็นการกำหนดรูปแบบขอบเขต และแนวทางการสร้างแบบทดสอบ ซึ่งมีแนวทาง ดังนี้

3.1 วางแผนการทดสอบ เป็นการวางแผนก่อนการวัดผลว่าจะมีการทดสอบเวลาใด ทดสอบกี่ครั้ง

3.2 กำหนดรูปแบบการทดสอบ เป็นการกำหนดว่าจะทดสอบอย่างไร เช่น การใช้แบบทดสอบเขียนตอบ การใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นต้น

3.3 การสร้างแผนผังการ ทดสอบ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัดและการให้น้ำหนักของเนื้อหาที่ต้องการวัด

3.4 สร้างตารางและกำหนดรายละเอียดของแบบทดสอบ เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้กับเนื้อหาที่ต้องการวัด

4. จัดทำข้อสอบ สามารถทำได้โดย

4.1 กำหนดแบบแผนข้อสอบตามจุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาที่ต้องการวัดเพื่อให้มีความสอดคล้องกัน

4.2 จัดทำร่างข้อสอบ เป็นกระบวนการร่างข้อสอบตามแบบแผนที่กำหนด

4.3 ทบทวนร่างข้อสอบ เป็นการทบทวนข้อคำถาม ตัวเลือกของข้อสอบให้มีความถูกต้องแม่นยำมีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาที่ต้องการวัด

4.4 การตรวจสอบและจัดเรียงข้อสอบให้มีประสิทธิภาพ

4.5 ทดลองใช้ข้อสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ

4.6 นำแบบทดสอบไปใช้

พรทิพย์ สังเกต (2564) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวิทยาศาสตร์ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความเที่ยงตรง (Validity) เป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดที่ทำให้เครื่องมือวัดผลนั้นมีคุณภาพดีเพราะเป็นการแสดงให้เห็นว่าเครื่องมือวัดนั้นสามารถวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือวัดได้ตรงและครบถ้วนตามเนื้อหาที่ต้องการวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายวัดได้ตรงตามสภาพความเป็นจริง และวัดแล้วสามารถนำผลการวัดไปพยากรณ์หรือคาดคะเนอนาคตได้

2. มีความเชื่อมั่นสูง (Reliability) เครื่องมือวัดผลที่ดีวัดสิ่งเดียวกันหลาย ๆ ครั้งผลที่ได้จากการวัดจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันน้อยมาก

3. ความเป็นปรนัย (Objectivity) เครื่องมือที่มีความเป็นปรนัยจะมีความชัดเจนในตัวเอง อยู่ 3 ประการคือ คำถามชัดเจนอ่านแล้วเข้าใจตรงกัน คำตอบแน่นอน ใครตรวจให้คะแนนตรงกัน และประการสุดท้ายคือแปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน

4. มีความยากง่ายพอเหมาะ (Difficulty) ไม่ยากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป ข้อสอบข้อใดที่มีคนตอบถูกมากแสดงว่าง่ายข้อใดมีคนตอบถูกน้อยแสดงว่ายาก

5. มีอำนาจจำแนก (Discrimination) หมายถึง สามารถแบ่งแยกคนออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ถูกต้องข้อสอบที่จำแนกได้คือ ข้อสอบที่คนเก่งตอบถูก คนอ่อนตอบผิด ข้อสอบที่จำแนกกลับคือ ข้อสอบที่คนเก่งตอบผิด แต่คนอ่อนจะตอบถูกและ ข้อสอบที่จำแนกไม่ได้คือ ข้อสอบที่คนเก่งและคนอ่อนจะตอบถูกและผิดพอ ๆ กันไม่มีใครมีความแตกต่างกันมากนัก

6. มีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ เครื่องมือที่สามารถทำให้ได้ข้อมูลที่ดีที่สุด เชื่อถือได้มากโดยใช้วิธีการที่สะดวกรวดเร็วคล่องตัวแต่ใช้เวลาน้อย

7. มีความยุติธรรม (Fair) ไม่เปิดโอกาสใหม่การได้เปรียบเสียเปรียบกันระหว่างผู้ที่ถูกวัดด้วยกัน

8. ใช้คำถามลึก (Searching) ข้อสอบที่ดีต้องถามให้ผู้ตอบใช้ความสามารถในการคิดค้นก่อนที่จะตอบ

9. ใช้คำถามยั่วยุ (Exemplary) มีลักษณะที่ทำให้ทายให้ผู้ตอบ อยากคิด อยากตอบ

10. ใช้คำถามจำเพาะเจาะจง (Definite) ไม่ถามกว้างเกินไปหรือถามคลุมเครือให้คิดได้หลายมุม

ธัญชนก ทาระเนตร (2564) กล่าวว่า การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัด และประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดที่จำแนกให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จุดหมาย เนื้อหา กิจกรรม ประสพการณ์ และพฤติกรรมที่เป็นจุดหมายปลายทางของหลักสูตรที่จะทำให้เห็นว่าสอนหรือทดสอบในเรื่องใด

2. การออกแบบการสร้างแบบทดสอบ เป็นการกำหนดรูปแบบ ขอบเขตเนื้อหาและแนวทางการสร้างและพัฒนาเพื่อให้ได้ข้อสอบและแบบทดสอบที่มีคุณภาพ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 การวางแผนการทดสอบ เป็นการกำหนดของครูผู้สอนว่าจะมีการทดสอบอะไรบ้างอย่างไร และกำหนดรูปแบบทดสอบ

2.2 กำหนดรูปแบบของการทดสอบ เป็นการพิจารณาของการใช้รูปแบบ การทดสอบที่เหมาะสมกับสมรรถภาพและเนื้อหาในการทดสอบแต่ละครั้ง โดยจำแนกได้ดังนี้ แบบทดสอบอิงเกณฑ์ แบบทดสอบแบบเขียนตอบ แบบทดสอบแบบอัตนัย แบบทดสอบใช้ความเร็วและแบบทดสอบเป็นกลุ่ม

2.3 การสร้างแผนผังของแบบทดสอบ เป็นการสร้างแผนผังที่แสดงความสัมพันธ์และความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์และการสร้างแบบทดสอบ ทำให้พิจารณาจุดประสงค์นำหนักความสำคัญ ความถี่ของข้อสอบ และรูปแบบการทดสอบ

2.4 สร้างตารางแผนผังของแบบทดสอบ เป็นตารางที่สร้างเพื่อนำเสนอว่าการทดสอบแต่ละครั้งจะวัดเนื้อหาอะไร และมีจุดประสงค์อย่างไร ระบุเนื้อหาอยู่ในแต่ละจุดประสงค์ พร้อมทั้งระบุน้ำหนักความสำคัญ หรือสัดส่วนของข้อสอบที่ต้องสร้างและพัฒนา

2.5 เขียนข้อสอบ เป็นขั้นตอนของการเขียนข้อสอบที่ครูผู้สอนต้องมีความรู้เนื้อหาสาระเป็นอย่างดีและมีทักษะในการเขียนข้อสอบที่มีการดำเนินการ ดังนี้

1) กำหนดลักษณะเฉพาะของข้อสอบเป็นการกำหนดเฉพาะ ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ช่วยให้ประหยัดเวลาในการเขียนข้อสอบครั้งต่อไป หรือใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบคู่ขนาน

2) กำหนดข้อสอบฉบับร่าง เป็นการเขียนข้อสอบตามลักษณะเฉพาะ และให้มีจำนวนข้อสอบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ ซึ่งครูผู้สอนอาจสร้างข้อสอบทีละข้อในบัตรข้อสอบ ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับข้อสอบข้อนั้น เช่น ข้อสอบ ผลการวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบ หรือการนำไปใช้ และควรสร้างข้อสอบเกินจำนวนที่ต้องการไว้ประมาณร้อยละ 25 เพื่อสำหรับปรับปรุงแก้ไขหรือตัดข้อสอบข้อที่ไม่มีคุณภาพออก

3) ทบทวนและตรวจสอบข้อสอบในแบบทดสอบฉบับร่าง เป็นการทบทวนแบบทดสอบฉบับร่างที่ได้สร้างเสร็จแล้ว จำแนกได้ดังนี้

ก. ทบทวนและตรวจสอบโดยตนเอง เป็นการทบทวนตรวจสอบฉบับร่างที่ได้สร้างแล้วทั้งไว้สักระยะเวลาหนึ่งด้วยตนเองโดยคิดว่าตนเองเป็นผู้สอบ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ สัดส่วนข้อสอบ ความซับซ้อน ความสมเหตุสมผลและความชัดเจนของภาษาที่ใช้

ข. ทบทวนและตรวจสอบโดยผู้อื่น เป็นการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์นั้น ๆ ได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ ความซับซ้อน ความครอบคลุมและความชัดเจนของคำถามและคำตอบที่กำหนดให้

ค. การปรับปรุงแก้ไขข้อสอบ เป็นการนำข้อสอบที่ผ่านการทบทวนและตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วรวบรวมข้อสอบจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับที่พร้อมจะนำไปทดลองใช้

2.6 การทดลองใช้ข้อสอบ เป็นขั้นตอนของการนำข้อสอบที่ได้รับการทบทวนและตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มผู้สอบที่จะนำแบบทดสอบไปใช้จริง เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ข้อสอบที่น่าเชื่อถือ และในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างต้องระมัดระวังการรักษาความลับของแบบทดสอบและความเป็นตัวแทนของกลุ่มผู้สอบที่

ต้องการนำไปใช้จริง เพื่อนำผลที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์ เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสม จัดทำแบบทดสอบที่มีคุณภาพต่อไป

ญวรท สุทัตษา (2565) กล่าวว่า ได้จำแนกองค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรียนวิทยาศาสตร์ตามประเภทของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มุ่งวัดสมรรถภาพ ด้านสมอง มี 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น หมายถึง ชุดของข้อคำถามที่ครูสร้างขึ้น ซึ่งจะเป็นข้อคำถามที่เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนในห้องเรียน ว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องที่ตรงไหนจะได้สอนซ่อมเสริม หรือวัดดูความพร้อมที่จะขึ้นบทเรียนใหม่

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญ ในแต่ละสาขาวิชาหรือจากครูที่สอนในวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองหาคุณภาพหลายครั้งจนกระทั่ง มีคุณภาพดีพอจะสร้างเกณฑ์ปกติ (Norm) ของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักและเปรียบเทียบผลเพื่อประเมินค่าของการเรียนการสอนในเรื่องใดๆ ก็ได้ จะใช้วัดอัตราความงอกงามของเด็กแต่ละวัน ในแต่ละกลุ่มแต่ละภาคก็ได้ จะใช้สำหรับครูวินิจฉัยผลสัมฤทธิ์ระหว่างวิชาต่างๆ ในเด็ก แต่ละคนก็ได้ ข้อสอบมาตรฐานนอกจากจะมีคุณภาพของแบบทดสอบสูงแล้วยังมีมาตรฐานในแบบเดียวกัน แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบ บอกถึงวิธีการสอบว่า ทำอย่างไร และยังมีมาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

นรี ทองจิตต์ (2566)กล่าวว่า สิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีอยู่ 3 ประการ คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้และความคิด (Cognitive entry behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนที่มีมาก่อน

2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective entry characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้ในสิ่งใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจในวิชาเรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชาและสถาบัน การยอมรับความสามารถของตนเอง เป็นต้น

3. คุณ ภาพ ทางการเรียน การสอน (Quality of instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติและแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น

สามารถสรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์มีหลายประการ ทั้งด้านตัวผู้เรียน ด้านตัวครู ด้านหลักสูตรและสื่อการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านอื่นๆ ดังนั้น การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ จำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบเหล่านี้ควบคู่กันไป

4.3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

หนึ่งฤทัย แสงทอง (2562)กล่าวไว้ว่า การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิทยาศาสตร์มีทักษะและเจตคติทางวิทยาศาสตร์ในระดับใด เพื่อใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับให้กับนักเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนของนักเรียน โดยมีการวัดและประเมินผลทั้งด้านความรู้ ความคิดความสามารถ ทักษะกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานความรู้

ปริญญานันต์ นวลจันทร์ (2563)ได้จำแนกพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านสติปัญญาหรือความรู้ ความคิดตามแนวของลิโอโพลด์ อี คลอฟเฟอร์ (Leopold E Klopfer) แห่งมหาวิทยาลัยพิตส์เบิร์ก (University of Pittsburgh) ได้จำแนกออกเป็น

1. ด้านความรู้ความจำ (knowledge) หมายถึง ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่เคยเรียนรู้มาแล้วเกี่ยวกับข้อเท็จจริง ศัพท์นิยาม มโนทัศน์ข้อตกลง การจัดประเภท เทคนิควิธีการ หลักการ กฎทฤษฎีและแนวคิดที่สำคัญ ๆ ทางด้านวิทยาศาสตร์นักเรียนที่มีความสามารถในด้านนี้จะแสดงออกโดยสามารถให้คำจำกัดความหรือนิยามเล่าเหตุการณ์จัดบันทึกเรียกชื่ออ่านสัญลักษณ์และระลึกถึงข้อสรุปได้

2. ด้านความเข้าใจ (comprehension) หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย แปลความ ตีความสร้างข้อสรุป ขยายความ นักเรียนที่มีความสามารถในด้านนี้จะแสดงออกโดยสามารถเปรียบเทียบแสดงความสัมพันธ์อธิบาย ชี้แจง จำแนกเข้าหมวดหมู่ยกตัวอย่าง ให้เหตุผลจับใจความ เขียนภาพประกอบตัดสินเลือกแสดงความคิดเห็น จัดเรียงลำดับ อ่านกราฟแผนภูมิ และแผนภาพได้

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้ (application) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

ปาริชาติ ปานศรี (2563)กล่าวว่า ได้กล่าวถึงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยไว้ว่า เป็นพฤติกรรมด้านความสามารถทางสติปัญญาของบุคคลโดยสามารถจำแนกออกเป็น 6 ระดับ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งได้มีการนำไปประยุกต์ใช้ด้านการศึกษากันอย่างแพร่หลายและได้พบข้อจำกัดหลายประการ ภายหลังได้รับการปรับปรุงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยของบลูม ในปี ค.ศ. 2001 ซึ่งยังคงจำแนกออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

1. ความจำ (Remembering) เป็นความสามารถทางสมองในการระลึกเรื่องราวต่างๆ ที่ได้เรียนรู้มาแล้วได้ แสดงรายการได้ ระบุนได้ คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับความจำ เช่น ความเข้าใจ ระบุน ระลึก นิยาม รายละเอียด บอกชื่อ การสังเกต การจำแนก เป็นต้น

2. ความเข้าใจ (Understanding) เป็นความสามารถในการเข้าใจความหมายของเรื่องราวต่างๆ โดยการแปลความหมาย ความสัมพันธ์ ยกตัวอย่าง สรุปอ้างอิง คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับความเข้าใจ เช่น อธิบาย แปลความหมาย สรุปอ้างอิงจากข้อมูล ถอดความ แสดงตัวอย่าง จัดกลุ่ม จัดหมวดหมู่ ย่อความ เป็นต้น

3. การประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นความสามารถในการนำความรู้ ทฤษฎี หลักการข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้ในการหาคำตอบหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิม คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับการประยุกต์ใช้ เช่น คำนวณ ดำเนินการให้สำเร็จแก้ปัญหา ตรวจสอบ ใช้ เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ (Analyzing) เป็นความสามารถในการเปรียบเทียบ แยกแยะเรื่องราว ต่าง ๆ เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับการวิเคราะห์ เช่น จำแนก คัดเลือก ทดลอง เปรียบเทียบ วิเคราะห์ เป็นต้น

5. การประเมินค่า (Evaluating) เป็นความสามารถในการตรวจสอบ วิเคราะห์ ติ รราคา ตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ โดยอาศัยเกณฑ์ (Criteria) และมาตรฐาน (Standard) ที่กำหนดไว้ คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับการประเมินค่า เช่น ทดสอบ วินิจฉัยหรือตัดสิน ทดลอง ค้นหา อ้างอิง วิพากษ์ ประเมิน โดยการใช้เหตุผลมาตอบคำถาม เป็นต้น

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creating) เป็นสามารถในการออกแบบ วางแผน ผลิต ประกอบส่วนย่อย ๆ ให้เข้ากันได้อย่างเป็นเรื่องเป็นราว โดยการจัดระบบโครงสร้างขึ้นมาใหม่ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งกว่าเดิม คำกริยาที่นำมาใช้ในการวัดระดับความคิดสร้างสรรค์ เช่น สร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่รู้ที่เห็น การออกแบบ วางแผน ประดิษฐ์ ผลิต เขียน เป็นต้น

ปณิกายัมพงษ์ (2563) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ความรู้ โดยรอบครอบคลุมทั้งความรู้ทางวิทยาศาสตร์และกระบวนการหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้น จำแนกพฤติกรรมที่พึงประสงค์หรือพฤติกรรมที่ต้องการวัดออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้-ความจำ หมายถึง ความสามารถในการระลึกสิ่งที่เคยเรียนมาแล้ว เกี่ยวกับข้อเท็จจริง ความคิดรวบยอด หลักการและทฤษฎี

2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการอธิบาย จำแนกความรู้ได้เมื่อปรากฏอยู่ในรูปใหม่ โดยการแปลความหมายแล้วเปรียบเทียบ หรือผสมผสานสิ่งใหม่ที่พบเห็นกับประสบการณ์เดิม

3. ด้านการนำความรู้ไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้วิธี การทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

4. ด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หมายถึง ความชำนาญในการคิด และการปฏิบัติทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งเกิดจากการปฏิบัติและฝึกฝนความคิดทางสมอง

เบญจรัตน์ พิชพันธ์ (2563) ได้จัดกลุ่มแนวทางการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ สามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม ได้แก่

1. การเรียนรู้สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าวรวมถึงการให้ความหมายการแสดงหลักการ การประยุกต์ความรู้ และการแก้ปัญหาการเรียนรู้ยากที่จะวัดถึงความเข้าใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อน และความเข้าใจนี้ไม่ใช่เป็นการนำคำพูดหรือเนื้อหาที่อยู่ในหนังสือการประเมินค่าและเจตคติมาอธิบายเท่านั้น

2. ทักษะสามารถวัดได้จากการแสดงออกทักษะในที่นี้หมายรวมถึงทักษะการอ่านทักษะที่ใช้ร่วมกับกระบวนการทางคณิตศาสตร์ทักษะที่ใช้ร่วมกับการอ่านหนังสือทักษะทางเครื่องมือ และอุปกรณ์ การวัดทักษะที่ค่อนข้างยุ่งยากคือทักษะในการแก้ปัญหา

3. การปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จสามารถตรวจสอบได้จากการประเมินภาระงานที่ส่งเช่น รายงานการทดลองแบบฝึกหัดทางวิทยาศาสตร์ และแบบฝึกหัดในชั้นเรียน เป็นต้น

4. มุมมองที่มีต่องานที่ได้รับมอบหมายโดยรายงาน และโครงงานของนักเรียนที่มีครูเป็นผู้ควบคุม สามารถประเมินได้ในรูปแบบผลงานที่ สำเร็จและในรูปแบบของกระบวนการทำงานซึ่งเป็นการยากในการตัดสินคุณค่าของผลงานที่มีต่อนักเรียน

5. ผลสรุปที่ชัดเจนที่ได้จากการทำงานผลงานที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและโครงงานสามารถประเมินได้ ซึ่งไม่รวมถึงการทำงานในกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนผลสรุปดังกล่าวจะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนซึ่งครูไม่สามารถประเมินได้

นภัสวรรณ ศรีทองเมือง (2563)กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นการวัดความรู้ความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งจำแนกตามโดยกระบวนการทางสติปัญญาตามการจัดหมวดหมู่ลำดับความรู้ของบลูมที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ให้มีความถูกต้อง

และเหมาะสมกับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีทั้งหมด 6 ชั้น เรียงลำดับลาดความรู้ระดับต่ำไปยังความรู้ระดับสูง มีดังนี้

1. จำ (Remembering) คือ ความสามารถของสมองในการระลึก/จำความรู้หรือข้อมูลสารสนเทศที่เก็บไว้ในสมอง ซึ่งเป็นความจำระยะยาว

2. เข้าใจ (Understanding) คือ ความสามารถทางสมองของบุคคลในการสร้างความหมายหรือความรู้จากสื่อหรือเครื่องมือทางการศึกษาด้วยตนเอง เช่น จากการอ่าน การอธิบายของครูทักษะย่อยของความสามารในขั้นนี้ ได้แก่ การแปลความหมาย (interpreting) การให้ตัวอย่าง (exemplifying) การจัดจำแนก (classifying) การสรุป (Summarizing) การเปรียบเทียบ (comparing) และการอธิบาย (explaining)

3. ประยุกต์ใช้ (Applying) เป็นกระบวนการทางสมองในการใช้กระบวนการที่ได้เรียนรู้ได้ในสถานการณ์ใหม่หรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

4. วิเคราะห์ (Analyzing) เป็นกระบวนการทางปัญญาในขั้นนี้ คือ การแยกความรู้ออกเป็นส่วนๆ โดยสามารถให้เหตุผลว่า ความรู้ส่วนย่อยที่แยกแต่ละส่วนมีความเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของความรู้ทั้งหมดอย่างไร นักเรียนที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ต้องสามารถจำแนกความแตกต่างได้จัดระบบความรู้ได้และบอกที่มาของความรู้หรือองค์ประกอบแต่ละส่วนได้

5. ประเมินค่า (Evaluating) เป็นความสามารถของสติปัญญาเกี่ยวกับการตรวจสอบ และการวิพากษ์ต่างๆ

6. สร้างสรรค์ (Create) เป็นความสามารถของสติปัญญาในการสร้างสิ่งใหม่จากสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือสิ่งที่พบเห็น ในบริบทต่างๆ นักเรียนที่มีความสามารถในการสร้างสรรค์จะต้องสามารถสร้างสรรค์งาน แผนงาน ผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่แปลกใหม่

จามจุรี ภูมิ (2564) กล่าวว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต้องสอดคล้องกับพฤติกรรมทางการศึกษาของบลูม คือ พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ซึ่งเป็นสมรรถภาพ ทางด้านสมองหรือสติปัญญาของบุคคลในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ แบ่งเป็น 6 ระดับ เรียงลำดับขั้นตอน การเกิดพฤติกรรมจากขั้นต่ำสุดถึงขั้นสูงสุด ดังนี้

1. ความรู้ ความจำเป็นความสามารถทางสมองในการทรงหรือรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวต่างๆ

2. ความเข้าใจ เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่อง สามารถถ่ายทอดเรื่องราวเดิมออกมาเป็นภาษาของตนเองได้โดยที่ยังมีความหมายเหมือนเดิมในด้านการแปลความ การตีความ และการขยายความ

3. การนำไปใช้ เป็นความสามารถในการนำหลักวิชาไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ ซึ่งอาจใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับสถานการณ์ที่เคยพบเห็นมาก่อน

4. การวิเคราะห์ เป็นความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้ว่าเรื่องราวหรือสิ่งนั้น ๆ ประกอบด้วยอะไรบ้าง มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล และเป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

5. การสังเคราะห์ เป็นความสามารถในการผสมผสานส่วนย่อยต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อเป็นสิ่งใหม่อีกรูปแบบหนึ่ง มีคุณลักษณะโครงสร้างหรือหน้าที่ใหม่ที่แปลกแตกต่างไปจากเดิม

6. การประเมินค่า เป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินหรือลงสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของเนื้อหา และวิธีการต่างๆ โดยอาศัยเกณฑ์และมาตรฐานที่วางไว้

ญวรท สุทศสา (2565) ได้แบ่งขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตรและการสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการ

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมที่นำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้สอนมุ่งหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตร และจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาและตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้วัดว่าเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความเข้าใจในหลักการและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยอาศัยหลักและวิธีการเขียนข้อสอบที่ได้ศึกษามาแล้วในข้อ 3

5. ข้อสอบที่สามารถสะท้อนความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะของผู้เรียนตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

6. การตรวจสอบคุณภาพข้อสอบ คุณภาพข้อสอบเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการสะท้อนความสามารถของข้อสอบในการวัดในสิ่งที่มุ่งวัด ซึ่งก็คือ ความรู้หรือสมรรถนะของผู้เข้าสอบได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ น่าเชื่อถือ

นรี ทองจิตต์ (2566) กล่าวว่า ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ทางด้านความรู้ด้านวิชาการ ตามหลักของคลอฟเฟอร์ สามารถวัดได้จากลำดับขั้นพฤติกรรมของกระบวนการทางปัญญาในจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านพุทธิพิสัยของบลูม ที่มาปรับปรุงใหม่มีลำดับขั้น 6 ขั้น ซึ่งสามารถอธิบาย ดังนี้

1. ความรู้ความจำ (Remembering) หมายถึง ความสามารถในการระลึกได้ แสดงรายการได้ บอกได้ ระบุนได้ บอกชื่อได้ของข้อมูลหรือข้อสนเทศ
2. ความเข้าใจ (Understanding) หมายถึง มีความเข้าใจในการแปลความหมาย และสามารถอธิบายได้ เช่น สรุป อ้างอิง
3. การประยุกต์ใช้ (Applying) หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาที่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง
4. วิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง ความสามารถในการแยกแนวคิดหลักที่ซับซ้อนออกเป็นส่วน ๆ ให้เข้าใจง่าย เช่น เปรียบเทียบ อธิบายลักษณะ การจัดการ
5. ประเมินค่า (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการตรวจสอบ วิจาร์ณ ตัดสินใจเลือก
6. คิดสร้างสรรค์ (Creating) หมายถึง ความสามารถในการออกแบบ (Design) วางแผนผลิต

จากการศึกษาเอกสารข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เป็นกระบวนการที่สำคัญในการวัดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียน ครูผู้สอนควรเลือกใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและเหมาะสมกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดด้านพุทธิพิสัยของบลูม 2001 อ้างถึงในปาริชาติ ปานศรี จำแนกออกเป็น 6 ดังนี้ 1) ความรู้ความจำ 2) ความเข้าใจ 3) การประยุกต์ใช้ 4) การวิเคราะห์ 5) การประเมินค่า 6) การมีความคิดสร้างสรรค์

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อสมรรถนะครู

ในยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเทคโนโลยีก้าวหน้าต่อสู้กับความหลากหลายของผู้เรียน บทบาทของผู้นำเชิงสร้างสรรค์กลายเป็นสำคัญอย่างมากในองค์กรการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความคิดริเริ่มสามารถสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นการพัฒนา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์สำคัญกับสมรรถนะของครูซึ่งเปรียบเสมือนฟันเฟืองหลักในการนำการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมาย ผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นไม่ได้เพียงแต่มีลักษณะเป็นผู้นำในสถานศึกษาเท่านั้น แต่ยังต้องมีความสามารถในการใช้ประโยชน์

จากนวัตกรรมและเทคโนโลยี การทำงานเป็นทีม การต่อรอง การสร้างความไว้วางใจ การจัดการเรื่องเวลา มนุษย์สัมพันธ์ และการมีความสามารถที่จะปรับตัวตามบุคลิกภาพของบุคคล ภาวะนี้เน้นไปที่พฤติกรรมมากกว่าความหมาย โดยเฉพาะเมื่อเกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำที่สนับสนุน การกำหนดเป้าหมาย การแสดงความคาดหวังในการประเมินผล การให้ข้อติเตียน และคุณธรรมและความซื่อสัตย์ของตัวผู้นำเอง สมรรถนะของครูเกี่ยวกับความรู้ในการสอน การวางแผนและเตรียมการสอน การฝึกฝนการสอน การสะท้อนตนเอง การปรับปรุงเทคนิคและความยืดหยุ่น รวมถึงการจัดอุปกรณ์การเรียน การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน การสร้างความสัมพันธ์ และการจัดสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ลักษณะที่แยกแยะสมรรถนะของครูเป็นความรู้ความสามารถในการสอน ศิลปะการสอน การมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์เชิงสังคมของครู (วิชาญ ไทยแท้ และ ภาณุมาศ จินารัตน์, 2564)

ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย โดยเฉพาะในสถานศึกษา บทบาทของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลต่อสมรรถนะของครู และส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญ ก่อนที่จะก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกและพัฒนาอย่างเข้มข้น กระบวนการเหล่านี้มักประกอบไปด้วยการอบรม ประชุม สัมมนา เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ หลักการบริหารจัดการศึกษาเชิงบูรณาการ เน้นย้ำความเสมอภาคเท่าเทียม เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรับตัวรับมือกับสถานการณ์ใหม่ ๆ การจัดอบรมเชิงลึก เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา เน้นย้ำหลักการบริหารแบบบูรณาการ มุ่งเป้าหมายไปที่การกำหนดทิศทางการศึกษาที่ชัดเจน ผู้นำที่ชาญฉลาด มองเห็นความแตกต่างของบุคคล ให้โอกาสและรับฟังความคิดเห็นอย่างเท่าเทียม เปิดกว้างต่อความคิดริเริ่มใหม่ ๆ โลกยุคใหม่ เต็มไปด้วยความเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องมีความยืดหยุ่น ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ คิดริเริ่มวิธีการใหม่ ๆ นำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน มอบหมายงาน ทำทลายความสามารถ กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้นำที่ชาญฉลาด ต้องการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างความเข้าใจ กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม ร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญในการปลดล็อกศักยภาพของครู ผลักดันให้เกิดนวัตกรรม การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างยั่งยืน (สุจิตราลักษณ์ เสาวกุล, 2563)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และประสิทธิภาพการทำงานของครูอยู่ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นถึงภาพรวมที่ดีของสถานศึกษาแม้จะไม่มี ความแตกต่างที่ชัดเจนในระดับโดยรวม เมื่อพิจารณาแยกตาม สถานภาพ ประสบการณ์ และขนาดของสถานศึกษา แต่ความยืดหยุ่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กลับมีความแตกต่างในระดับครู สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายในรูปแบบการบริหารและความต้องการของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม สิ่งที่น่าสนใจที่สุดคือ ความสัมพันธ์เชิงบวก ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดยรวมกับประสิทธิภาพการทำงานของครู ทั้ง 4 ด้าน ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น จินตนาการ และความเสี่ยง ล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครู โดยเฉพาะ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ และด้านความยืดหยุ่นที่สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพการทำงานของครูได้อย่างมีนัยสำคัญ ((จินตนา แสณภูวา, 2566)

การศึกษาของ(วิชาญ ไทยแท้ และ ภาณุมาศ จินารัตน์, 2564) ได้ทำการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สมรรถนะครู และผลลัพธ์เด็กปฐมวัยมีแบบจำลองที่เหมาะสม โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับทั้งตัวแปรหลักและตัวแปรองค์ประกอบ เมื่อพิจารณาถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระดับน้อยถึงมาก ในขณะที่แนวทางการพัฒนานั้นประกอบด้วยการพัฒนาด้านการมอบหมายและคาดหวังต่อผล ผสมกับการพัฒนาด้านความรู้ อารมณ์และสังคม ปฏิสัมพันธ์ การสื่อสาร และการถ่ายทอด โดยมีอิทธิพลร่วมกันต่อผลลัพธ์เด็กปฐมวัยทั้งที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางปัญญาและที่ไม่ใช่ทักษะทางปัญญา ดังนั้นการนำเอาผลวิจัยไปใช้ในทางปฏิบัติ เน้นการดูแลและเอาใจใส่ตามความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ส่วนการศึกษาของ(พิชญ์ พิศรรคคุณ และ อำนวย มีราคา, 2566) ได้ทำการศึกษาพบว่า การทำงานในสถานศึกษามีการเปลี่ยนแปลงลักษณะการทำงานให้ใหม่และทันสมัยอยู่เสมอ โดยต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ เพื่อมาเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของครู และคัดเลือกวิธีการมาใช้อย่างมีวิจารณญาณและเหมาะสม ทั้งนี้การโยกย้ายสถานศึกษาอยู่บ่อยครั้งเป็นส่วนที่สำคัญในการช่วยให้เกิดการทำงานเป็นทีม และมีความหลากหลายในการทำงาน โดยมีสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีและเลื่อนวิทยฐานะ ดังนั้น การส่งเสริมการส่งเสริมให้ครูมีความเป็นผู้นำ สามารถทำงานเป็นทีม และสร้างแรงบันดาลใจให้กับครู รวมทั้งกระตุ้นครูและบุคลากรให้สามารถทำงานเป็นทีม และมีแรงบันดาลใจในการที่จะประสบความสำเร็จ

ครูเปรียบเสมือนฟันเฟืองสำคัญในการขับเคลื่อนระบบการศึกษา แต่ผู้บริหารสถานศึกษา
นี้แหละคือหัวใจสำคัญที่จะหล่อหลอมให้ฟันเฟืองเหล่านั้นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำ
เชิงสร้างสรรค์ เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทาง ผลักดันให้ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
บรรลุเป้าหมายสูงสุด นั่นคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์มี
พลังแห่งแรงบันดาลใจ ปลุกไฟกระตือรือร้น กระตุ้นให้ครูกล้าคิดนอกกรอบ มองหาวิธีการใหม่ ๆ
นำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ บรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่เต็มไปด้วยพลังบวก กระตุ้นให้ครูใฝ่หา
ความรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง กล้าที่จะริเริ่ม กล้าที่จะลองผิดลองถูก นำไปสู่การพัฒนา
ศักยภาพของทั้งตัวบุคคลและองค์กร ด้วยพลังแห่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สถานศึกษาจะ
กลายเป็นแหล่งบ่มเพาะปัญญา ปลุกฝังทักษะชีวิต หล่อหลอมผู้เรียนให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มี
คุณภาพ พร้อมรับมือกับความท้าทายในอนาคต ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการ
พัฒนาตนเอง เสริมสร้างทักษะ และหล่อหลอมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำพาองค์กรและ
บุคลากรไปสู่ความสำเร็จอย่างยั่งยืน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อความสำเร็จของ
สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะ ความรู้ และความเข้าใจในหลักการต่าง ๆ
เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้บุคลากร
มีความร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน
และความสำเร็จของสถานศึกษาโดยรวม

6. สมรรถนะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเสมือนดัชนีชี้วัดความสำเร็จของนักเรียน สะท้อนถึงความรู้
ความเข้าใจ และทักษะที่นักเรียนได้รับจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น
มีมากมายประการหนึ่งที่ไม่ควรมองข้าม คือ สมรรถนะของนักเรียนเอง สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญ
ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีสมรรถนะดีมักจะเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจเนื้อหาหลักซึ่ง
และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะ
จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จในด้านการศึกษา การศึกษาของ (วัชรพงศ์ โน
ทะนะ, 2565) ได้ทำการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์
และผลิตภาพมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลผลิตชิ้นงานจากสถานการณ์
ปัญหารอบตัว มีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีการวิเคราะห์และ
สร้างสรรค์ผลผลิตชิ้นงาน มีการเลือกใช้สถานการณ์รอบตัวในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน
สร้างสรรค์ผลผลิตชิ้นงาน นอกจากนี้ นักวิจัยยังเน้นความสำคัญของการเสริมสร้างสมรรถนะครู
ด้านการจัดเรียนรู้ โดยเน้นไปที่หลักการ วัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และการฝึกอบรมและร่วมสัมมนา การศึกษาของ (ลัลณ์พัฒน์ ไมตรีแพน, 2564) กล่าวถึงความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดเรียนรู้การวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา ที่มุ่งเน้นไปที่การรวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา การทดสอบ ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข การแก้ปัญหาหรือชิ้นงาน การระบุปัญหา และการนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียน โดยการศึกษาดังกล่าวยังเน้นถึงการประเมินผลโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดเรียนรู้

สภาพสมรรถนะครูในยุค Thailand 4.0 ครูผู้สอนยังขาดความหลากหลายในการออกแบบการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงบ่อยของนโยบายการศึกษาระดับกระทรวงศึกษาธิการมีผลกระทบต่อสมรรถนะของครู นอกจากนี้ยังขาดสื่อและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีที่เพียงพอ ปัญหาขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนขนาดใหญ่และกลางมีปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ครูยังขาดความรู้ในการเลือกและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสม การเสริมสร้างแรงบันดาลใจแก่นักเรียนจึงมีความสำคัญ จากการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 พบว่ามีความต้องการใน 14 ด้าน โดยด้านที่มีความสำคัญสูงสุดสองอันดับแรก ได้แก่ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการพัฒนาตนเอง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 ใช้กระบวนการบริหารด้วยระบบการมีส่วนร่วมและแนวคิดในการบริหารแบบ 7s ของ McKinsey มาประยุกต์ใช้ และใช้กระบวนการพัฒนาเชิงคุณภาพ ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ในด้านการจัดการศึกษาพิเศษ มีความจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ เช่น สมรรถนะด้านจิตวิญญาณ ความเป็นครูการศึกษาพิเศษ การคัดกรองและประเมินความสามารถของเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การวางแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล การจัดการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และการสร้างเครือข่ายและทีมงานในการจัดการศึกษาพิเศษ ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู พบว่ามีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด ในการนำรูปแบบไปใช้ (กชพร มั่งประเสริฐ, 2565; กาญจนา ฮวดศรี, 2566)

จะเห็นได้ว่าสมรรถนะสำหรับครูเป็นบริบทที่มีความสำคัญเป็นที่ยิ่ง เพราะคุณสมบัติที่ดีของครูส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน กระบวนการการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียนโดยตรง นอกจากนี้ นโยบายการบริหารของสถานศึกษาก็มีบทบาทสำคัญในการกำหนด

ทิศทาง จัดระบบให้สอดคล้องในพัฒนานักศึกษา อันเป็นทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้มีเป้าหมายในการนำความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยในประเทศ

ธนภุต อึ้งน้อย (2563) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครู มีผลการวิจัย พบว่า จากการศึกษา มีจำนวน 15 สมรรถนะซึ่งมีความจำเป็นต่อครูในศตวรรษที่ 21 สามารถแบ่งได้ 3 กลุ่มสมรรถนะ ดังนี้ 1) กลุ่มสมรรถนะหลัก 2) กลุ่มสมรรถนะประจำสายงาน 3) กลุ่มสมรรถนะส่วนบุคคล สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับองค์การ ระดับกลุ่ม และระดับบุคคล โดยมีขั้นตอนกระบวนการในการพัฒนา 5 ขั้นตอน คือ 1) ดำเนินการประเมินความต้องการจำเป็น 2) กำหนดวัตถุประสงค์ในการพัฒนา 3) ออกแบบวิธีการพัฒนา 4) กำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนา และ 5) ดำเนินการประเมินผลการพัฒนา และเมื่อทำการประเมินรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูที่ออกแบบ พบว่าจากความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน โดยการนำรูปแบบไปใช้มีความเป็นไปได้และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ธิติสุตา แก้วหาญ และ ทนงศักดิ์ คุ่มไชนะ (2564) การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการสร้างคน รวมถึงการสร้างสังคม และการสร้างชาติ ในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ ครูซึ่งเป็นบุคลากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการศึกษา ดังนั้นต้องต้องมีการพัฒนาสมรรถนะให้สูงขึ้น โดยมีผู้บริหารเป็นส่วนที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดผลดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมและการทำงานของครู การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครู และ 3) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ซึ่งมีผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ ด้านการมี วิสัยทัศน์ และด้านที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์เป็นลำดับสุดท้าย 2) สมรรถนะครู โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านที่มีการปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้าย คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ (X_2) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X_3) และด้านการ ทำงานเป็นทีม (X_4) สามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย ได้ร้อยละ 66.0 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีลักษณะ หรือ พฤติกรรมในการคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าและ ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ ๆ มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และกำหนดวิสัยทัศน์ลงสู่การ ปฏิบัติจริง รวมถึงผู้บริหารมี ความยืดหยุ่นและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ให้ครูและบุคลากรมี ส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และ เป้าหมายในการทำงานร่วมกัน

นฤมล คล้ายริน (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านการศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกในปัจจุบันของครู โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และภาพรวมในด้าน สภาพที่พึงประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) การตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และผลการตรวจสอบคุณภาพของโครงร่างรูปแบบและเครื่องมือ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด เมื่อรวมทุกรายการโดยรวมมีค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก และผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ พบว่า มีความสอดคล้องทุกประเด็นโดยมีค่าความ สอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้ 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ ก่อนนำไปใช้จริงดังนี้ 1) ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู โดยใช้กลุ่มทดลองจำนวน 6 คน พบว่า หลังจากการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการ จัดการเรียนรู้เชิงรุก มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกทุกคน ครูมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สูงกว่าคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ศึกษาผลการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้าน การจัดการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า ผลจากการส่งเสริมทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกของครู ผู้รับการชี้แนะสรุปผลได้ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกครูผู้รับการ ชี้แนะมีทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการ

จัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน และผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลการเปรียบเทียบทักษะการเรียนรู้เชิงรุก พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกทุกคน

ณัฐกิตติ์ บุญเก่ง (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะครู 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครู มีผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) เมื่อทำการศึกษาผลการเปรียบเทียบข้อมูลทั่วไป พบว่าภาพรวมแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และด้านประสิทธิภาพในการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงทุกด้าน

ณิชากุล ชุ่มแก้ว (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน 2) พัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน และ 3) ติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะครู เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพและปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม พบว่า ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย มีสื่อประกอบการสอน มีการนำผลการวัดและประเมินผล มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน แต่ผู้เรียนก็ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและไม่ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานซึ่งปัญหาเร่งด่วนที่ต้องแก้ไข คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยวิธีการอบรมพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอน 6 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาผู้เรียน ด้านการวัด และประเมินผลการศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา ด้านการ

จัดการ เรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ 2) จากการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนาสมรรถนะ พบว่า ครูที่เข้าอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน เคียนซาพิทยาคม ครั้งนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ครูมีความตั้งใจ ในการอบรมเชิงปฏิบัติการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การปฏิบัติงานที่ซื่อตรงและความชอบธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และครูมีการแสดงความคิดเห็นในการอบรม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และ 3) การติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม พบว่า ผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม ภายหลังจากการ อบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศติดตามผลโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผล รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ ผลการประเมินชิ้นงานที่มอบหมายให้ครู ทำหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ความพึงพอใจที่มีต่อการพัฒนา สมรรถนะครู อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการทดสอบหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมและในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องและตรงตามความต้องการของผู้เข้าอบรมพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อจะนำไปใช้ในการพัฒนางาน และคุณภาพผู้เรียนให้ โรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ณัฐ ้วยงาน (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 มีผลการวิจัย พบว่า 1) โดยภาพรวมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) การประเมินผลประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) เมื่อทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลของการบริหารงานในสถานศึกษากับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในสถานศึกษา พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ด้านการสร้างแรงจูงใจ และด้านการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.57 สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ร้อยละ 32.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธงไชย ภูถนนวนอก (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาศาสตร์ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เพชรบูรณ์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลจากการศึกษาในเรื่องของความต้องการจำเป็นของสมรรถนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูวิทยาศาสตร์ ในการเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ ในภาพรวมพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ มีดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด รองลงมา ด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ และด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ และ 2) ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาศาสตร์ในการเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ พบว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดอบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูวิทยาศาสตร์เข้าร่วมการอบรมและนิเทศติดตามการพัฒนาหลักสูตรวิทยาศาสตร์ และครูวิทยาศาสตร์ควรศึกษาจากแหล่งเรียนรู้และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้

นคร ชูสอนสาย (2565a) ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุค ชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษาในมุมมองของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และเพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมในยุคชีวิตวิถีใหม่ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านวิสัยทัศน์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ และด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัวในยุคชีวิตวิถีใหม่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลในยุคชีวิตวิถีใหม่ ตามลำดับ และผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นว่ารระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ไม่แตกต่างกัน ที่ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัชรพงศ์ โนทะนะ (2565) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพตามทฤษฎีสร้างสรรคความรู้อ่านขึ้นงานร่วมกับ แนวคิดการเสริมต่อความรู้ ผ่านกระบวนการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยมีผลการวิจัยพบว่า

1) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพในภาพรวมมี สมรรถนะอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่ครูมีสมรรถนะน้อยที่สุด ได้แก่ มี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนสร้างสรรคผลผลิตขึ้นงานจากสถานการณ์ปัญหารอบตัว ลำดับต่อมาคือมีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน ให้มีการวิเคราะห์ สร้างสรรคผลผลิตขึ้นงาน และมีการเลือกใช้สถานการณ์ รอบตัวในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างสรรคผลผลิตขึ้นงานตามลำดับ แนวคิดสำคัญในการพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครู ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ การสร้างสรรคความรู้อ่านขึ้นงาน การเสริมต่อความรู้ การพัฒนาสมรรถนะครู และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครู พบว่า รูปแบบ การเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพมี องค์ประกอบคือ (1) หลักการ (2) จุดหมาย (3) เนื้อหา (4) กระบวนการพัฒนา (5) การวัดและ ประเมินผล กระบวนการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพมี 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ขั้นสร้างความสนใจและระบุปัญหา (2) ขั้นวางแผนค้นหากำหนดวิธีการ (3) ขั้นลงมือ ปฏิบัติสร้างผลผลิตขึ้นงาน (4) ขั้นสื่อสารนำเสนอ (5) ขั้นประเมิน สรุปและขยายผล รูปแบบเสริมสร้าง สมรรถนะครูฯ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองนำร่อง พบว่ารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะมีค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.5302 คิดเป็นร้อยละ 53.02 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครู พบว่าความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพของครูหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของ ครูหลังการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 79.37 สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ความสามารถในการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูหลังการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 82.28 สูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และครูที่เข้าร่วมการพัฒนา มีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ผลการประเมินรูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ ตามทฤษฎีสร้างสรรคความรู้อ่านขึ้นงานร่วมกับแนวคิด การเสริมต่อความรู้พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

วีระเทพ พัดพรม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ การศึกษาความต้องการจำเป็นและหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) เมื่อทำการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนสภาพปัจจุบัน พบว่าอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนสภาพปัจจุบัน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จากการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจากการจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนสภาพที่พึงประสงค์จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนและในส่วนการจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียน 4) ดัชนีความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนรายด้าน 3 ลำดับแรกประกอบด้วย (1) ด้านการมีความยืดหยุ่น (2) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล และ (3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และ 5) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการมีความยืดหยุ่น ควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหลากหลายวิธี มีการคิดนอกกรอบในการบริหารจัดการปัญหาต่าง ๆ (2) ด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคลควรมีความสามารถเข้าใจและรู้ถึงความสามารถพิเศษ บริบทบุคลากรแต่ละคน และ (3) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ควรมีการสร้างสรรคสิ่งใหม่ ๆ และความคิดเชิงบวกนำมาใช้ในการบริหารงานสถานศึกษา

จินตนา แสนภูวา (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ศึกษาความสัมพันธ์อำนาจพยากรณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) การปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) การปฏิบัติงานของ ครูผู้สอนในโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่า ด้านความยืดหยุ่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 5) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในโรงเรียนโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันใน ระดับสูง 6) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 4 ด้าน พบว่า มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านจินตนาการที่สามารถพยากรณ์ การปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยรวม ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีจำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ที่สามารถพยากรณ์การปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 61 7) การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทาง ที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านความยืดหยุ่น และด้านจินตนาการ

กาญจนา ฮวดศรี (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์ การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการ พัฒนาสมรรถนะครูศูนย์การศึกษา พิเศษ ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์ การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการของ รูปแบบ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายและโครงสร้างขององค์กร ด้าน งบประมาณ ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้าน หลักสูตร ด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้อง องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการพัฒนาสมรรถนะครู ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการในการ พัฒนา การวางแผนการพัฒนา การดำเนินการ พัฒนา การติดตามและประเมินผล องค์ประกอบที่ 5 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครู ประกอบด้วย 5 วิธีการ ได้แก่ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง การใช้พี่เลี้ยงสอนงาน กระบวนการ ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) การศึกษาดู งาน องค์ประกอบที่ 6 สมรรถนะครูศูนย์การศึกษา พิเศษ ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านการจัดการศึกษาพิเศษ สมรรถนะด้านจิต วิญญาณความเป็นครูการศึกษาพิเศษ สมรรถนะด้านการคัดกรองและประเมินความสามารถเด็กที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ สมรรถนะด้านการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล สมรรถนะด้าน การจัดการเรียนรู้และ

พัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สมรรถนะด้านการสร้าง เครือข่ายและทีมงาน ในการจัดการศึกษาพิเศษ ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็น ประโยชน์ของรูปแบบการ พัฒนาสมรรถนะครูศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษ ผู้อำนวยการ ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 77 คน มีความเห็นว่า ในการนำรูปแบบไปใช้มีความ ความเป็นไปได้ และมีความ เป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Zhang, Q., Siribanpitak, P.and, Charoenkul (2020)ได้ทำการศึกษาเรื่อง กลยุทธ์ภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูใน กว่างซี ประเทศจีน มีวัตถุประสงค์ 1) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามต่อภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูใน กว่างซี ประเทศจีน และ 2) พัฒนากลยุทธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับครูใหญ่ในโรงเรียน ประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของครูในกว่างซี ประเทศจีน การศึกษาเป็นการวิจัย แบบผสมผสาน โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 106 โรงเรียน และครูใหญ่กับครูจำนวน 636 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้คือแบบสอบถามและแบบประเมินกลยุทธ์ในด้านความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ ข้อมูลถูกวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ PIN-modified ผลการวิจัยแสดงดังนี้: 1) จุดแข็งคือการส่งเสริมศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ของครูทุกคน จุดอ่อน คือการสร้างและส่งเสริมทีมครูที่มีความคิดสร้างสรรค์แบบไดนามิกและส่งเสริมวัฒนธรรมการ สร้างสรรค์ในโรงเรียน นโยบายการเมืองและรัฐบาลเป็นโอกาสและด้านเศรษฐกิจ สังคม - วัฒนธรรม และเทคโนโลยีถูกพิจารณาเป็นภัยคุกคาม 2) มีการพัฒนากลยุทธ์หลัก 3 ข้อ ได้แก่ (i) พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูใหญ่ในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของทีมครูเพื่อ เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน (ii) พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูใหญ่ในการ ส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้างสรรค์ที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ทั้งบุคคลและทีมครูเพื่อเสริมสร้าง ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน และ (iii) พัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูใหญ่ในการ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ส่วนบุคคลของครูทุกคนเพื่อเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

Omar, M. K., Zahar, F. N., and Rashid (2020)ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ ทักษะคิด ตัวชี้วัดสมรรถนะครูในสถาบัน TVET ของมาเลเซีย การศึกษานี้เก็บข้อมูลจากครู TVET จำนวน 150 คน จากวิทยาลัยเทคนิค 3 แห่งใน Selangor แบบสอบถามอ้างอิงจากงานวิจัยก่อน หน้าและผ่านการทดลองใช้เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ ทักษะ และทักษะคิด มีบทบาทสำคัญในการประกันสมรรถนะครู โดยความรู้ของครูถือเป็น

ปัจจัยสำคัญที่สุดในการบ่งบอกสมรรถนะครู ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะโดยรวมของครู ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ล้วนส่งเสริมซึ่งกันและกัน ยิ่งไปกว่านั้น การพัฒนาแรงงานที่มีทักษะ ไม่เพียงแต่ต้องเน้นความรู้ แต่ยังต้องเปิดเผยศักยภาพด้านทักษะและทัศนคติของนักเรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อก้าวเข้าสู่สภาพแวดล้อมการทำงาน ดังนั้น ก่อนที่จะเริ่มกระบวนการสอนและเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องมีคุณลักษณะเหล่านี้และนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยให้ นักเรียนสามารถก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานและเพิ่มโอกาสในการได้งานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

Schott, C., Roekel, and Tummers (2020) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู: บทวิจารณ์เชิงระบบ ประเมินคุณภาพเชิงวิวิธวิธี และกรอบความคิด มีวัตถุประสงค์ (1) นิยามของภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู (2) ปัจจัยนำเบื้องต้นของภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู (3) ผลลัพธ์ของภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู และ (4) คุณภาพเชิงวิวิธวิธีของงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู จากการวิเคราะห์ของเรา เราพัฒนากรอบความคิดที่บูรณาการความรู้ปัจจุบันเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู นิยาม ปัจจัยนำเบื้องต้น และผลลัพธ์ของภาวะผู้นำ ในระดับการวิเคราะห์ที่แตกต่างกัน เราเน้นถึงข้อจำกัดเชิงวิวิธวิธีของงานวิจัยที่รวมอยู่ และชี้ช่องทางสำหรับการพัฒนาต่อไปของสาขาภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรียงร้อยให้มี (1) ความชัดเจนในเชิงแนวคิดมากขึ้น (2) รูปแบบการวิจัยข้ามชาติ (3) รูปแบบการวิจัยที่กำจัดการสับสนภายใน (4) และการให้ความสนใจกับ "ด้านมืด" ที่อาจเกิดขึ้นของภาวะผู้นำทางวิชาชีพของครู

Chen, H. H., and Yuan (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสอนอย่างสร้างสรรค์ของครู จินตนาการ และภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียน การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสำรวจว่าการสอนอย่างสร้างสรรค์ของครูได้รับผลกระทบจากจินตนาการของครูและภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารโรงเรียนอย่างไร และผลกระทบที่เกิดจากบริบทในระดับข้ามลำดับชั้นมีบทบาทอย่างไร กรอบการวิจัยแบ่งออกเป็นสองระดับ: ระดับบุคคลเกี่ยวกับวิธีที่ "จินตนาการของครู" ส่งผลต่อ "การสอนอย่างสร้างสรรค์ของครู" และระดับกลุ่มเกี่ยวกับผลกระทบของ "ภาวะผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร" จากครูของโรงเรียนประถมศึกษา 65 แห่งในภาคใต้ของไต้หวันที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการสำรวจ ได้รับข้อมูลที่ใช้ได้จำนวน 861 รายการ ผลกระทบการปรับระดับข้ามลำดับชั้นถูกตรวจสอบเพิ่มเติมผ่านการสร้างแบบจำลองเชิงเส้นลำดับชั้น (HLM) ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า "จินตนาการของครู" จะส่งผลเชิงบวกต่อ "การสอนอย่างสร้างสรรค์" "การปฏิบัติวิสัยทัศน์" จะส่งผลเชิงบวกต่อ "การเรียนรู้อย่างอิสระและการ

นำเสนอความท้าทาย" นอกจากนี้ "การตอบกลับวิสัยทัศน์" ยังมีบทบาทในการเป็นตัวกลางเชิงบวกในการที่ "จินตนาการสร้างสรรค์" มีส่วนในการ "อธิบายแบบโต้ตอบและการเปิดกว้างทางความคิด" ผลการศึกษาที่มีความหมายในการค้นพบแบบจำลองการทำนายที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนโดยมองในมุมมองข้ามลำดับชั้น

Suyudi (2022) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่าง ความนำทางในการสอนและการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่อการเติบโตของนักเรียน: ความพึงพอใจของนักเรียนเป็นตัวกลาง การวิจัยนี้เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความนำทางในการสอนของผู้บริหารและการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยหลักในการสูงสุดของปัจจัยนำเข้าและศักยภาพของนักเรียนเพื่อให้บรรลุความพึงพอใจในการเรียนและการเติบโตของตนเองเพื่อความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียน การวิจัยได้ศึกษาผลกระทบของการนำทางในการสอนของผู้บริหารและความคิดสร้างสรรค์ในการสอนต่อการเติบโตของตนเองและผลกระทบต่อความพึงพอใจของนักเรียน ใช้การศึกษาตัดเชิงส่วนผสมเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรข้ามและตัวแปรภายใน ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 307 คนจากโรงเรียนมัธยมศึกษาและโรงเรียนวิชาชีพอิสลามอัล-คามัลเกนูเมน ประเทศอินโดนีเซีย ข้อมูลได้รับการสำรวจที่ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 องค์ประกอบแทนแต่ละตัวแปร ข้อมูลการวิจัยถูกวิเคราะห์โดยใช้โมเดลการประมาณผลโครงสร้าง (SEM) ด้วยการใช้อัปพลิเคชัน AMOS จาก 5 สมมติฐานที่เสนอ มี 1 ที่ไม่ได้รับการยอมรับเนื่องจากไม่สอดคล้องกับเกณฑ์ค่าอัตราส่วนส่วนต่าง (CR) > 1.96 และเกณฑ์ค่า $p\text{-value} < 0.05$ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าโมเดลนี้มีความเหมาะสมตามข้อกำหนดของการประเมินคุณภาพในการวิเคราะห์ SEM และแสดงให้เห็นว่าการนำทางในการสอนของผู้บริหารและการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์มีผลต่อความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการนำทางในการสอนของผู้บริหารมีผลต่อการเติบโตของตนเองของนักเรียนในขณะการสอนที่มีความคิดสร้างสรรค์ไม่มีผลต่อตนเองโดยตรง นอกจากนี้ยังต้องมีการใช้การพอใจในการเรียนเป็นตัวกลาง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมี สมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ 25 โรงเรียน แบ่งเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 17 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง 5 แห่ง และสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง ครูวิทยาศาสตร์จากสถานศึกษาในสังกัดจำนวน 455 คน (ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ประจำปีงบประมาณ 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์ในสังกัดมัธยมศึกษาสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 455 คน โดยมาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan 1907: 608) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (StratifiedRandomSampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นระดับชั้นจากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (SimpleRandomSampling) โดยวิธีจับสลาก ตามวิธีการดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดสถานศึกษา	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนครู วิทยาสตร	จำนวน สถานศึกษา	จำนวนครู
เล็ก	3	7	1	3
กลาง	5	63	3	29
ใหญ่	17	385	10	178
รวม	25	455	14	210

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น โดยศึกษาจากตำราเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา และขนาดสถานศึกษาปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยมีขอบเขตตัวแปรแบ่งออกมาเป็น 5 ด้าน คือ 1. การมีวิสัยทัศน์ 2. การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว 3. การทำงานเป็นทีม 4. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5. การมีความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับตามแบบลิเคิร์ต (Likert) (สุวิมล ตีรกันันท์.2551:57-61)

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะครู ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามกรอบแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลางแบบสอบถามสถานภาพส่วนบุคคลแบบสอบถามระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ แบบสอบถามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยคำนึงถึงการใช้สำนวน ภาษา ข้อคำถาม เพื่อความเข้าใจระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ

2. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ โดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง

3. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำประเด็นมาสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย และนิยามศัพท์

4. สร้างแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทเพื่อพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนตามนิยามศัพท์และตรวจสอบสำนวนภาษาที่ใช้

6. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence หรือ IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อ และเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 เป็นเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถาม

7. ปรับปรุงข้อคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากแบบสอบถามแล้วมาปรับปรุงนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโทพิจารณา

8. นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

9. นำข้อมูลของการทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นแบบอัลฟาครอนบาช (Cronbach's alpha)

10. จัดทำแบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปให้ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากครูของแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์, แบบฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ และเดินทางด้วยตนเองไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขอความอนุเคราะห์ให้ตอบแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามกลับคืน โดยผู้วิจัยจะติดตามและยืนยันการส่งกลับคืนของแบบสอบถาม โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 นำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ทั้ง 4 ตอน โดยเกณฑ์การให้

คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 บันทึกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะตรวจสอบรายการ (Check list) วิเคราะห์ผลจากคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีขอบเขตตัวแปรแบ่งออกเป็น 1. การมีวิสัยทัศน์ 2. การมีความยืดหยุ่น 3. การทำงานเป็นทีม 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 5. การมีความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามสมรรถนะครูโดยมีขอบเขตของตัวแปรออกเป็น 1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน 3. การวัดและประเมินผล 4. ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์โดยมีขอบเขตของตัวแปรเป็น 1. ความรู้ ความจำ 2. ความเข้าใจ 3. ด้านการประยุกต์ 4. ด้านการวิเคราะห์ 5. ด้านการประเมินค่า 6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยรวมรายด้าน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึงระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product-Moment Correlation Coefficient) พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ที่คำนวณแล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2545)

สูงกว่า .09	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
.71-.90	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
.30-.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ต่ำกว่า.03	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

6.2.1 หาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (Index of Item -Objective Congruence; IOC)

6.2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6.3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัย

6.3.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

6.3.2 วิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์แทนค่าสถิติ

M	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Sk	หมายถึง	ค่าความเบ้ (Skewness)
Ku	หมายถึง	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
R^2	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย
Chi-square	หมายถึง	ค่าไค-สแควร์
df	หมายถึง	องศาอิสระ (Degree of freedom)
GFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index)
AGFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Goodness of fit index)
CFI	หมายถึง	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ
SRMR	หมายถึง	ดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Standardized Root Mean Squared Residual)
RMSEA	หมายถึง	ดัชนีรากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Root Mean Squared Error of Approximation)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ จำนวน 210 คน โดยมีรายละเอียดข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ดังตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	62	29.50
หญิง	148	70.50
รวม	210	100.00
อายุ (ปี)		
ต่ำกว่า 30 ปี	40	19.00
30 - 39 ปี	109	51.90
40 - 49 ปี	35	16.70
50 ปีขึ้นไป	26	12.40
รวม	210	100.00
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	91	38.60
ปริญญาโท	80	38.10
ปริญญาเอก	49	23.30
รวม	210	100.00
ระดับตำแหน่งการทำงาน		
ครูผู้ช่วย	18	8.60
ครู	54	25.70
ครูชำนาญการ	54	25.70
ครูชำนาญการพิเศษ	51	24.30
ครูเชี่ยวชาญ	10	4.80
ครูเชี่ยวชาญพิเศษ	23	11.00
รวม	210	100.00
ระยะเวลาการทำงานในสถานศึกษา		
ต่ำกว่า 5 ปี	36	17.10
5 - 10 ปี	78	37.10

ประเภทข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
11 – 15 ปี	60	28.60
มากกว่า 15 ปี	36	17.10
รวม	210	100.00

จากตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 เป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 รองลงมา มีอายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00 และมีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 38.60 รองลงมา มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 38.10 และมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 23.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีตำแหน่งในการทำงานอยู่ในระดับครูและครูชำนาญการในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 รองลงมา มีตำแหน่งเป็นครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.30 และมีตำแหน่งเป็นครูเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานในโรงเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10 รองลงมา อยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60 และมีระยะเวลาดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 15 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.10 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การตรวจสอบ

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของตัวแปร

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้น (Assumption) ของตัวแปร ก่อนดำเนินการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

ผู้วิจัยตรวจสอบลักษณะการแจกแจงข้อมูลของตัวแปรว่าเป็นการแจกแจงแบบปกติ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปรสังเกต	M	SD.	Sk.	Ku.
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	4.22	0.806	-1.39	2.02
1. การมีวิสัยทัศน์	4.25	0.830	-1.37	2.00
2. การมีความยืดหยุ่น	4.21	0.906	-1.57	2.41
3. การทำงานเป็นทีม	4.23	0.886	-1.44	2.09
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.20	0.873	-1.43	2.06
5. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.19	0.876	-1.36	1.82
สมรรถนะครู	4.30	0.695	-1.67	3.85
1. การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.24	0.777	-1.43	2.78
2. การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน	4.28	0.720	-1.32	2.12
3. การวัดและประเมินผล	4.26	0.744	-1.34	2.66
4. ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	4.38	0.769	-1.78	3.93
5. การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ	4.36	0.732	-1.70	3.94
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	4.16	0.739	-1.08	1.68
1. ความรู้ความจำ	4.18	0.760	-1.01	1.18
2. ความเข้าใจ	4.11	0.830	-1.09	1.48
3. การนำไปใช้	4.18	0.788	-1.27	2.49
4. ด้านการวิเคราะห์	4.13	0.815	-0.91	0.88
5. ด้านการประเมินค่า	4.21	0.806	-1.08	1.12
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.18	0.830	-1.03	0.85

จากตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปร ความโด่ง ของตัวแปรทั้งหมด พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ ($M = 4.25, SD. = 0.830$) รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม ($M = 4.23, SD. = 0.886$) และการมีความยืดหยุ่น ($M = 4.21, SD. = 0.906$) ตามลำดับ ตัวแปรสมรรถนะครู องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($M = 4.38, SD. = 0.769$) รองลงมาคือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($M = 4.36, SD. = 0.732$) และการสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน ($M = 4.28, SD. = 0.720$) ตามลำดับ ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินค่า ($M = 4.21, SD. = 0.806$) รองลงมาคือ ความรู้ความจำ ($M = 4.18, SD. = 0.760$) การนำไปใช้ ($M = 4.18, SD. = 0.788$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($M = 4.18, SD. = 0.830$) และด้านการวิเคราะห์ ($M = 4.13, SD. = 0.815$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ซึ่งอยู่ระหว่าง - 1.19 ถึง -0.37 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์ของ Kline (2016) และค่า z-values ของความโด่ง อยู่ระหว่าง - 0.17 ถึง 5.00 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของ Kline (2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ลำดับต่อไป

2. การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ตามข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์เส้นทาง ซึ่งตัวแปรในโมเดลควรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง แต่ไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรง (Multicollinearity) (Kline, 2005) ดังตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว

[illegible]

Variable	L	P	A	L1	L2	L3	L4	L5	P1	P2	P3	P4	P5	A1	A2	A3	A4	A5	A6
P2	0.78	0.94	0.82	0.68	0.69	0.76	0.73	0.72	0.87	1.00									
P3	0.80	0.95	0.81	0.71	0.72	0.79	0.77	0.73	0.86	0.87	1.00								
P4	0.76	0.92	0.72	0.71	0.68	0.74	0.72	0.68	0.78	0.80	0.82	1.00							
P5	0.74	0.92	0.77	0.68	0.67	0.73	0.68	0.68	0.77	0.80	0.85	0.86	1.00						
A1	0.70	0.79	0.91	0.62	0.61	0.67	0.68	0.66	0.76	0.77	0.75	0.68	0.69	1.00					
A2	0.71	0.78	0.91	0.65	0.65	0.66	0.67	0.62	0.74	0.76	0.74	0.67	0.71	0.82	1.00				
A3	0.70	0.79	0.94	0.63	0.64	0.69	0.64	0.62	0.73	0.76	0.75	0.68	0.75	0.84	0.86	1.00			
A4	0.68	0.75	0.91	0.59	0.62	0.66	0.65	0.59	0.70	0.71	0.74	0.64	0.69	0.78	0.80	0.84	1.00		
A5	0.71	0.78	0.93	0.62	0.65	0.67	0.67	0.67	0.74	0.77	0.75	0.66	0.71	0.81	0.79	0.83	0.83	1.00	
A6	0.68	0.76	0.91	0.61	0.60	0.61	0.65	0.65	0.70	0.77	0.73	0.64	0.71	0.80	0.76	0.80	0.79	0.85	1.00

หมายเหตุ (1) L = ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

(2) L1 = การมีวิสัยทัศน์

(3) L2 = การมีความยืดหยุ่น

(4) L3 = การทำงานเป็นทีม

(5) L4 = การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

(6) L5 = การมีความคิดสร้างสรรค์

(7) P = สมรรถนะครู

(8) P1 = การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

(9) P2 = การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน

(10) P3 = การวัดและประเมินผล

(11) P4 = ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

(12) P5 = การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

(13) A = ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

(14) A1 = ความรู้ความจำ

(15) A2 = ความเข้าใจ

(16) A3 = การนำไปใช้

(17) A4 = ด้านการวิเคราะห์

(18) A5 = ด้านการประเมินค่า

(19) A6 = ด้านความคิดสร้างสรรค์

จากตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาแต่ละตัว พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะครู กับ การวัดและประเมินผล ($r = .95$) รองลงมาคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับ การมีความยืดหยุ่น ($r = .94$) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับ การทำงานเป็นทีม ($r = .94$) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = .94$) สมรรถนะครู กับ การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน ($r = .94$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ กับ การนำไปใช้ ($r = .94$) และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ กับ ด้านการประเมินค่า ($r = .93$) ส่วนตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ กับ ด้านการวิเคราะห์ ($r = .59$) และ การมีความคิดสร้างสรรค์ กับ ด้านการวิเคราะห์ ($r = .59$) เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ถึง สูงมาก คือ มีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .35 ถึง .95 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้ มีความสัมพันธ์กันพอที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทางต่อไปได้

3. การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

ดำเนินการทดสอบสมมติฐานที่ว่า "ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผ่านทางสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ" โดยมีค่าสถิติที่ใช้เป็นดัชนีแสดงความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ 1) ค่าไคสแควร์ (Chi-square: χ^2) ซึ่งเป็นค่าแสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในภาพรวม (Chi-square Goodness of Fit Test) 2) ค่าไคสแควร์สัมพัทธ์ (Relative Chi-square) ที่คำนวณจากค่าไคสแควร์หารด้วยค่าองศาความเป็นอิสระ (Chi-square / df) ซึ่งเป็นค่าแสดงระดับความสอดคล้อง 3) ดัชนีที่ใช้วัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสมบูรณ์ (Absolute Fit Index) ที่นิยมได้แก่ค่าสถิติที่แสดงความแปรปรวนและความแปรปรวนร่วมที่อธิบายได้ด้วยโมเดล ที่แสดงในรูปแบบของดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index: GFI) และค่า GFI ที่ปรับแก้ด้วยค่าองศาความเป็นอิสระ (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) 4) ดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนเชิงสัมพัทธ์ (Relative Fit Index) เป็นค่าที่แสดงว่าโมเดลของการวิจัยที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรตามทฤษฎีดีกว่าโมเดลที่ตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันเลย คือค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) 5) ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนในรูปความคลาดเคลื่อน คือ ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (Standard RMR: SRMR) และ 6) ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (Root Mean Square Error of Approximation Index: RMSEA) เป็นค่าดัชนีบอก ว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมากหรือไม่ นำค่าสถิติที่คำนวณได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์อ้างอิงตามหลักวิชาการ ถ้าค่าที่คำนวณได้เป็นไปตามเกณฑ์จึงจะแสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้ผลการวิเคราะห์จากโปรแกรมสำเร็จรูป ดังตารางที่ 5

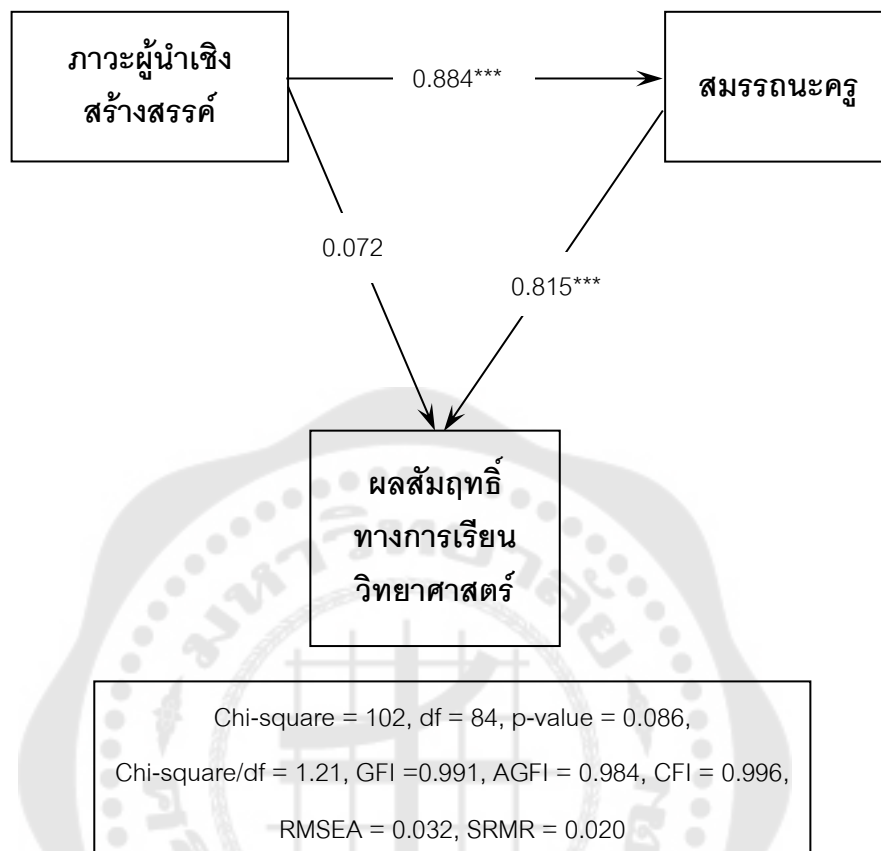
ตาราง 5 ค่าสถิติการวิเคราะห์อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติก่อนปรับ	ค่าสถิติหลังปรับ	ผลการพิจารณา
Chi-square	-	310	102	-
df	-	102	84	-
Chi-square / df	<2.00	3.039	1.210	ผ่านเกณฑ์
p	>.050	0.000	0.086	ผ่านเกณฑ์
GFI	>.900	0.973	0.991	ผ่านเกณฑ์

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ค่าสถิติก่อนปรับ	ค่าสถิติหลังปรับ	ผลการพิจารณา
AGFI	>.900	0.960	0.984	ผ่านเกณฑ์
CFI	>.900	0.954	0.996	ผ่านเกณฑ์
SRMR	<.050	0.025	0.032	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	<.050	0.098	0.020	ผ่านเกณฑ์

ที่มา: Byrne, 2001; Hair et al., 2010; Joreskog & Sorbom (1985)

จากตาราง 5 ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์หิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการหลังปรับโมเดลแล้ว พบว่า มีค่า Chi-square เท่ากับ 102 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 84 มีค่า Chi-square / df เท่ากับ 1.21 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ($\text{Chi-square} / df < 2$) และไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาจากดัชนีแสดงความสอดคล้องกลมกลืนอื่นๆ พบว่า หลังปรับโมเดลมีค่าต่างๆ เป็นไปตามเกณฑ์ คือ ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ .991 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .984 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .996 ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (SRMR) เท่ากับ .032 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .020 จึงสรุปได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานสามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการได้

ภาพประกอบ 2 โมเดลอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน ผ่านทางสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

จากภาพประกอบ 2 พบว่า เส้นทางอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุ กับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์หลังการปรับโมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรในโมเดลทั้งหมด 3 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวภายนอก (Exogenous variable) 1 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ส่วนตัวแปรภายใน (Endogenous variable) 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) สมรรถนะครู ซึ่งเป็นตัวแปรส่งผ่าน และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยตัวแปรทั้งหมดส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรตาม เมื่อนำมาเขียนอธิบายในรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรปัจจัยแต่ละตัว ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลในแต่ละตัวแปร จึงได้รายละเอียด ดังตารางที่ 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของอิทธิพลของตัวแปรในโมเดลอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

ตัวแปรตาม ตัวแปรต้น	สมรรถนะครู			ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE
ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์	0.884***	-	0.884***	0.072	0.721***	0.793***
สมรรถนะครู	-	-	-	0.815***	-	0.815***
R^2	0.783			0.774		

หมายเหตุ * หมายถึง $p < .05$, ** หมายถึง $p < .01$, *** หมายถึง $p < .001$

จากตาราง 6 พบว่าตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 77.40 ($R^2 = .774$) โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 2) สมรรถนะครู โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละตัวแปร ดังนี้

1) ตัวแปรสมรรถนะครู

อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ต่อตัวแปรสมรรถนะครู คือ ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\beta = .884$, $p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลให้สมรรถนะครูเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะครูได้ร้อยละ 78.30 ($R^2 = .783$)

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

อิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด คือ ตัวแปรสมรรถนะครู ($\beta = .815$, $p\text{-value} < .001$) รองลงมาคือ ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\beta = .793$, $p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่าทั้ง 2 ตัวแปรมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ดังนั้น เมื่อตัวแปรทั้ง 2 เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นในระดับที่แตกต่างกันตามค่าอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ พบว่า ตัวแปรสมรรถนะครูมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .815, p\text{-value} < .001$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะครูเป็น ปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกัน โดยตรง ส่วนตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .072, p\text{-value} > .05$) แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้ ส่งผลโดยตรงให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .721, p\text{-value} < .001$) ผ่านทางตัวแปรสมรรถนะ ครู แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันได้ โดยผ่านทางตัวแปรสมรรถนะครู ใน ลักษณะของตัวแปรส่งผ่านเท่านั้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมี สมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ และ 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมี สมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง สามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 70.50 มีอายุอยู่ระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 51.90 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 38.60 มีตำแหน่งในการทำงานอยู่ในระดับครูและครูชำนาญการในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 25.70 มีระยะเวลาในการทำงานในโรงเรียนการทำงานในโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในปีปัจจุบัน อยู่ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.10

1.2 ผลการตรวจสอบลักษณะการแจกแจงของตัวแปร

จากการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่ง ของตัวแปรทั้งหมด พบว่า ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การมีวิสัยทัศน์ ($M = 4.25$, $SD. = 0.830$) รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีม ($M = 4.23$, $SD. = 0.886$) และการมีความยืดหยุ่น ($M = 4.21$, $SD. = 0.906$) ตามลำดับ ตัวแปรสมรรถนะครู องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ($M = 4.38$, $SD. = 0.769$) รองลงมาคือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ($M = 4.36$, $SD. = 0.732$) และการสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน ($M = 4.28$, $SD. = 0.720$) ตามลำดับ ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการประเมินค่า ($M = 4.21$, $SD. = 0.806$) รองลงมา คือ ความความจำ

($M = 4.18$, $SD. = 0.760$) การนำไปใช้ ($M = 4.18$, $SD. = 0.788$) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ($M = 4.18$, $SD. = 0.830$) และด้านการวิเคราะห์ ($M = 4.13$, $SD. = 0.815$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาลักษณะของการแจกแจงปกติ (Normal distribution) จากค่าความเบ้ (Skewness) ซึ่งอยู่ระหว่าง - 1.19 ถึง - 0.37 ซึ่งไม่เกิน ± 3.00 ตามเกณฑ์ของ Kline (2016) และค่า z-values ของความโด่ง อยู่ระหว่าง - 0.17 ถึง 5.00 ซึ่งไม่เกิน ± 10.00 ตามเกณฑ์ของ Kline (2016) จึงถือว่าการแจกแจงของข้อมูลยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

1.3 ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ สมรรถนะครู กับการวัดและประเมินผล ($r = .95$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับการมีความยืดหยุ่น ($r = .94$) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับการทำงานเป็นทีม ($r = .94$) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($r = .94$) สมรรถนะครู กับการสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน ($r = .94$) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ กับการนำไปใช้ ($r = .94$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ กับการประเมินค่า ($r = .93$) ส่วนตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด คือ การมีวิสัยทัศน์ กับการวิเคราะห์ ($r = .59$) และการมีความคิดสร้างสรรค์ กับการวิเคราะห์ ($r = .59$) เมื่อพิจารณาค่าความสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดภาวะร่วมเส้นตรง พบว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันระดับปานกลาง ถึงสูงมาก คือ มีความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .35 ถึง .95 แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากตัวแปรชุดนี้ มีความสัมพันธ์กันพอที่จะนำไปวิเคราะห์เส้นทางต่อไปได้

1.4 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง

จากการศึกษา พบว่า มีค่า Chi-square เท่ากับ 102 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 84 มีค่า Chi-square / df เท่ากับ 1.21 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ($\text{Chi-square} / df < 2$) และไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาจากดัชนีแสดงความ สอดคล้องกลมกลืนอื่นๆ พบว่า หลังปรับโมเดลมีค่าต่างๆ เป็นไปตามเกณฑ์ คือ ค่าดัชนีวัดระดับความ กลมกลืน (GFI) เท่ากับ .991 ค่าดัชนีวัดความ สอดคล้องกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ .984 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ .996 ค่าดัชนีรากมาตรฐานของค่าเฉลี่ยกำลังสองของส่วนเหลือ (SRMR) เท่ากับ .032 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของส่วนเหลือมาตรฐาน (RMSEA) เท่ากับ .020 จึงสรุปได้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิง

ประจักษ์ แสดงว่าโมเดลตามสมมติฐานสามารถอธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการได้

เส้นทางอิทธิพลของตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุกับตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ หลังการปรับโมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรในโมเดล ทั้งหมด 3 ตัวแปร แบ่งเป็นตัวภายนอก (Exogenous variable) 1 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ส่วนตัวแปรภายใน (Endogenous variable) 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) สมรรถนะครู ซึ่งเป็นตัวแปรส่งผ่าน และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ซึ่งเป็นตัวแปรตาม โดยตัวแปรทั้งหมดส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรตาม ตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้ร้อยละ 77.40 ($R^2 = .774$) โดยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้รับอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมจากตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุทั้งหมด 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 2) สมรรถนะครู โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละตัวแปร ดังนี้

1) ตัวแปรสมรรถนะครู

อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) และอิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ต่อตัวแปร สมรรถนะครู คือ ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\beta = .884, p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลให้สมรรถนะครูเพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะครูได้ร้อยละ 78.30 ($R^2 = .783$)

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

อิทธิพลรวม (Total Effect: TE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์มากที่สุด คือ ตัวแปรสมรรถนะครู ($\beta = .815, p\text{-value} < .001$) รองลงมาคือ ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\beta = .793, p\text{-value} < .001$) แสดงให้เห็นว่าทั้ง 2 ตัวแปรมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ ดังนั้น เมื่อตัวแปรทั้ง 2 เพิ่มระดับขึ้นก็จะส่งผลให้ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นในระดับที่แตกต่างกันตามค่าอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

อิทธิพลทางตรง (Direct Effect: DE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ พบว่า ตัวแปรสมรรถนะครูมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .815, p\text{-value} < .001$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกัน

โดยตรง ส่วนตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .072, p\text{-value} > .05$) แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้ส่งผลโดยตรงให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect: IE) ต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .721, p\text{-value} < .001$) ผ่านทางตัวแปรสมรรถนะครู แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันได้ โดยผ่านทางตัวแปรสมรรถนะครู ในลักษณะของตัวแปรส่งผ่านเท่านั้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

2.1 ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการศึกษาพบว่า ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาองค์ประกอบที่มีความโดดเด่นมากที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์ แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษา ตามมาด้วย การทำงานเป็นทีม และความยืดหยุ่น ซึ่งสะท้อนถึงความสามารถของผู้บริหารในการปรับตัวและประสานงานกับทีมงานเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ อาจเป็นเพราะการมีวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติจริงและมีความชัดเจน

ซึ่งผู้บริหารที่มีการสร้างวิสัยทัศน์ให้ผู้ใต้บังคับได้เห็นภาพแห่งความสำเร็จ และมีความมุ่งมั่นพัฒนางานปฏิบัติงานต่อผู้ร่วมงานโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล นคร ชูสอนสาย (2565) ผู้บริหารที่มีความสามารถในการนำทีมของผู้บริหารจึงเป็นบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางขององค์กรและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ และมีทักษะการบริหารจัดการที่ดีจะช่วยให้บุคลากรมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวกับสถานการณ์ใหม่ๆ มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการทำงานร่วมกันซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลดีต่อสมรรถนะ และผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะสามารถสร้างและเผยแพร่วิสัยทัศน์ให้กับบุคลากรในองค์กรได้อย่างชัดเจน โดยผู้บริหารควรมีการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้ตามและสนับสนุนการพัฒนาให้แก่ละ

คนเติบโตในหน้าที่การงาน ทั้งยังต้องให้โอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่ท้าทายเพื่อสร้างคุณค่าให้กับบุคคลเหล่านั้น การสนับสนุนดังกล่าวมีส่วนสำคัญในการทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานเป็นทีม โดยการทำงานเป็นทีมนี้จะนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงานโดยรวม Robinson (2007 อ้างถึงในจิตติภูมิ เทพคำ, 2564) และมีความสอดคล้องกับ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 มีระดับการแสดงออกภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับ “มาก” ทุกรายการ โดยด้านการทำงานเป็นทีมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในสภาพ การปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัย การทำงานร่วมกันของบุคลากรหลายฝ่าย โดยให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมอยู่ในลำดับแรกๆ มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และพบปะสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานตามสมควร เพื่อสร้าง ความสนิทสนมคุ้นเคยและความเข้าใจที่ดีต่อกัน จึงเป็นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา และ สมาชิกทีมงานที่จะร่วมมือร่วมใจกันรักษาบรรยากาศที่ดีเช่นนี้ให้คงอยู่ตลอดไป เพื่อความสำเร็จ ในการบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในส่วนของสมรรถนะครู พบว่า จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงถึงความสำคัญของความซื่อสัตย์ในอาชีพครู รองลงมาคือ การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ซึ่งเน้นถึงความสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และการสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน ที่แสดงให้เห็นถึงการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่มีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพสูง ย่อมสะท้อนถึงความทุ่มเทในการพัฒนาตนเองและทักษะการสอน ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งผลให้เกิดการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง โดยครูที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอจะสามารถนำเทคนิคใหม่ๆ มาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นต่อการเติบโตในอนาคต ณิชกุล ชุ่มแก้ว (2556) สมรรถนะของครูเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์กระบวนการสอนที่ตอบสนองความต้องการของนักเรียน ครูที่มีความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมจะสามารถกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ เทคนิคและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จิตติสุดา แก้วหาญ, 2564) รวมไปถึงการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เกิดจากการสอนที่มีคุณภาพ นักเรียนจะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่

ด้านที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงที่สุดคือ การประเมินค่า ซึ่งแสดงถึงความสามารถของนักเรียนในการวิเคราะห์และประเมินข้อมูล ตามมาด้วย ความจำ, การนำไปใช้, ความคิดสร้างสรรค์ และการวิเคราะห์นอกจากนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนถือเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของกระบวนการเรียนรู้ โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมักจะสามารถในการจดจำข้อเท็จจริงและความเข้าใจแนวคิดหลักต่างๆ ตลอดจนสามารถนำทฤษฎีที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อนมากขึ้นได้ ดังนั้น การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่พัฒนานักเรียนในด้านความรู้เท่านั้น แต่ยังช่วยเสริมสร้างทักษะที่สำคัญสำหรับการเติบโตในอนาคต ครูที่มีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพและทุ่มเทในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและส่งผลดีต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระยะยาวซึ่งมีความสอดคล้องกับ ญัตติกติบัญญัติ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงจะส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะที่ดีขึ้นผ่านการสนับสนุนและยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการบริหารจัดการโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาของครูและนักเรียน ความสามารถในการสร้างสรรค์วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ทำให้ผู้บริหารสามารถชี้นำโรงเรียนไปในทิศทางที่ถูกต้อง การใช้ประสบการณ์และความรู้ของผู้บริหารในการส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จะช่วยให้ครูสามารถนำวิธีการสอนใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทำให้กระบวนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับ ญัตติกติบัญญัติ (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นในการทำงาน จะสามารถนำพาโรงเรียนให้ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดีและสร้างความสำเร็จในระยะยาว โดยเฉพาะในยุคที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกลายเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการและพัฒนาการศึกษา การสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังช่วยให้ครูมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้อย่างตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ดีขึ้น ครูที่มีสมรรถนะสูงจะสามารถใช้เทคนิคและสื่อการสอนที่ทันสมัยในการกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ยังมีบทบาทในการส่งเสริมให้

บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนทำงานร่วมกันอย่างเป็นทีม ซึ่งส่งผลให้การทำงานโดยรวมมีความสมดุลและประสิทธิภาพสูงขึ้น

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สมรรถนะครู และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ แสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงที่ชัดเจนและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกตัวแปรที่ศึกษา เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับสมรรถนะครู พบว่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ การทำงานเป็นทีมกับการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ การทำงานเป็นทีมกับการวัดและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับพิษณุ พิพรรธคุณและอานวยมีราคา (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก และ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของสมรรถนะครูกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ พบว่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนกับความรู้ ความจำ การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนกับด้านการประเมินค่า การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนกับด้านความคิดสร้างสรรค์ รองลงมา คือ การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนกับความรู้ความเข้าใจ การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนกับการนำไปใช้ และการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้กับความรู้ความจำ ซึ่งสอดคล้องกับ นิชกุล ชุ่มแก้ว (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า จากการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนา สมรรถนะ พบว่า ครูที่เข้าอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน เคียนซาพิทยาคม ครั้งนี้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม พบว่า ผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม ภายหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการ นิเทศติดตามผลโดยรวมและราย

ด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลเพราะเมื่อครูได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความรู้และทักษะจากการสนับสนุนของผู้นำ ครูจะมีความสามารถมากขึ้นในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน เมื่อครูมีสมรรถนะที่สูงขึ้น นักเรียนก็จะได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามไปด้วย การที่ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างตรงจุด ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุดคือ สมรรถนะครูกับการวัดและประเมินผล รองลงมาคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กับความยืดหยุ่นในการทำงาน ความสามารถในการทำงานเป็นทีม และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล นอกจากนี้ สมรรถนะครูยังสัมพันธ์กับการสอนและการบริหารจัดการชั้นเรียน ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ชัดเจน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์ที่มีความเชื่อมโยงกับการนำไปใช้และการประเมินค่า ตัวแปรคู่ที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุดคือ การมีวิสัยทัศน์กับการวิเคราะห้ และการมีความคิดสร้างสรรค์กับการวิเคราะห้ อย่างไรก็ตาม เมื่อนำค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ มาพิจารณาร่วมกัน พบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูงมาก โดยค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .35 ถึง .95 ซึ่งบ่งชี้ว่า ข้อมูลนี้เพียงพอสำหรับการนำไปวิเคราะห์เส้นทางต่อไป เมื่อนำค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ มาพิจารณาร่วมกัน พบว่าทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางถึงสูงมาก โดยค่าความสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .35 ถึง .95 ซึ่งอาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู ซึ่งการที่ผู้บริหารมีความสามารถในการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ส่งเสริมความยืดหยุ่น การทำงานเป็นทีม และการพัฒนาบุคลากรเชิงปัจเจกนั้น เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะของตนได้อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะที่ดีขึ้นนั้นไม่เพียงแต่ทำให้การสอนและการบริหารจัดการชั้นเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังส่งผลต่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างชัดเจน ครูที่มีสมรรถนะสูงจะมีความสามารถในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแม่นยำ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะในวิชาที่ต้องการประเมินผลอย่างละเอียด เช่น วิทยาศาสตร์ การที่ครูสามารถประเมินนักเรียนได้อย่างแม่นยำจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจเชิงลึกในเนื้อหาวิชาที่เรียน และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาทางวิชาการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

โดยเฉพาะในวิชาวิทยาศาสตร์ มีความเชื่อมโยงกับการวัดผลและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ครูที่สามารถจัดการชั้นเรียนและประเมินผลได้อย่างเหมาะสมจะสามารถส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นได้อย่างชัดเจน การวัดผลที่มีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนรู้ได้อย่างถ่องแท้ และสามารถนำความรู้นั้นไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ นอกจากนี้ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารยังมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูในหลายด้าน เช่น การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และจริยธรรมวิชาชีพ การที่ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และความยืดหยุ่นในการจัดการทำให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ครูที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะมีความสามารถในการสร้างสรรค์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในภาพรวม สมรรถนะของครูมีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ครูที่มีสมรรถนะสูงจะสามารถสอนและจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจและนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในวิชาที่ต้องการวัดผลและการประเมินอย่างต่อเนื่อง เช่น วิทยาศาสตร์ ครูที่มีสมรรถนะสูงจะช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้นอย่างชัดเจน (นงศันุช จันทรสัย, 2565; วัชรพงศ์ โนทะนะ, 2565) ในท้ายที่สุด การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาครูให้มีทักษะและสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ การบริหารหลักสูตรที่ดีและการวัดผลที่แม่นยำเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ของนักเรียน หนึ่งฤทัย แสงทอง (2562) และยังสอดคล้องกับ นคร ชูสอนสาย (2565) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1 พบว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เน้นการทำงานเป็นทีมและการมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ซึ่งเป็นสองปัจจัยหลักที่ส่งผลให้ครูและนักเรียนสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ การทำงานเป็นทีมได้รับการระบุว่ามีความสำคัญสูงสุดในกลุ่มคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารที่สามารถสร้างทีมงานที่แข็งแกร่งและมีความร่วมมือกัน จะสามารถส่งเสริมการทำงานของครูและนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น การทำงานเป็นทีมยังช่วยให้เกิดการแบ่งปันความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในยุคชีวิตวิถีใหม่ที่มีความรู้และทักษะใหม่ๆ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ วิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของผู้บริหารยังเป็นอีกปัจจัยที่ส่งเสริมการปรับตัวและความยืดหยุ่นของโรงเรียน ซึ่งช่วยให้ทั้งครูและนักเรียนมีแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจนและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และวีระเทพ พัดพรม (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนา

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้อำนวยการโรงเรียนในจังหวัด นครพนมมีความแตกต่างกันไปตามประสบการณ์และขนาดของโรงเรียน สิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงความ จำเป็นในการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการเฉพาะของแต่ละ โรงเรียน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเต็มที่

2.3 อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปร คั่นกลาง

จากการศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลให้สมรรถนะครูเพิ่มขึ้น หรือลดลงในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อธิบายความ แปรปรวนของตัวแปรสมรรถนะครูได้ร้อยละ 78.30 และสมรรถนะครูมีอิทธิพลทางตรงต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = .815, p\text{-value} < .001$) จะเห็นได้ว่าสมรรถนะครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น หรือลดลงในทิศทางเดียวกันโดยตรง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวแปรภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และ สมรรถนะครู มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยสมรรถนะครู อธิบายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ได้ถึงร้อยละ 77.40 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผล โดยตรงและมีนัยสำคัญต่อสมรรถนะครู ทำให้สมรรถนะครูเพิ่มขึ้นหรือลดลงตามการเปลี่ยนแปลง ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ สามารถส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยเฉพาะผ่านการพัฒนา สมรรถนะของครู หนึ่งในเหตุผลที่ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มีบทบาทสำคัญเช่นนี้ คือความสามารถ ของผู้นำในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาวิธีการสอนและการจัดการในชั้นเรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์จะสามารถกระตุ้นให้ครูมีแรงบันดาลใจใน การสอนมากขึ้น ทั้งยังทำให้ครูมีความสามารถในการสอนเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ไม่เพียงแต่ส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการ แต่ยังเน้นการพัฒนาศักยภาพของครูใน หลาย ๆ ด้าน ทั้งการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การคิดค้นและทดลองวิธีการสอนที่หลากหลาย สิ่งเหล่านี้เป็นการเพิ่มสมรรถนะของครูอย่างมี ประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพิษณุ พิพรรณคุณและอำนวยการมีราคา (2556) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

กับสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทุกด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และยังสอดคล้องกับ จินตนา แสนภูวา (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการปฏิบัติงานของครู โดยเน้นที่ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ การสนับสนุนจากผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ช่วยกระตุ้นให้ครูเกิดแรงบันดาลใจในการพัฒนาวิธีการสอนและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และสามารถส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนได้ จะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการปฏิบัติงานของครู ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญเช่นเดียวกับงานวิจัยณัฐพล ทองมูล (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานของครู โดยรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.88$) ในส่วนของตัวแปรสมรรถนะครูมีอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมรรถนะครูเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นหรือลดลงในทิศทางเดียวกันโดยตรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิชกุล ชุ่มแก้ว (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า จากการสังเกตพฤติกรรมของครูผู้เข้าร่วมการพัฒนา สมรรถนะ พบว่า ครูที่เข้าอบรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน เคียนซาพิทยาคม ครั้งนี้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และการติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม พบว่า ผลการพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม ภายหลังจากการอบรมเชิงปฏิบัติการการนิเทศติดตามผลโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการวัดและประเมินผลเพราะเมื่อครูได้รับการพัฒนาทั้งในด้านความรู้และทักษะจากการสนับสนุนของผู้นำ ครูจะมีความสามารถมากขึ้นในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน เมื่อครูมีสมรรถนะที่สูงขึ้น นักเรียนก็จะได้รับการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง

ขึ้นตามไปด้วย การที่ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างตรงจุด ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และสอดคล้องสอดคล้องตามมาส ศรีนอก(2557)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยสมรรถนะครูและทักษะชีวิตของนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยระดับสมรรถนะครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู การสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การศึกษาและการพัฒนาตนเองโดยการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ส่งผลทางบวกต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการพัฒนาตนเองส่งผลทางลบต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กาญจนา ฮวดศรี (2566) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งการสนับสนุนจากนโยบายองค์กร งบประมาณ และการบริหารจัดการที่เหมาะสม กระบวนการพัฒนาครูเริ่มต้นจากการวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผน และการดำเนินการพัฒนา รวมถึงการประเมินผลอย่างรอบคอบ ซึ่งรูปแบบการพัฒนานี้ได้รับการออกแบบเพื่อให้ครูได้รับการฝึกอบรม การสนับสนุนจากพี่เลี้ยง และการเรียนรู้ในสถานที่ทำงานจริง ผลการศึกษาพบว่าแนวทางเหล่านี้ช่วยให้ครูสามารถพัฒนาทักษะและความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเพิ่มศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ความสำคัญของการสนับสนุนจากผู้นำและกระบวนการพัฒนาสมรรถนะครูที่ชัดเจนและเป็นระบบ การที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะช่วยส่งเสริมให้ครูมีทักษะที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะอย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมและการเรียนรู้ในสถานที่ทำงาน การสนับสนุนเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครู แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา แต่ขณะที่ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ส่งผลโดยอ้อมผ่านสมรรถนะครู แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยผ่านสมรรถนะครู ในท้ายที่สุด ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาสมรรถนะครูและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ความสามารถของผู้นำในการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของครู ไม่เพียงแค่สร้างประโยชน์ให้กับครู แต่ยังส่งผลโดยตรงต่อนักเรียนและสังคมการเรียนรู้โดยรวม

ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

3.1.1 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะของครู ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

3.1.2 สำหรับครู ควรเน้นการพัฒนาตนเองทั้งในด้านจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.3 สำหรับนักเรียน การเสริมสร้างทักษะการประเมินค่า ความจำ และการนำความรู้ไปใช้ ควรได้รับการสนับสนุนจากครูผ่านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติและการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น การสนับสนุนจากครอบครัว บริบทของโรงเรียน หรือการใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน เพื่อให้การวิจัยครอบคลุมมากขึ้นและได้ข้อมูลที่หลากหลาย

3.2.2 ควรพิจารณาถึงการวิจัยในระดับที่กว้างขึ้น เช่น การศึกษาในกลุ่มโรงเรียนหลายจังหวัดหรือภูมิภาค เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลและแนวทางการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในบริบทที่แตกต่างกัน

3.2.3 การวิจัยในอนาคตควรเน้นการใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เพื่อเจาะลึกถึงประสบการณ์และความคิดเห็นของครู ผู้บริหาร และนักเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง

3.2.4 ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในสภาพแวดล้อมที่มีความแตกต่าง เช่น ในโรงเรียนขนาดเล็กหรือใหญ่ หรือโรงเรียนที่มีบริบททางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่าง เพื่อดูว่าภาวะผู้นำแบบเดียวกันจะส่งผลแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละสถานการณ์

บรรณานุกรม

Basadur, M. (2004). Leading others to think innovatively together: Creative leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*, 15(1), 103-121.

Chen, H. H., and Yuan, Y. H. (2021). The study of the relationships of teacher's creative teaching, imagination, and principal's visionary leadership. *Sage Open*, 11(3).

Omar, M. K., Zahar, F. N., and Rashid, A. M. (2020). Knowledge, skills, and attitudes as predictors in determining teachers' competency in Malaysian TVET institutions. *Universal Journal of Educational Research*, 8(3).

Schott, C., v., Roekel, H., and Tummers, L. G. (2020). Teacher leadership: A systematic review, methodological quality assessment and conceptual framework. *Educational Research Review*, 31.

Suyudi, M., Rahmatullah, A. S., Rachmawati, Y., และ Hariyati, N. (2022). The Effect of Instructional Leadership and Creative Teaching on Student Actualization: Student Satisfaction as a Mediator Variable. *International Journal of Instruction*, 15(1).

Zhang, Q., Siribanpitak, P., and Charoenkul, N. (2020). Creative leadership strategies for primary school principals to promote teachers' creativity in Guangxi, China. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 41(2).

กชพร มั่งประเสริฐ. (2565). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูยุค Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี. *มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 7(1).

กรรฐภัฏ ศรีมา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนวิถีพุทธในยุคไทยแลนด์ 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 จังหวัดอุทัยธานี. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

กาญจนา ฮวดศรี. (2566). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์การศึกษาพิเศษสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. มหาวิทยาลัยนเรศวร. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต).

กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์, จักรกฤษณ์ โพดาพล, และ วิสัยพรรณ เสรีวัฒน์. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: สิ่งที่ต้องทำสำหรับทุกคนในอนาคต: ขอนแก่น : คลังนานา.

เกรียงไกร นามทองใบ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3. มหาวิทยาลัย

- มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- แก้วมณี ปัทมะ. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- จรุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ (พิมพ์ครั้งที่ 2). สงขลา: ชานเมืองการพิมพ์.
- จามจุรี ภูมิ. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์เป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เรื่องแรงและการเคลื่อนที่ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมวิธีราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์).
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. มหาวิทยาลัยพะเยา. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- จิตติภูมิ เทพคำ. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. มหาวิทยาลัยพะเยา. (ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- จินตนา แสนภูวา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากลนคร เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- จิราพร ชันธิมา. (2565). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าก้อ จังหวัดเชียงราย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- จีราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2545). การวิจัยเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เมธีทิป.
- เชรินทร์ แสงสุข. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหาร

- การศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- ญวรท สุทัตษา. (2565). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง แสงและสิ่งมีชีวิต ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จากการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษา (STEM Education). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต).
- ณัฐ ช่างงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ณภัค ยติกุลเกียร. (2564). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต).
- ณัฐกิตติ บุญเก่ง. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ณิชากร ชุ่มแก้ว. (2565). การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนเคียนซาพิทยาคม อำเภอเคียนซา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ทวีสันต์ วิชัยวงษ์. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต).
- ทิพย์วรรณ สุขใจรุ่งวัฒนา. (2557). การพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายในการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ สำหรับผู้อำนวยการนิสิต/นักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2557-2566). มหาวิทยาลัยศิลปากร. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).
- ธงไชย ภูถนนวนอก. (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. (การศึกษามหาบัณฑิต).
- <http://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/5369>
- ธนกฤต อึ้งน้อย. (2563). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดโรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้. มหาวิทยาลัยนเรศวร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต).

- ธวัชชัย หอมยามเย็น. (2548). การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานองคาย เขต 2. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (รายงานการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์).
- ธัญชนก ทาระเนตร. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษาที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่องเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. มหาวิทยาลัยนเรศวร, 4(24).
- ธิติสุดา แก้วหาญ, และ ทนงค์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย *Journal of Modern Learning Development*, 6(4).
- นคร ชูสอนสาย. (2565a). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลแม่่นาวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3. มหาวิทยาลัยพะเยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- นคร ชูสอนสาย. (2565b). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคชีวิตวิถีใหม่ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานครเขต 1. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- นงค์นุช จันทรสัย. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลแม่่นาวาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3. มหาวิทยาลัยพะเยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- นภัสวรรณ ศรีทองเมือง. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับผังกราฟิกที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดสุคันธาราม (สุคันธวิทยาการ) จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- นราภรณ์ ฮ่อรินทร์. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และจิตอาสาของผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- นรี ทองจิตต์. (2566). ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดสะเต็มศึกษา วิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องไฟฟ้า ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการออกแบบทางวิศวกรรมศาสตร์ ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต).

นฤมล คล้ายริน. (2564). การพัฒนารูปแบบเพื่อพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
สำหรับครูโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี. *HRD
JOURNAL*, 12(2), 58-74.

นันท์ินี นักดนตรี. (2565). การพัฒนาสมรรถนะครูยุคใหม่สำหรับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 โรงเรียน
มัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร. . มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (รายงานการ
วิจัยทุนอุดหนุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. กรุงเทพฯ).

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุณรดา ทรงบุญศาสตร์. (2559). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).

เบญจรัตน์ พิษพันธุ์. (2563). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (7E) ร่วมกับเทคนิค
STAD ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการให้เหตุผลเชิงวิทยาศาสตร์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ปณิกา ยิ้มพงษ์. (2563). การศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบ ทำนาย สังเกต อธิบาย (POE) ร่วมกับ
เทคนิคการใช้คำถามที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ และความสามารถในการ
คิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
(ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

ประสิทธิ์ สด้า. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
กับสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายร่วมโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุ
ศาสตรมหาบัณฑิต).

ปริญนันต์ นวลจันทร์. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบจำลองเป็นฐาน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรม
หาบัณฑิต).

ปาริวัน รัตนทองคง. (2560). ภาวะผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปาริชาติ ปานศรี. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้วิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดพระประโทณเจดีย์ จังหวัดนครปฐม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- พรทิพย์ สังเกต. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการ และเจตคติต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด สะเต็มศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- พัชรภรณ์ ลัมพิน. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้บริหาร โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- พิภพ ก้านกำ. (2558). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อห้องเรียน คุณภาพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, และ พเยาว์ ยินดีสุข. (2550). ทักษะ 5C เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ: กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ม. (2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิดวิธีและเทคนิคการ สอน1: กรุงเทพฯ:บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พ.ว.) จำกัด.
- พิษณุ พิพรรณคุณ, และ อำนวย มีราคา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 การ บริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น, 5(3).
- ภคินี ศรีสุไชย. (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ภรณ์ทิพย์ บั่นก้อง. (2559). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓ มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต).
- มะนาพี อินนุญชี. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).

- รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต).
- รุ่งนภา วิจิตรวงศ์. (2551). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาจะเข้เทรา เขต 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ละอองดาว เชาว์ชอบ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียน
สมรรถนะสูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. มหาวิทยาลัย
ราชภัฏนครปฐม. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ลลันพัฒน์ ไมตรีแพน. (2564). โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดเรียนรู้ตามแนวทางสะ
เต็มศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- วนิชชัย แสงหม่น. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหารโดยใช้
โรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว.
มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- วัชรพงศ์ โนทะนะ. (2565). การพัฒนารูปแบบเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์ เชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพตามทฤษฎีสร้างสรรคความรู้ผ่านชิ้นงานร่วมกับ
แนวคิดการเสริมต่อความรู้. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
ดุษฎีบัณฑิต).
- วิชาญ ไทยแท้, และ ภาณุมาศ จินารัตน์. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และ
สมรรถนะครูที่ส่งผลต่อผลลัพธ์เด็กปฐมวัย. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหาร
การศึกษาแห่งประเทศไทย, 3(3), 21-28.
- วีระเทพ พัดพรม. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ
ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2.
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).
- ศรารักษ์ เกลือณสิน. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคการเสริมต่อ
การเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการสร้าง

คำอธิบายเชิงวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวรราชาทินัดดามาตุ วิทยา จังหวัดปทุมธานี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).

ศักดิ์นรินทร์ นิลรัตน์ศิริกุล. (2563). การพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก : กรณี ศึกษาศหวิทยาเขตสตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). ผลการประเมิน PISA วิทยาศาสตร์ การอ่าน และคณิตศาสตร์ ความเป็นเลิศและความเท่าเทียมทางการศึกษา. In.

สร้อยญา เกิดแก้ว. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษากับการบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัด ส ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. ฉะเชิงเทรา. (วิทยานิพนธ์ ค.ม.).

สุกัญญา สายลวด. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร และพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. มหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. (ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต).

สุจิตราลักษณ์ เสาวกุล. (2563). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามการรับรู้ของครู. วารสาร วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย, 12(4), 17-25.

สุทธิณี สุขคร. (2564). โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามวัฏจักร 4 MAT สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).

สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมี ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภาพร ภูสมที. (2559). การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จังหวัดจันทบุรี.

หทัยกานต์ เลขานุกิจ. (2563). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยบูรพา. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).

- หนึ่งฤทัย แสงทอง. (2562). ผลการจัดการเรียนรู้แบบ *Model-Obsecryo-Relox-Explain* (MORE)ร่วมกับผังกราฟิก ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มหาวิทยาลัยทักษิณ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- อภิญา โยธายุทธ. (2564). โปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต).
- อรพรรณ เทียนคันฉัตร. (2560). ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต).

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

ผศ.ดร.สุภาวดี ลามเจริญ

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผศ.ดร. สายัณห์ ต่ายหลี่

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนสิริรัตนาร

ดร.มนิศา ศุภกิจ โคลเยส

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนนานาชาติติเคไอเอส เรนูด พาร์ค

ดร.สุรัตน์ แทนประเสริฐกุล

ผู้อำนวยการโรงเรียนฝ่ายมัธยมศึกษา

โรงเรียนद्रฤณสิกขาลัย

นายทองคำ นาสมตริก

ศึกษานิเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษามหาสารคาม เขต 1

ภาคผนวก ข

ผลการประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

ผลการประเมินค่าดัชนีวัดความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย (IOC)

อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	
			1	2	3	4	5			
การมีวิสัยทัศน์										
ผู้บริหารสามารถมองถึงภาพอนาคตว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี นำเชื่อถือเพื่อน้องค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง เปิดรับสิ่งใหม่ มีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านหลักสูตร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา สนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการสร้างและกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อความพร้อมและมีความสามารถต่อการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน	1	ผู้บริหารสามารถมองถึงภาพอนาคตว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	2	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทสถานศึกษาเพื่อกำหนดภาพในอนาคตที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเปิดรับสิ่งใหม่ๆ	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้	
	3	ผู้บริหารสถานศึกษกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	4	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการพัฒนาสถานศึกษาในด้านหลักสูตร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายจัดการสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
	6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบุนิสัยทัศน์ ที่มีจุดเน้น (อัตลักษณ์) ที่มุ่งสู่ คุณภาพ ผู้เรียนเป็นสำคัญ และ สอดคล้องกับนโยบายของ เขต พื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว									
ความสามารถของ บุคคลในการคิด วิเคราะห์ และ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่าง หลากหลายมิติ เข้ากับทุก สถานการณ์ และบริบทที่ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มี ความยืดหยุ่นและปรับตัวเข้ากับ สถานการณ์ที่แตกต่าง เปิดกว้าง รับความคิดใหม่ๆ อย่างอิสระ และสร้างบรรยากาศที่ดีในการ ทำงาน มีความสามารถในการ แก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วย วิธีการที่หลากหลาย รับฟังความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ แตกต่างของผู้ได้บังคับบัญชา ปรับเปลี่ยนความคิดแผนงานได้ ตลอดเวลาโดยไม่ยึดติดกับ กฎเกณฑ์คอยอำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือใน การปฏิบัติงานส่งเสริมให้ บุคลากรผู้ได้บังคับบัญชา หา วิธีการใหม่มาใช้ในการ ปฏิบัติงานมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบและมอบหมาย อำนาจแก่ผู้ได้บังคับบัญชาที่ สอดคล้องกับกฎระเบียบ ทางราชการ	1	ผู้บริหารมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่ เกิดขึ้นอย่างหลากหลายมิติ เข้า กับทุกสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง อยู่ตลอดเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความ ยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวตาม สถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาส และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่แตกต่างของ ผู้ได้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นที่ เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้าง บรรยากาศที่ดีในการทำงานอยู่ เสมอ	+1	+1	0	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็น กันเองและคอยอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและ ส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาคิดหา วิธีการใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การทำงานเป็นทีม									
ความสามารถในการ นำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่าง ได้อย่างหนึ่งร่วมกัน และต้องมี	1	ผู้บริหารสถานศึกษามี ความสามารถในการนำบุคคลเข้า มาปฏิบัติงานอย่างได้อย่างหนึ่ง ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีการประสานการทำงานร่วมกัน เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย และสร้างผลงานที่มีคุณภาพได้	2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นระบบและชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในทีมงานว่าสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจครูในการตัดสินใจภายใต้กรอบงานที่ได้รับมอบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล									
พฤติกรรมของผู้นำที่แสดงถึงการเอาใจใส่ ดูแล และเข้าใจความแตกต่างของผู้ตามแต่ละคน คอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุน และให้โอกาสผู้ตามได้เติบโตอย่างเหมาะสม เป็นหลักการสำคัญที่ผู้นำควรยึดถือในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนา	1	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงถึงการเอาใจใส่ ดูแลและคอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารสถานศึกษาทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้ใต้บังคับบัญชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
ศักยภาพของผู้ตาม ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานและบรรลุเป้าหมายขององค์กร	5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การมีความคิดสร้างสรรค์									
ความสามารถในการวางแผนงาน คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และพัฒนาผลิตภัณฑ์นวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงาน มีวิธีการคิดได้หลายทิศทางและหลุดออกจากกรอบเดิม ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด มองตนเองและคนรอบข้างในแง่ดี มีความคิดเชิงบวก สามารถตัดสินใจได้ และมองเห็นความเชื่อมโยงกันของวัตรรอบตัว ทำให้สามารถแก้ปัญหาที่ยากที่พบเจอในชีวิตประจำวันให้หมดไป	1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานและมีวิธีการคิดที่หลากหลายทิศทาง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองและมีวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่เป็นด้านบวก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และคิดนอกกรอบในการทำงานให้เกิดความสำเร็จในงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายโดยอาศัยการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครู

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความามองค์ประกอบสมรรถนะครู	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้									
ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการศึกษา ครอบคลุมกระบวนการตั้งเป้าหมาย การกำหนดจุดมุ่งหมาย การออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบูรณาการอย่างสอดคล้องและเชื่อมโยงกัน นำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม มีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย และใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ นำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาเครือข่าย การเรียนรู้ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ได้อย่าง หลากหลาย	1	ครูสามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ครูมีการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครูสามารถนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครูสามารถจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครูสามารถนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูสามารถใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน									
การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้	1	ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความองค์ประกอบสมรรถนะครู	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนสนใจใฝ่รู้ โดยการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนสามารถนำประมวลรายวิชามาจัดทำแผนการเรียนรู้ รายภาค และตลอดภาคการศึกษาและสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รวมไปถึงการเลือกใช้ สร้างสื่อและมีการพัฒนาสื่อ อุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนรวมไปถึงภาพการจัดบรรยากาศการเรียนรู้การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาในการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข	2	ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครูมีการสร้างสื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมและมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครูมีการจัดจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นอย่างถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ครูกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชาโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	8	ครูสามารถส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การวัดและประเมินผล									
การวัดและประเมินผล เป็น กำหนดแนวทางการประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ในงานที่รับผิดชอบ พัฒนาทักษะ การติดตาม	1	ครูสามารถวัดและประเมินผลพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นวัดทักษะการพูด การสนทนา และการคิดวิเคราะห์ มากกว่าแค่การเขียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความองค์ประกอบสมรรถนะครู	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
ประเมินผลการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา โดยเน้นวัดทักษะการพูด การสนทนา และการคิด วิเคราะห์ มากกว่าแค่การเขียน ผู้สอนต้องออกแบบเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน เนื้อหา และ สอดคล้องกับจุดประสงค์ นำผลการวัดและประเมินผลไปพัฒนา ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ผู้สอน ต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลการ ประเมินอย่างเป็นระบบ นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การทดสอบ และประเมินผล ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง	2	ครูสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดและ ประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพ ตามหลักการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับทุกมาตรฐานและ ตัวชี้วัด พร้อมทั้ง จัดเก็บเครื่องมือ อย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เก็บ รวบรวมข้อมูล สรุปผลการ ประเมินอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครูสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จาก การวัดมาพิจารณาเพื่อประเมิน เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของ นักเรียนได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครูสามารถนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู ไปยังผู้เรียนด้วยเทคนิคที่ หลากหลาย	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ									
การประพฤติปฏิบัติ ตนถูกต้องตามหลักจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู เปรียบเสมือนรากฐานสำคัญที่ หล่อหลอมครูผู้เปี่ยมด้วยวินัย และความรับผิดชอบ ยึดมั่น ปฏิบัติตนถูกต้องหลักกฎหมาย คุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพสม่ำเสมอ นำหลักครอง ตน ครองคน ครองงาน มาใช้ในการ ปฏิบัติงานที่ รับผิดชอบ ได้แก่ ประพฤติปฏิบัติตน รักษา	1	ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลัก คุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพกฎหมายสอดคล้องกับ ค่านิยมหรือวัฒนธรรมที่ดีของ สังคม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ครูมีความรัก ความศรัทธาและมี ความรับผิดชอบในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครูมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อ ผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและ ผู้รับบริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความถามองค์ประกอบสมรรถนะครู	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
วินัยศรัทธาในการประกอบวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่น ส่งเสริม และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสร้างเครือข่ายทางวิชาชีพ พัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพส่งเสริมให้เกิดสังคมที่มีคุณภาพ ช่วยให้นักเรียนได้รับการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ	4	ครูได้รับการสนับสนุน และเข้าร่วม กิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครูปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดี ขององค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูเป็นผู้เสียสละ อุทิศตนเพื่อ ประโยชน์ต่อวิชาชีพและเป็น สมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	7	ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเองทางวิชาชีพและปฏิบัติงาน ในหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ โดยมุ่งประโยชน์ของผู้เรียน สถานศึกษาและส่วนรวมเป็นหลัก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ									
กระบวนการต่อเนื่องที่บุคคลมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง เรียนรู้สิ่งใหม่ ฝึกฝนทักษะ และพัฒนาความรู้ความสามารถมีแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพของทั้งบุคคลและองค์กร เป็นสิ่งสำคัญสำหรับบุคคลทุกอาชีพ ช่วยให้ผู้พัฒนาศักยภาพ บรรลุเป้าหมายในวิชาชีพ และส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร	1	ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มุ่งมั่นและแสวงหาโอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนางานและพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	ครูสามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	ครูสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่ผู้อื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	ครูสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	6	ครูดำเนินการรวบรวม สังเคราะห์ ข้อมูลความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่และปรับปรุงให้ทันสมัย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความองค์ประกอบสมรรถนะครู	คะแนน					ค่า IOC	แปลผล
			ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ						
			1	2	3	4	5		
	7	ครูมีความสามารถและทักษะในด้านการเรียนการสอนที่สร้างสรรค์ การเรียนรู้ สมกับเป็นบุคลากร ในวิชาชีพชั้นสูง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	
			1	2	3	4	5			
ด้านความรู้ ความจำ										
ความสามารถในการที่ จดจำเกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับไป แล้ว อันได้แก่ ความเข้าใจใน ข้อเท็จจริง แนวคิดหลักและ ทฤษฎีสำคัญ ที่ทำให้เกิดความรู้ พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ด้าน ความรู้ทางเนื้อหา ความรู้ทาง ทักษะ กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ การสังเกต การ จำแนก และสามารถถ่ายทอด ออกมาโดยการพูด เขียน หรือ กิริยาท่าทาง และสามารถนำ ข้อมูลจากความทรงจำมาใช้ได้ โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน	1	นักเรียนสามารถจดจำ ความรู้ ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ซึ่งใช้อธิบายและ พยากรณ์เหตุการณ์ต่างๆ เป็น แนวคิดหลักที่ใช้อธิบายได้อย่าง กว้างขวางได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	2	นักเรียนมีความรอบรู้ในหลักการ ทฤษฎี ข้อเท็จจริง เนื้อหาหรือ แนวคิดหลักในวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้	
	3	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเบื้องต้น ทางวิทยาศาสตร์ที่เกิดจากการ สังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติและ สิ่งต่างๆโดยตรง	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	4	นักเรียนมีความรู้ในด้านทักษะ กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่น การปฏิบัติการทดลองหรือการทำ โครงการร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	5	นักเรียนมีความรู้ในการระบุ วิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	
			1	2	3	4	5			
ด้านความเข้าใจ										
สามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ให้ผู้เรียนเข้าใจในเรื่องที่เรียนรู้ ทั้งด้านความหมายความสัมพันธ์ และความรู้ที่เป็นโครงข่ายระหว่างแนวคิด ทั้งหมดที่เรียน การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้ โดยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมหรือใช้ความสามารถในการอธิบาย บรรยาย แปลความหมาย ขยายความ สรุปอ้างอิงจากข้อมูล (Data) ที่ผ่านการประมวลเป็นสารสนเทศ (Information) แล้ว เช่น กราฟ แผนภูมิ ตาราง โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน	1	นักเรียนมีความเข้าใจข้อเท็จจริงวิธีการ กฎเกณฑ์ หลักการและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์	+1	+1	+1	+1	0	0.8	ใช้ได้	
	2	นักเรียนมีความเข้าใจในการสื่อสารความรู้หรือแนวคิดหลักทางวิทยาศาสตร์หรือความคิดเห็นแสดงออกด้วยการอธิบายหรือเขียนสรุปเรื่องราวการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	3	นักเรียนเข้าใจขอบเขตของธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์ และข้อจำกัดในการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	4	นักเรียนเข้าใจแนวคิดหลักของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับ ความสัมพันธ์ระหว่างอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	5	นักเรียนสามารถลงความคิดเห็นจากความรู้หรือประสบการณ์เดิมเพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยข้อมูล หรือสารสนเทศที่เคยเก็บรวบรวมไว้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
ด้านการประยุกต์ใช้										
สามารถการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในการหาคำตอบและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้ โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการนำเอาข้อเท็จจริง (Fact) ความคิด (Idea) หลักการ	1	นักเรียนมีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	2	นักเรียนสามารถใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
(Principle) กฎ (Law) วิธีการหรือสูตรต่างๆ มาใช้ในการตอบคำถามหรือแก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน	3	นักเรียนสามารถนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาปรับใช้ในการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลายเหมาะสมกับระดับชั้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	นักเรียนมีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมการดำรงชีวิตและ ตระหนักในความสัมพันธ์ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการวิเคราะห์									
สามารถในการเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณและลึกซึ้ง โดยวิเคราะห์ข้อมูลที่มีอยู่เพื่อให้ได้ข้อสรุปและหลักการที่สามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ ได้วิเคราะห์ข้อสรุป ข้ออ้างอิง หรือหลักการต่าง ๆ เพื่อหาหลักฐานที่สนับสนุนหรือปฏิเสธข้อความนั้นการประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ทำได้โดยให้ผู้เรียนใช้ความสามารถในการแยกแยะเรื่องราวให้กระจายออกเป็นส่วนย่อย ๆ จนกระทั่งมองเห็นความสัมพันธ์และความสัมพันธ์และหลักการของเรื่องนั้นมาตอบคำถาม โดยวัดจากการรับรู้ของครูผู้สอน	1	นักเรียนเข้าใจปัญหา วิเคราะห์และเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	นักเรียนสามารถออกแบบการทดลองที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามในวิชาวิทยาศาสตร์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	นักเรียนสามารถวิเคราะห์และประเมินความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตรวจสอบ จากพยานหลักฐานโดยใช้ความรู้และหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการแปลความหมายข้อมูล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	นักเรียนสามารถสรุปข้อมูลข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์โดยสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่จริงและผ่านการตรวจสอบที่ถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	นักเรียนสามารถการจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ หรือการเรียงลำดับ วัตถุ หรือ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
			1	2	3	4	5		
		เหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ โดยใช้ความเหมือนกันหรือ ความ แตกต่างกัน มาเป็นเกณฑ์ในการ จำแนกวัตถุ เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ออกจากกัน							
ด้านการประเมินค่า									
ความสามารถใน การเรียนรู้ในระดับที่ผู้เรียนต้อง ใช้การตัดสินใจคุณค่า โดยต้องมี การตั้งเกณฑ์ในการประเมินและ แสดงความเห็นในเรื่องนั้น ๆ ได้ การประเมินการเรียนรู้ระดับนี้ ทำได้โดยให้ผู้เรียนใช้ ความสามารถในการวินิจฉัยหรือ ตัดสินโดยใช้เหตุผลมาตอบ คำถาม โดยวัดจากการรับรู้ของ ครูผู้สอน	1	นักเรียนสามารถเลือกใช้วิธีการ ทางวิทยาศาสตร์ในการตรวจสอบ สมมติฐานที่เป็นไปได้หลาย แนวทางตัดสินใจเลือกตรวจสอบ สมมติฐานที่เป็นไปได้	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2	นักเรียนตระหนักในคุณค่าของ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีในการดำรงชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3	นักเรียนเข้าใจผลกระทบทั้งด้าน บวกและด้านลบของการพัฒนา ทางวิทยาศาสตร์ต่อสิ่งแวดล้อม และต่อบริบทอื่นๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	4	นักเรียนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ ต่อสังคมและการ ดำรงชีวิต	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	5	นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ ระหว่างวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น ในการ วิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจ เพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึง ผลกระทบต่อชีวิตสังคมและ สิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

นิยามเชิงปฏิบัติการ	ข้อ	ข้อความผลลัพธ์ทางการเรียน วิทยาศาสตร์	คะแนน ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล	
			1	2	3	4	5			
ด้านความคิดสร้างสรรค์										
เป็นความสามารถของ สติปัญญาในการสร้างสิ่งใหม่ จากสิ่งที่เคยเรียนรู้หรือสิ่งที่พบ เห็น ในบริบทต่างๆ ผู้เรียน สามารถคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ทำนายสถานการณ์ในอนาคต คิดวิธีแก้ปัญหา ผู้เรียนใช้ ความสามารถในการสร้างสรรค์ จะต้องสามารถสร้างสรรค์งาน แผนงาน ผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงาน ที่แปลกใหม่หรือมีการผสมผสาน ส่วนย่อยเข้าเป็นเรื่องราว เดียวกันได้ รวมไปถึงการ ปรับปรุงของเก่าให้ดีขึ้นและมี คุณภาพสูง โดยวัดจากการรับรู้ ของครูผู้สอน	1	นักเรียนมีความสามารถในการ สร้างสรรค์งาน แผนงาน ผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่แปลกใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	2	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ทางวิทยาศาสตร์และ ทรัพยากรเพื่อออกแบบและสร้าง ผลงานสำหรับการแก้ปัญหาใน ชีวิตประจำวันหรือการประกอบ อาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	3	นักเรียนสามารถใช้กระบวนการ ออกแบบ เชิงวิศวกรรม รวมทั้ง เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และ เครื่องมือได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมปลอดภัยรวมทั้ง คำนึงถึงทรัพย์สินทางปัญญา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	
	4	นักเรียนสามารถเชื่อมโยง หลักการในเรื่องที่เรียนมา ประยุกต์ใช้งานให้เกิดประโยชน์ ในชีวิตประจำวันได้	+1	0	+1	+1	+1	0.8	ใช้ได้	
	5	นักเรียนเป็นผู้ที่มีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และ ค่านิยมในการใช้ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้	

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ครูวิทยาศาสตร์ในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ
3. แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้มีจำนวน 4 ตอน ดังนี้
  - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
  - ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู
  - ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ผลในภาพรวมเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยเป็นรายบุคคล จึงไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามหรือสถานศึกษาที่ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดอยู่แต่ประการใด

โปรดให้ข้อมูลตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ข้อมูลที่ได้รับจากท่าน จักเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในเชิงวิชาการและการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์และความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวพันธุ์ชฎา พรทวีชัยเขตต์

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน ตามข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 30 ปี

☐ 30 – 39 ปี

☐ 40 – 49 ปี

☐ อายุ 50 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ระดับตำแหน่งการทำงาน

☐ ครูผู้ช่วย

☐ ครู

☐ ครูชำนาญการ

☐ ครูชำนาญการพิเศษ

☐ ครูเชี่ยวชาญ

☐ ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

5. ระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษา

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ 5 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี

☐ มากกว่า 15 ปีขึ้นไป

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสมุทรปราการ**

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ทีละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

5	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
การมีวิสัยทัศน์						
1	ผู้บริหารสามารถมองถึงภาพอนาคตว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่ทิศทางการเปลี่ยนแปลงที่ดี					
2	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทสถานศึกษาเพื่อกำหนดภาพในอนาคตที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงเพื่อเปิดรับสิ่งใหม่ๆ					
3	ผู้บริหารสถานศึกษกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีแรงบันดาลใจ ในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา อย่างเต็มความรู้ความสามารถ					
4	ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย ทิศทาง และการพัฒนาสถานศึกษาในด้านหลักสูตร สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนาผู้เรียน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายจัดการสถานศึกษา					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระบวิสัยทัศน์ที่มีจุดเน้น (อัตลักษณ์) ที่มุ่งสู่คุณภาพ ผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับนโยบายของ เขตพื้นที่การศึกษา					
การมีความยืดหยุ่นและปรับตัว						
7	ผู้บริหารมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างหลากหลายมิติ เข้ากับทุกสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากเดิม					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่แตกต่างของผู้ได้บังคับบัญชา และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง					
10	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานอยู่เสมอ					
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกันเองและคอยอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชาคิดหาวิธีการใหม่ มาใช้ในการปฏิบัติงาน					
การทำงานเป็นทีม						
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการนำบุคคลเข้ามาปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีการทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ทีมงานมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดบทบาทหน้าที่การทำงานของบุคลากรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นระบบและชัดเจน					

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นไว้วางใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในการปฏิบัติงานในทีมงานว่าสามารถทำงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ได้					
18	ผู้บริหารสถานศึกษาให้อำนาจครูในการตัดสินใจภายใต้ กรอบงานที่รับผิดชอบ					
การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล						
19	ผู้บริหารสถานศึกษาแสดงถึงการเอาใจใส่ ดูแลและคอยสำรวจความถนัดที่แตกต่างของผู้ใต้บังคับบัญชา					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาทราบจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้ใต้บังคับบัญชา					
21	ผู้บริหารสถานศึกษารับฟังปัญหาและให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล					
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร					
23	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชา					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการดำเนินงานต่างๆให้บรรลุตามเป้าหมายขององค์กร					
การมีความคิดสร้างสรรค์						
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการวางแผนการทำงานและมีวิธีการคิดที่หลากหลายทิศทาง					
26	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการบริหารงาน					
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในตนเองและมีวิธีการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างชาญฉลาด					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดที่เป็นด้านบวก					
29	ผู้บริหารสถานศึกษามีกระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่และคิดนอกกรอบในการทำงานให้เกิดความสำเร็จในงาน					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบูรณาการวิธีการทำงานที่หลากหลายโดยอาศัยการเชื่อมโยงจากความรู้และประสบการณ์เดิมอย่างสร้างสรรค์					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละข้อ และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่มีการดำเนินการตามองค์ประกอบสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครู	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้						
1	ครูสามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น					
2	ครูมีการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและเปิดโอกาสให้นักเรียนมี ส่วนร่วมจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
3	ครูสามารถนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์อย่าง เหมาะสม					
4	ครูสามารถจัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ใช้รูปแบบและเทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
5	ครูสามารถนำแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้					
6	ครูสามารถใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย					
การสอนและบริหารจัดการชั้นเรียน						
7	ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้					
8	ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ปรับใช้ตามสถานการณ์ อย่างเหมาะสม					
9	ครูมีการสร้างสื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมและมีการพัฒนาสื่ออุปกรณ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน					
10	ครูมีการจัดจำแนกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความแตกต่างของบุคคล					

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครู	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
11	ครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของผู้เรียน					
12	จัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน					
13	ครูกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชาโดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎกติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน					
14	ครูสามารถส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้เรียน					
การวัดและประเมินผล						
15	ครูสามารถวัดและประเมินผลพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายโดยเน้นวัดทักษะการพูด การสนทนา และการคิดวิเคราะห์ มากกว่าแค่การเขียน					
16	ครูสามารถพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพตามหลักการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด พร้อมทั้ง จัดเก็บเครื่องมืออย่างเป็นระบบ					
17	ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลสรุปผลการประเมินอย่างเป็นระบบ					
18	ครูสามารถนำเอาข้อมูลที่ได้จากการวัดมาพิจารณาเพื่อประเมินเกี่ยวกับความรู้ความสามารถของนักเรียนได้					
19	ครูสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
20	ครูสะท้อนผลการประเมินการเรียนรู้ไปยังผู้เรียนด้วยเทคนิคที่หลากหลาย					
ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ						
21	ครูประพฤติปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพกฎหมาย สอดคล้องกับค่านิยมหรือวัฒนธรรมที่ดีของสังคม					
22	ครูมีความรัก ความศรัทธาและความรับผิดชอบในวิชาชีพ					
23	ครูมีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน เพื่อนร่วมงานและผู้รับบริการ					
24	ครูได้รับการสนับสนุน และเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ					
25	ครูปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดี ขององค์กร					
25	ครูเป็นผู้เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ					
27	ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพและปฏิบัติงานในหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จโดยมุ่งประโยชน์ของผู้เรียน สถานศึกษาและส่วนรวมเป็นหลัก					
การพัฒนาดตนเองและวิชาชีพ						
28	ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้มุ่งมั่นและแสวงหา โอกาสพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
29	ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนา ตนเองและพัฒนางาน					

ข้อ	องค์ประกอบสมรรถนะครู	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
30	ครูสามารถสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กร และวิชาชีพ					
31	ครูสามารถให้คำปรึกษา แนะนำ นิเทศ และถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทาง วิชาชีพแก่ผู้อื่น					
32	ครูสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์					
33	ครูดำเนินการรวบรวม สังเคราะห์ข้อมูลความรู้ จัดเป็นหมวดหมู่ และปรับปรุง ให้ทันสมัย					
34	ครูมีความสามารถและทักษะ ในด้านการเรียนการสอน ที่สร้างสรรค์การเรียนรู้ สมกับเป็นบุคลากร ในวิชาชีพชั้นสูง					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้ที่ละเอียด และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่มีการดำเนินการตามองค์ประกอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด โดยเกณฑ์ในการเลือกคำตอบมีดังนี้

- 5 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
ด้านความรู้ ความจำ						
1	นักเรียนสามารถจดจำ ความรู้ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งใช้อธิบายและพยากรณ์เหตุการณ์ต่างๆ เป็นแนวคิดหลักที่ใช้อธิบายได้อย่างกว้างขวางได้					
2	นักเรียนมีความรอบรู้ในหลักการ ทฤษฎี ข้อเท็จจริง เนื้อหาหรือแนวคิดหลักในวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี					
3	นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเบื้องต้นทางวิทยาศาสตร์ที่เกิดจากการสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติและสิ่งต่างๆโดยตรง					
4	นักเรียนมีความรู้ในด้านทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เช่นการปฏิบัติการทดลองหรือการทำโครงงานร่วมกัน					
5	นักเรียนมีความรู้ในการระบุวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้					
ด้านความเข้าใจ						
6	นักเรียนมีความเข้าใจข้อเท็จจริง วิธีการ กฎเกณฑ์ หลักการและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์					
7	นักเรียนมีความเข้าใจในการสื่อสารความรู้หรือแนวคิดหลักทางวิทยาศาสตร์หรือความคิดเห็น แสดงออกด้วยการอธิบายหรือเขียนสรุปเรื่องราวการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆได้					
8	นักเรียนเข้าใจขอบเขตของธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และข้อจำกัดในการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์					
9	นักเรียนเข้าใจแนวคิดหลักของวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับความสัมพันธ์ระหว่างอื่น					

ข้อ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
10	นักเรียนสามารถลงความคิดเห็นจากความรู้หรือประสบการณ์เดิม เพื่ออธิบายข้อมูลที่ได้จากการสังเกตอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยข้อมูล หรือสารสนเทศที่เคยเก็บรวบรวมไว้					
ด้านการประยุกต์ใช้						
11	นักเรียนมีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และการแก้ปัญหาที่หลากหลาย					
12	นักเรียนสามารถใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เพื่อการตัดสินใจและการลงมือกระทำได้					
13	นักเรียนสามารถนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาปรับใช้ในการค้นคว้าหาความรู้อยู่เสมอ					
14	นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับระดับชั้น					
15	นักเรียนมีการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมการดำรงชีวิตและตระหนักในความสัมพันธ์ของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี					
ด้านการวิเคราะห์						
16	นักเรียนเข้าใจปัญหา วิเคราะห์ และเลือกใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา					
17	นักเรียนสามารถออกแบบการทดลองที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามในวิชาวิทยาศาสตร์ได้					
18	นักเรียนสามารถวิเคราะห์และประเมินความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตรวจสอบ จากพยานหลักฐาน โดยใช้ความรู้และหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการแปลความหมายข้อมูล					
19	นักเรียนสามารถสรุปข้อมูลข้อเท็จจริงทางวิทยาศาสตร์โดยสรุปจากข้อมูลที่มีอยู่จริงและผ่านการตรวจสอบที่ถูกต้อง					
20	นักเรียนสามารถการจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ หรือการเรียงลำดับ วัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่ โดยใช้ความเหมือนกันหรือ ความแตกต่างกัน มาเป็นเกณฑ์ในการจำแนกวัตถุ เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ออกจากกัน					
ด้านการประเมินค่า						
21	นักเรียนสามารถเลือกใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการตรวจสอบสมมติฐานที่เป็นไปได้หลายแนวทางตัดสินใจเลือกตรวจสอบสมมติฐานที่เป็นไปได้					
22	นักเรียนตระหนักในคุณค่าของความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต					
23	นักเรียนเข้าใจผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ต่อสิ่งแวดล้อมและต่อบริบทอื่นๆ					
24	นักเรียนสามารถนำความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อสังคมและการดำรงชีวิต					

ข้อ	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์	ระดับการดำเนินการ				
		5	4	3	2	1
25	นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นในการวิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยีโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อม					
ด้านความคิดสร้างสรรค์						
26	นักเรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์งาน แผนงาน ผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่แปลกใหม่					
27	นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ทางวิทยาศาสตร์ และทรัพยากรเพื่อออกแบบและสร้างผลงานสำหรับการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพ					
28	นักเรียนสามารถใช้กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม รวมทั้งเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย รวมทั้ง คำนึงถึงทรัพย์สินทางปัญญา					
29	นักเรียนสามารถเชื่อมโยงหลักการในเรื่องที่เรียนมาประยุกต์ใช้งานให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้					
30	นักเรียนเป็นผู้ที่มีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ อว 8718/867

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาวดี ลาภเจริญ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 064 158 9491

ที่ อว 8718/867

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสิริรัตนาร

เนื่องด้วย นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.สายันห์ ต่ายหลี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อนิสิต โทรศัพท์ 064 158 9491

ที่ อว 8718/867

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนานาชาติเคไอเอสเรนวูดปาร์ค

เนื่องด้วย นางสาวพัฒนชุตา พรดิชัยเขตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.มนิศรา ศุภกิจ โคลเยส เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพัฒนชุตา พรดิชัยเขตต์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 064 158 9491

ที่ อว 8718/867

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายมัธยมศึกษาโรงเรียนครูณสิขาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

เนื่องด้วย นางสาวพนัสนิศา พรดิษฐ์เขตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ดร.สุรัตน์ แท่นประเสริฐกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรคั่นกลาง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพนัสนิศา พรดิษฐ์เขตต์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 064 158 9491

ที่ อว 8718/867

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ
เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

5 มิถุนายน 2567

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เชิญบุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ

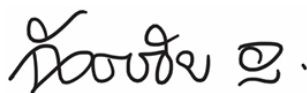
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1

เนื่องด้วย นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “อิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวีศิลป์ กุลนภาดล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายทองคำ นาสมตริก เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการโดยมีสมรรถนะครูเป็นตัวแปรต้นกลาง ทั้งนี้ นิสิตได้ติดต่อประสานงานเบื้องต้นกับบุคลากรของท่านแล้ว และจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญ ให้ นางสาวพัฒนชุตา พรทวีชัยเขตต์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0 2649 5064

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 064 158 9491

ประวัติผู้เขียน

